

" ย่าเอ็งมีลูกพ่อ แยกไป "

๑

(เฉพาะชุดปฏิบัติธรรม)

॥ वाचं धेनुमुपासीत ॥

७

" บำบัดทุกข์และอุปสรรค " ๑

บรรณาธิการ พระสรวุจน์ กวิทตโต

ออกแบบปก พระพนมชัย อุตตชโย

จัดรูปเล่ม รัชติ เกิดโชคงาม

จัดทำโดย ใจหยุด ๒๔ น.

พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด

พิมพ์ครั้งที่ ๑ วันพระ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนแปด ปีพ.ศ. ๒๕๕๘

พิมพ์จำนวน ๑๙๙ เล่ม

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ชื่อว่า “ง่ายที่สุดคือหยุดได้” เล่ม ๑ (เฉพาะชุดปฏิบัติธรรม) เป็นหนังสือเฉพาะที่ไม่ได้เผยแพร่ทั่วไป ซึ่งได้รวบรวมโอวาทของ พระเทพญาณมหามุนี (หลวงพ่อดัมมชโย) ที่มาสอนธรรมะให้ลูก ๆ สมาชิกเขตใน โดยทางทีมงานได้ใช้ความจำในการเขียนถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือ

ก่อนที่จะมาเป็นหนังสือเล่มนี้ ทางทีมงานได้สรุปเนื้อหาโอวาทเป็นประจำทุกวันและส่งให้ชุดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติธรรมได้อ่าน ต่อมาทางทีมงานได้รวบรวมเป็นหนังสือ โดยเริ่มจากสรุปโอวาทประจำวันที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตั้งแต่ข้อ ๑ - ๑๐๐ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทบทวนธรรมะ และวิธีการปฏิบัติที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดำเนินได้สอน โดยมุ่งหวังอย่างจริงใจ ที่จะให้ผู้อ่านมีจิตใจละเอียด มีที่พึ่งภายใน และก้าวไปถึงจุดที่จะศึกษาธรรมะที่ละเอียดยิ่ง ๆ ขึ้นกับพระเดชพระคุณหลวงพ่อดำ

คณะผู้จัดทำ

๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

สิ่งที่เก็อหนุนให้ใจหยุดนิ่ง

สิ่งที่จะช่วยเก็อหนุนการปฏิบัติธรรม ให้เราหยุดนิ่งนี้สำคัญนะ

๑. หัดเป็นคนมองโลกไปตามความเป็นจริง ไม่ใช่ว่ามองในแง่ดี หรือในแง่ร้ายนะ หัดเป็นคนมองโลกไปตามความเป็นจริงว่าความเป็นจริงของในโลกนี้ มันมีหลักธรรมอยู่ ๘ ประการ มีลามก เลื่อมลามก มียศ เลื่อมยศ มีคนสรรเสริญ มีคนนินทา มีสุข มีทุกข์ เรื่องธรรม ๘ ประการนี้ จะวนเวียนอยู่ในชีวิตของเราตลอดเวลา เราจะต้องไม่หวั่นไหวนะ ต้องไม่หวั่นไหว เวลามันมากระทบ เวลา มันเกิดขึ้นมา ให้ทำใจให้เป็นกลาง ๆ ทำใจนิ่ง ๆ ทำให้ใจเป็นกลาง ๆ เเลยนะ นี่เราใช้สำหรับในชีวิตประจำวันของเรา

๒. ทำใจให้เบิกบาน ให้แช่มชื่นอยู่เสมอ ใจต้องเป็นกุศล ใจต้องเบิกบาน ใจต้องสบาย ใครที่เป็นคนมักจะหงุดหงิด ฉุนเฉียว เจ้าอารมณ์ ใจร้อน และแ่งอน หรือเป็นอะไรต่าง ๆ นะ ทั้ง ๆ ไปเถอะ อย่าไปอนุรักษ์มันไว้ ทั้งไปให้หมดเลย แล้วทำใจของเรา ให้ผ่อนใส ให้เยือกเย็น

๓. มองเพื่อนมนุษย์ มองทุก ๆ คนเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ ร่วมเกิดแก่เจ็บตาย จะเป็นใครก็ตาม จะมีความเสมอเหมือนกันอย่างไรนี้ทุกคนเลย เราต้องมีความปรารถนาดีให้กับเพื่อนเราทุก ๆ คน ที่อยู่ใกล้ แล้วสิ่งที่เราจะได้ คือใจเราสบาย ใจเราจะไม่หงุดหงิดง่าย ไม่ฉุนเฉียวง่าย ไม่เจ้าอารมณ์ง่าย ใจมันจะสบาย จะนั่ง จะนอน จะยืน จะเดิน มีความรู้สึกเหมือนมีมิตรสหายอยู่ห้อมล้อม ตัวเราหมดเลยนะจ๊ะ มันเกิดขึ้นมาเอง ทำบ่อย ๆ แล้วจะเกิดขึ้น

เอง ความสบายจะมีผลอย่างนี้ เวลาเรารู้สึกที่ศูนย์กลางกายจะง่าย เพราะใจมันสบายเสียแล้ว มันง่าย เนื่องจากเราไม่ติดเรื่องกระจุกกระจิก เรื่องปลีกย่อยนี้ เราไม่ค่อยติด เราจะไปติดเรื่องหลักใหญ่ ๆ หลักใหญ่ ๆ คือเราจะทำพระธรรมกายให้เกิดขึ้น หลักย่อย ๆ ที่จะทำให้ใจเราชุ่มฉ่ำ ให้มันหมดไป เพราะฉะนั้น ให้เราคิดในสิ่งที่หลวงพ่อบอกว่าไว้อย่างนี้นะ

๔. มองโลกให้มันว่างเปล่า ไม่มีอะไรเป็นแก่นสาร ทำกิจการงานใด ๆ เราก็ทำไปเต็มที่ แต่ไม่ติดอะไร เฉย ๆ แล้ว จะช่วยให้การเข้าถึงธรรมง่าย ง่ายจริง ๆ เลย

๕. พอใจมันสบาย ใจสบาย นั้งแค่นี้ ยังไม่ทันคว้าเข้าไปเลย ยังไม่ทันขัดสมาธิเลยนะ ลงไปแล้ว เพราะเราฝึกไว้ตั้งแต่ก่อนนอน จนกระทั่งเข้านอน เอาสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันเป็นอุปกรรมในการฝึกหมดเลย แล้วใจก็สบาย ใจเราก็เบิกบาน นี่แค่ขายังไม่ทันคว้ายังไม่ทันหลับ คว้าเข้าไปเลย สบาย ๆ ทำอย่างนี้นะจะ ทำอย่างนี้นะแล้ว หยุด นิ่ง เฉย มันจะมาเอง เรากำลังแสวงหา การหยุด การนิ่ง การเฉย แต่มันไม่มา เพราะในชีวิตประจำวัน เราไม่ได้ฝึกฝนตัวเราอย่างนี้ ถ้าหากฝึกฝนตัวเราอย่างนี้แล้ว มันมาจะอย่างง่าย ๆ เลย หยุด นิ่ง เฉย จะมาพร้อมกับความสบาย สบายใจนะ ในชีวิตประจำวันทำอย่างนี้นะ...

ทำอย่างสบาย ๆ

ในการศึกษาวิชาธรรมกายนั้น เราต้องฝึกหยุดกับนิ่งกันให้ดี อย่าไปรีบ เร่ง รีบร้อนอย่างผิดวิธีการ อย่ากลัวไม่ทันเพื่อน เพราะการคิด และการทำอย่างนั้น มันไม่เกิดประโยชน์ เสียเวลาเปล่า ๆ เพราะเราจะเกิดการลุ่ม เร่ง เฟ่ง จ้อง ตามมา

หลักสำคัญที่สุด คือให้ปรับอย่างสบาย ๆ ทำใจเย็น ๆ เพราะนโยบายของหลวงพ่อก็คือเอาหมดทุกคนที่สมัครใจจะศึกษาวิชาธรรมกายร่วมกับหลวงพ่อ เพราะฉะนั้น ให้ทำอย่างสบาย ๆ อย่าลืมนิสัยที่ถูกต้อง จะนำไปสู่ประสบการณ์ที่สมบูรณ์ แล้วก็ทิ้งทุกสิ่งให้หมดเลย ให้เหลืออยู่เพียงอย่างเดียว คือในใจมีแต่พระธรรมกายใส ๆ เท่านั้น

การฝึกหยุดนิ่งให้สนิท จนเรากับท่านเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ตลอดเวลา และให้สังเกตดูว่า เรารักที่จะศึกษาวิชาธรรมกายจริงแค่ไหน โดยดูว่าเราตริกันถึงท่านอยู่ตลอดเวลาหรือเปล่า ถ้ายังมีเรื่องอื่นแว็บเข้ามาได้นั้น แสดงว่า ยังรักไม่จริง ถ้ารักที่จะศึกษาวิชาธรรมกายจริง ในใจต้องมีธรรมะเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และเราต้องอย่าลืมนึกคำว่า **“ทำอย่างสบาย ๆ”** ช่วงไหนไม่สบายก็ให้ปรับอย่าดันทุรัง เพราะมันผิดวิธีการ นอกจากไม่เกิดประโยชน์แล้วจะติดเป็นนิสัยอีกด้วย เพราะฉะนั้นต้องแก้ไขตรงนี้ให้ได้

ดังนั้น หากเรารักวิชาธรรมกายจริง ในใจเห็นแต่องค์พระแก้วใสตลอดเวลา มีความสุข มีความปีติ มีอย่างนี้ตลอดไปเลย ถ้าทำได้แบบนี้ เดียวเราก็จะสามารถศึกษาวิชาธรรมกายได้

แหล่งคำตอบของภาพภายใน

ถ้าจะเรียนวิชาธรรมกายกับหลวงพ่อดึงค์กับคำสั่ง และ คำสอนของหลวงพ่อบางคนสอนแล้วไม่จำ บางคนสอนแล้วไม่ทำ ใครสอนยากหลวงพ่อบจะเอาไว้อ่อน คือเอาไว้ทีหลัง จะเฉย ๆ

การเรียนธรรมะภายใน ต้องค่อยเป็นค่อยไป ค่อย ๆ เจริญเติบโตตามลำดับ ลูกไก่ถ้าร้องเจี๊ยบตั้งแต่อยู่ในไข่ ก็ต้องทุบทิ้งกันล่ะ เพราะผิดปกติ ผิดธรรมชาติ เห็นแค่ไหนให้ตอบแค่นั้น เห็นอย่างไรให้ตอบอย่างนั้น อย่าไปจำมาตอบหลวงพ่อบ เวลาตอบใจจรดกลางตอบไม่ต้องใช้ความคิดใด ๆ คำพูดที่มาจากกลางเป็นคำพูดที่สำเร็จ จะแตกต่างจากคำพูดที่มาจากความคิด มาจากสมอง แหล่งคำตอบของภาพภายใน คือกลางของกลางอย่างเดียวนั่น

พวกเราต้องช่วยสนับสนุน ส่งเสริมกำลังกาย กำลังใจซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะด้วยวิธีไหนก็แล้วแต่ เราต้องประคับประคองไปเป็นทีม ธรรมะเป็นของเย็น จะเอาความใจร้อนมาใช้ไม่ได้ นะจ๊ะ เราต้องสอนตัวเองอยู่เสมอ และเตือนตัวเองอยู่เสมอ ยามใดเรามีปัญหา เราพบอุปสรรค ขอให้ทำใจสงบ จะพบทางออก ทำใจนิ่ง ๆ แล้วทุกสิ่งจะดีขึ้นเอง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑

ไปเป็นทีม : การที่เราจะไปสู้รบปรบมือกับพญามาร เราต้อง **เท่า เทียม ทัน กันทั้งทีมเท่านั้น** ฝ่ายมรรคผลจะไปอย่างนอแวนคือ **ไปแบบเดี่ยว ๆ** แต่การที่จะทำวิชชา นั้น **ต้องไปทั้งตัว** คือหมดทั้งตัว

เรื่องตอบตามกัน : อย่าตอบตามกันให้เอาประสบการณ์ของเราเป็นเกณฑ์ ไม่เหมือนเรื่องหยาบ ๆ ที่เราต้องช่วยกันเป็นทีม เช่นการยกเก้าอี้ ต้องยกพร้อม ๆ กัน ว่าอย่างไรว่าตามกัน เป็นต้น ส่วนเรื่องประสบการณ์ภายในเป็นเรื่องของเรา แต่ละรูป ให้ตอบตามความเป็นจริง

เรื่องศูนย์กลางกาย : ถ้าเรารักตัวเอง ก็ให้เรารักศูนย์กลางกาย คืออย่าทิ้งศูนย์กลางกาย ให้อยู่กับศูนย์กลางกายตลอดเวลา

ไม่มีกำแพง : การปฏิบัติธรรมให้เราทำความรู้สึกที่ไม่มีฝาผนัง คือให้เราทำในทุก ๆ อิริยาบถ ให้สังเกตว่า ตอนไหนเราสบาย ก็ให้เอาตอนนั้นเป็นเกณฑ์ เมื่อมีความรู้สึกตึงเมื่อไหร่ ก็ให้ล้มตา แล้วค่อย ๆ หรีตาลง ให้สังเกตดูให้ดี เวลาผ่านไปเร็วในการนั่งสมาธิ นั่นแสดงว่า เราได้ความสุขจากการนั่งสมาธิในระดับหนึ่งแล้ว

สมณะที่แท้ : ชีวิตของสมณะที่แท้จริง คือการปฏิบัติธรรม และการปฏิบัติธรรม ก็คือการที่เรามีจิตหยุดนิ่งไม่ฟุ้งซ่านไปภายนอกตัว

ฝังมีอยู่แล้ว : ทุก रूपมีฝังของการเข้าถึงพระธรรมกายด้วยกันทุกรูป เพียงแต่ชาตินี้ เราต้องมาปรับปรุงใหม่ เพราะเราทำงานหยาบมา จึงมีความรู้สึก ว่า ต้องมาฝึกใจให้หยุดนิ่งใหม่ อย่าตั้งใจมาก เพราะธรรมะภายในมีอยู่ในตัวของเราแล้ว เพียงแต่เราทำหยุดนิ่งอย่างสบายๆ ให้สังเกตให้ดี จับอารมณ์สบายให้ได้ การที่เรานั่งธรรมะได้ในระดับนี้ เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของเราแล้ว เน้นให้มีความสุขที่เกิดจากสมาธิ ส่วนการเห็นนั้นเป็นเรื่องรอง เพราะจริง ๆ แล้ว เมื่อสมาธิเกิด ดวง หรือองค์พระก็จะปรากฏให้เราเห็นเอง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓

ความมหัศจรรย์ของวิชาธรรมกาย : วิชาธรรมกายนั้นไม่ธรรมดา เป็นสิ่งมหัศจรรย์ เป็นความรู้ที่จะตอบคำถามได้ด้วย การเห็นเท่านั้น สมัยที่ยู่กัลยาณมิตรขึ้นปฏิบัติธรรมบนดอยสุเทพ หลวงพ่อจะคุ่นกับเด็ก ๆ ต้องมีการแข่งขันกันนิดหน่อย ถึงจะก้าวหน้า ก็ต้องเป็นห้อง ๆ ห้องเล็ก ห้องใหญ่ เด็ก ๆ สามารถนั่งไปดูเทวดาบนสวรรค์ได้ นาค ครุฑ ยักษ์ คนธรรพ์ ไปอยู่ไหนกัน หรือจะนั่งไปดูช่างเอราวัณก็ได้ ไปดูว่า มีกี่หัว มีกี่งา แล้วไม่น่าเกลียดด้วย สวยงามมาก แล้วไปเห็นพร้อม ๆ กันหมดทุกคนด้วย

พอละเอียดขึ้นก็ให้ไปดูพรหม อรูปพรหม และนิพพาน เรื่องนิพพานนี้ มหาเปรียญประโยคสูง ๆ ตอบไม่ได้เลย ได้ยินคำตอบแล้วต้องหยุดฟังทีเดียว

พอละเอียดถึงจุดหนึ่ง เด็ก ๆ ก็จะเริ่มเป็นอรกสวรรค์ คราวนี้ก็จะให้ฝึกระลึกชาติไปดูอดีตของตัวเอง ต่อไปก็ให้เรียนประจิตตวิวิชา ไปถึงรู้ความคิดของคนอื่นได้ หลวงพ่อก็ให้เด็ก ๆ เป็นตำรวจลับคอยดูว่า ผู้ใหญ่กำลังคิดอะไรขณะนั่งสมาธิ ปรากฏว่า พุดถูกทั้งหมดเลย

อดีตเด็กก็เข้าถึงได้ : เด็ก ๆ ใจบริสุทธิ์ ยังไม่มีความคิดมากมาย นั่งไม่นานก็เห็นได้ เราเป็นอดีตเด็ก แค่ตัวใหญ่กว่า อายุมากกว่า นิดหน่อยเท่านั้น ดังนั้น ให้ร่วมมือกับหลวงพ่อ ก็จะสมปรารถนา กันทุกคน

ทำอย่างสบายๆ : มีกล่าวไว้ในหนังสือพุทธประวัติจาก พระโศขธู พระโพธิสัตว์ท่านปรารภความเพียร ฝึกเดินจงกรม ในป่าแล้วเกิดความกลัว ท่านก็ฝันเดินจนหายกลัว ท่านนึกถึง แสงสว่างแล้วยังไม่เห็นแสงสว่าง แม้ว่าตอน ๗ ขวบจะเคยเห็น มาแล้วก็ตาม ต่อมาก็เริ่มให้แสงสว่างมากขึ้นๆ จนสุดท้ายก็เห็น ทั้งกลางวัน และกลางคืน ดังนั้น พวกเราก็ไม่ได้แตกต่างจากท่าน จะเห็นว่าท่านต้องใช้ความอดทนเข้าสู่ในการทำ ความเพียร หลายท่านทนเมื่อยจนเลยความเมื่อย ทนมีดจนเลยความมีด แต่ **หลงพอชอบให้ฝึกทำแบบสบายๆ มากกว่า โดยประกอบ ความเพียรอย่างถูกหลักวิชา**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔

ปรับหยาบ : หลวงพ่อยืนยันคำของยายที่ว่า หยาบกับละเอียดต้องไปคู่กัน ถ้าหยาบไม่ละเอียดแล้ว ละเอียดจะไปละเอียดได้อย่างไร ดังนั้น ต้องปรับหยาบ ถ้าไม่ปรับ ดูเหมือนเร็ว แต่ช้า ถ้าปรับ ดูเหมือนช้า แต่เร็ว

เรา คือ ธงชัย : ผลการปฏิบัติธรรมที่ดีของพวกเรา มีผลให้ทุกคนในองค์กรเกิดการตื่นตัว เพราะทุกคนที่เข้ามาอยู่ในองค์กร ล้วนมีความหวังที่จะได้ศึกษาวิชาธรรมกาย เราจึงเป็นธงชัยให้กับทั้งในองค์กร ศูนย์สาขาทั้งใน และต่างประเทศ ซึ่งจะขยายไปทั่วโลก

ทำอย่างสบายๆ : หลวงพ่อถนัดในเรื่องทางสายกลางมากที่สุด เพียงเรื่องเดียว ประสบการณ์ภายในของลูกๆ หลวงพ่อรู้ว่าได้ไปถึงตรงจุดไหนแล้ว หลวงพ่อก็มีวิธีลดขั้นตอนในการเข้าถึง แค่วินาทีเดียวก็เท่ากันได้ และสามารถทนกันได้ เพราะสิ่งนี้อยู่เหนือกาลเวลา ไม่เกี่ยงว่ามาก่อนมาหลัง ดังนั้น คำขวัญที่ว่า จบอนุบาลได้ ด็อกเตอร์ทันใด จึงไม่ได้ตั้งให้ดูเลิศหู แต่เป็นอย่างนั้นจริงๆ เหมือนพระพาหิยะฟังธรรมแค่สั้นๆ ก็เป็นพระอรหันต์ได้ ทั้งๆ ที่มาทีหลัง ปัญจวัคคีย์ แต่ก็ทนกันได้

เปรียบเหมือนตำน้ำพริกครกเดียวกัน รสชาติยังไม่เหมือนกัน แต่วิธีการที่ทำนั้นถูกต้องแล้ว ให้ทำอย่างที่เคยทำต่อไป

เห็นตามเป็นทีม : วิธีที่หลวงพ่อบรรณาเป็นวิธีที่ง่าย เมื่อคนหนึ่งเห็น อีกคนก็จะเห็นตาม เมื่อใจละเอียดแล้วจะเห็นกันเป็นทีม เหมือนคนเห็นต้นไม้แล้วชี้ให้อีกคนดูก็จะเห็นตามได้ ต่างแต่เป็นการเห็นภายใน

คิดกับคลิก : คิดมี ๒ ระดับ คิดระดับแรก คือการนึกเพื่อไม่ให้ฟัง เห็นจำกัดรู้ของเรามันกระเจิง จึงต้องคิด เพื่อให้เห็นจำกัดรู้ของเรากลับมาสู่ศูนย์กลางกาย คิดอีกระดับหนึ่ง เรียกว่า คลิก หรือ กระตักจิต เช่น คลิกองค์พระ ระดับนี้จะละเอียดกว่าระดับแรก แต่ถ้าเจอความโล่ง ๆ ว่าง ๆ ก็ไม่ต้องคลิกแล้ว เพราะจิตละเอียด เลยกการคลิกไปแล้ว

มีอะไรให้ดูก็ดูไป : ให้ย้อนกลับไปดูบรรทัดแรก มีอะไรให้ดูก็ดูไป ดูไปเรื่อย ๆ อย่างสบาย ๆ โดยไม่ต้องคิดอะไรทั้งสิ้น เหมือนเรากำลังเดินทาง จะผ่านภูเขาหลายลูก ผ่านลูกแรกก็จะเจอลูกใหม่ไปเรื่อย ๆ เราไม่เห็นย้อนกลับไปดูลูกแรกเลย ดังนั้น ให้ดูไปเฉย ๆ ดูไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งติด แต่ก่อนเรามีทุกข์แบบยาก คือไม่มีอะไรให้ดู แต่ตอนนี้มีทุกข์แบบเศรษฐกิจ เพราะไม่รู้จะดูอะไร มีให้เลือกดูมากมาย ตรงนี้ส่วนใหญ่มักจะตกม้าตายกัน ถ้าตกม้าแล้วไปขี่เบนซ์ก็โอเค แต่นี่ตกม้าแล้วมาขี่ซาเล้ง

เข้าช่องแล้ว : ลูกทุกคนปฏิบัติมาทางเดียวกันทั้งหมด คือทางสายกลาง ต่างแต่ว่า ความละเอียด ยังไม่เท่ากันเท่านั้น บางองค์ ๑๐ ก้าว บางองค์ ๒๐ ก้าว บางองค์ ๓๐ ก้าว ไม่เท่ากัน ตอนนี่ **“เข้าช่องแล้ว”** ให้ทุ่มชีวิตกันเลย ใจอย่าไปติดอะไรทั้งสิ้น

นิ่งแน่ : ถ้าแน่จริง อยู่นิ่ง ๆ เฉย ๆ แล้วให้องค์ของท่านมาเอง ขนาดท่านยังทนไม่ไหว ต้องมาหา อย่างนี้เรียกว่า **“นิ่งแน่”** ไม่ใช่แน่นิ่ง แต่ถ้ายังไม่แน่ ก็นึกถึงท่านไปก่อน

ตรงไหนก่อนก็ได้ : วางใจในที่โล่ง ๆ ว่าง ๆ ในจุดที่สบาย ตรงไหนไปก่อนก็ได้ เดี่ยวก็จะเข้าสู่ศูนย์กลางกายไปเอง เพราะเรารู้เป้าหมาย อยู่แล้วว่า สุดท้ายต้องศูนย์กลางกาย

รักษาให้ต่อเนื่อง : สิ่งที่เราเห็นจากภายใน เราต้องประคองรักษาเอาไว้ให้ได้ ให้ต่อเนื่อง ความจริงเราปฏิบัติมาถึงตรงจุดนี้ ต้องพีบไปแล้ว เพราะการที่เราเริ่มต้นในจุดที่ละเอียดต้องรักษาให้ต่อเนื่อง จุดนี้ ถ้าปล่อยชีวิต ทั้งชีวิต ก็ได้เลย ซึ่งต่อไป หลวงพ่อก็ให้การบ้าน พอสิ้นคำถามหลวงพ่อก็ตอบกันมาเลย เช่น ดวงธรรมของแต่ละกายเป็นอย่างไร ทำไมจึงเรียกดวงธรรม มีสรรพคุณอย่างไร มีคุณสมบัติอย่างไร เป็นต้น พอผ่านจุดนี้ได้ก็เข้ามานสมาบัติไปเที่ยวป่าหิมพานต์ ไปดูต้นนารีผลว่าเป็นอย่างไร จะสนุกกันใหญ่

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖

การบ้านหลวงพ่ : หลวงพ่อให้การบ้านให้ทำแบบสบาย ๆ คือ มองกลางองค์พระ ต้องเห็นดวง มองกลางดวง ต้องเห็นองค์พระ ให้ทำอย่างเดิม อย่างดี อย่างเดียว ให้เอาแค่นี้ระดับ **“เห็น”** ก่อน ยังไม่ต้องเป็น ให้ทำอย่างสบาย ๆ อย่าฝืน อย่าไปทำให้เร็ว ถ้าเร็ว ให้เร็วขึ้นมาเอง แล้วก็ฝึกเซตโปรแกรมให้เป็นไปโดยอัตโนมัติให้เร่ง อย่างเย็น ๆ อย่าไปกดดันตัวเอง ตอนนี่หลวงพ่อกวดแล้วทุกรูป ทำได้ หลวงพ่ไม่ได้พูดให้กำลังใจ แต่พูดตามผังเดิมที่ลูกทุกคนมีอยู่แล้ว

ถามปุ๊ตตอบปั๊ : พอสืบคำถามหลวงพ่อก็ต้องตอบปั๊ทันที ไม่อย่างนั้น จะไม่ทันเค้า อย่างบอกให้ดูกายอรุปรหม ต้องทันที จะให้ดูภาพรวมทั้ง ๑๘ กาย และดวงธรรมที่เชื่อมแต่ละกาย แล้วจะมีคำถาม ทำไมจึงเรียกดวงวิมุตติ ทำไมจึงเรียกดวงศีล ชื่ออื่นไม่ได้หรือ ทำไมจึงเรียกชื่ออื่นไม่ได้ ก็ต้องไปค้นมาตอบ

ต้องทำซ้ำ ๆ : ต้องทำซ้ำ ๆ ภาวิตา พหุสิกตา ตอนนี้อาจจะซ้ำไปก่อน ไม่เป็นไร เดี่ยวจะเป็นไปเอง การทำซ้ำ ๆ จะทำให้ใจของเราอยู่ตรงกลาง สุดท้ายภาพจะไม่หนีไปไหน เหมือนเอากาวมาแปะติดไว้เลย ทางโลกจะทำอะไรให้เชี่ยวชาญ ยังต้องทำซ้ำ ๆ ทางธรรมก็เหมือนกัน ต้องทำซ้ำ ๆ จึงจะเชี่ยวชาญตอนนี้ใจของเราอยู่ในขั้นละเอียดแล้ว หลวงพ่อก็ให้ทำการบ้านนี้ ถ้าเป็นตอนแรก ๆ ที่เพิ่งเข้ามาให้ทำอย่างนี้ก็พึง ให้ปรึกษาประสบการณ์

กันเป็นกลุ่ม ๆ จะได้มาร่วมกันแชร์ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และ
ถ่ายทอดประสบการณ์กัน ตอนนี้นั้นเหมือนเส้นผมบังภูเขา พอมา
แชร์กัน ก็จะปรับปรุงประสบการณ์ได้ดีขึ้น เดียวพอหมดกรรม
ก็จะทำได้เอง

สมณะหยุด : สมณะหยุด ถ้าไม่หยุดก็ไม่ใช่สมณะ เราบู้กันมาแล้ว
ว่า สมณะ คือผู้สงบกาย วาจา ใจ เราจะตั้งค่านี้นี้เมื่อเข้าถึง เราเอง
จะไม่ได้คำนึงหรือกว่าเราเคร่ง หรือไม่เคร่ง บรรพชิตทั้งหลายยังไม่รู้
กันเลย แต่เราได้มารู้ในระดับหนึ่งแล้ว เกือบสมบูรณ์แล้ว

จับจุดให้ได้ : จับจุดให้ได้ว่า ชัดที่สุดตรงจุดไหน ให้สังเกต แล้ว
เอาจุดนั้น ทำ ซ้ำ ๆ และไปให้ถึงจุดนั้น ให้เร็วขึ้น ทำให้เป็นธรรมชาติ
เหมือนลมหายใจเข้า ลมหายใจออก แม้ว่าจะนิ่ง ๆ ก็ต้องให้มี
องค์พระ และดวงด้วย

ความหวังขององค์กร : ให้รักษาห่วงแหนประสบการณ์ภายใน
เอาไว้ เพราะกว่าจะมาถึงตรงจุดนี้ได้ ไม่ใช่เรื่องง่าย และกลุ่มนี้เป็น
ความหวังของทั้งองค์กร เหมือนกับส้มตัวอย่างมาจากในองค์กร
ซึ่งมาจากการทำงานหยาบ แต่ก็มาทำความละเอียดให้เกิดขึ้นได้
เราจะเป็นตัวแทนขององค์กรที่สามารถยกขึ้นได้ ก็แปลว่า ในองค์กร
จะยกขึ้นได้ทั้งหมด หลวงพ่อจะให้สิ่งนี้เป็นของขวัญแก่ลูก ๆ ทุกคน
ที่เหนื่อยยากมาด้วยกัน

รักษาใจ : สำหรับลูก ๆ ที่จะต้องเดินทางไปต่างที่ต่างถิ่น ก็ต้อง
คิดว่า ทำอย่างไร เราจึงจะรักษาใจได้ เพราะตอนนี้เราไปในฐานะ

พุทธบุตรแล้ว ที่นั่นบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะไม่เหมือนกับที่นี่ ก็ต้องหมั่นรักษาความบริสุทธิ์ของใจเอาไว้

ปล่อยวาง : ให้เราทำใจเบา ๆ อย่าไปตั้งใจมาก อย่าให้อะไรมาเหนียวรั้งเราไว้ ทั้งให้หมดเลย ให้ปล่อยวางให้หมด จากเรื่องของคน สัตว์ สิ่งของ ในงาน เรื่องหยาบ ๆ ทั้งให้หมด ในช่วงที่มานั่ง และหมั่นตรีกี่วัน ให้ใจคุ้นเคย หยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายให้สม่ำเสมอ

หลวงพ่อกอยได้ : ให้เราเริ่มต้นจากจุดที่ง่ายที่สุด จุดที่สบายที่สุด จุดที่ผ่อนคลายที่สุด ที่คุ้นเคยที่สุดของแต่ละคน ให้ทำอย่างง่าย ๆ และจำไว้ว่า หลวงพ่อรอความละเอียดของลูก ๆ ทุกคนได้ หลวงพ่อกอยได้

อย่าคิดแทนหลวงพ่อ ไม่ต้องกลัวว่า จะต้องตอบให้ถูกใจ หลวงพ่อ ไม่ต้องกลัวว่า ลูกจะละเอียดไม่ทันใจหลวงพ่อ ไม่ทันใช้งานเพราะหลวงพ่อ ไม่ได้คิดอย่างนั้นเลย ให้จำสิ่งนี้ไว้ให้ดี

ฝั่งเดิม : ถ้านึกพระเดชพระคุณหลวงปู่ได้ ก็ให้นึกพระเดชพระคุณหลวงปู่ ถ้ายังนึกไม่ได้ ก็ให้ทำใจสบาย ๆ ให้ต่อเนื่อง ลูก ๆ ทุกคนมีบุญบารมีเก่า ที่เคยได้สั่งสมกันมาไว้ดีแล้ว และเข้าถึงกันได้ ทุก ๆ คน และเราก็เคยทำกันมาข้ามภพข้ามชาติแล้ว ติดต่อกันมาหลายชาติแล้ว แต่ในชาตินี้ ลูกถูกงานหยาบ และความประมาทมาดึงใจให้ออกจากความละเอียด ดังนั้น ให้ปล่อยวางภารกิจทุกอย่าง ทำใจเบา ๆ ไว้ เมื่อเราหยุดใจได้ จะได้ถอยกลับไปดูกัน

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗

ฐานทัพของพระนิพพาน : พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านควบคุมพวกเราอยู่ตลอดเวลา ส่งความละเอียดมากล้นแก้ตลอดที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เพราะบารมีของคุณ ๆ ทุกคนเต็มเปี่ยม พร้อมที่จะเข้าถึงกันแล้ว ท่านก็ยิ่งลงแก้ไขให้ลูก ๆ ทุกคนหนักเป็นพิเศษขึ้นไปอีก ดังนั้น ให้พวกเราทุกคนทำตัวให้เป็นฐานทัพของพระนิพพาน ให้ท่านส่งผ่านความละเอียดมาที่ตัวของลูกทุกคน

นึกถึงพระผู้ปราบมาร : ให้ลูก ๆ ทุกคน ๆ ทำใจอย่างง่าย ๆ ถ้าฟุ้งก็ให้ลืมตาดูภาพพระเดชพระคุณหลวงปู่ พอหายฟุ้ง ก็หลับตาเบา ๆ แค่นั้นตาชนกัน ให้นึกถึงภาพท่าน ถ้านึกได้บางส่วน ก็นึกบางส่วน นึกได้ทั้งหมด ก็นึกทั้งหมด จะนึกเป็นโครง ๆ ไปก่อนก็ได้ จะมืดทั้งหมด หรือมืดบางส่วน ก็ไม่เป็นไร พอใจเราเริ่มคุ้นเคย และเริ่มหยุดนิ่งแล้ว ภาพท่านจะเริ่มสว่าง เริ่มจากสว่างที่ละส่วนก่อน พอใจหยุดนิ่งได้มากขึ้น ก็สว่างทั้งหมด มีสิ่งสำคัญที่ต้องจำไว้คือให้นึกถึงพระเดชพระคุณหลวงปู่ให้ได้ทั้งวัน เพราะเมื่อใดที่เรานึกถึงท่าน ท่านก็จะนึกถึงเรา และลงแก้ไขเราอยู่ตลอดเวลา จะทำให้เราจะเข้าถึงธรรมได้อย่างง่าย ๆ ง่ายอย่างที่เราคิดกันไม่ถึงทีเดียว จำไว้ให้ต๊ะนะ

เราเป็นพระ : ให้ทำใจของเราให้เป็นพระ แต่ไม่ต้องให้ถึงกับเครียด เพราะเมื่อใจอยู่ที่ศูนย์กลางกายแล้ว ความสำรวมอินทรีย์ จะเกิดขึ้นเองอย่างง่าย ๆ สบาย ๆ

ตัดใจ : ฟุ้งเรื่องอื่นไม่เอานะ ฟุ้งนอกรงานต้องไม่ให้มีนะ ฟุ้งเรื่องงานนี่ก็ถือว่าฟุ้งในระดับที่ฟุ้งหยาบ เพราะมันจะมีฟุ้งละเอียด เพราะพอผ่านเรื่องงานไป มันจะฟุ้งอีกแบบหนึ่ง เป็นขั้นตอนไป ตัดทิ้งไปให้หมดเลย มันเป็นอุปสรรคสำคัญ ใจต้องบริสุทธิ์ เกลี้ยง ต้องเกลี้ยงๆ

โครงสร้าง : ต่อไปเราจะศึกษาโครงสร้าง คือดูโครงสร้างนิพพาน ภาพสาม โลกกันต์ แล้วก็ให้ดูโครงสร้างของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และไป ทัวร์ป่าหิมพานต์กันหรือเปลี่ยนบรรยากาศ พาไปเที่ยวสวนสัตว์ ป่าหิมพานต์ และในภาพทั้งสามนี้ ต้องแตกฉานเลย นิพพาน ภาพสาม โลกกันต์ ต้องแตกฉานเลย ทำไปถึงแตกฉานได้ ใจต้องละเอียดหนึ่ง แน่น หยุดหนึ่ง ถ้าปล่อยวงได้ ทิ้งทุกอย่างได้ เรื่องเล็ก เรื่องเล็ก ที่จะทำให้ บารมีมันเต็มเปี่ยม เหลือแต่งงานหยาบบดบัง

ดูเฉยๆ : ดูเฉยๆ แม้ภาพไม่ชัด ก็ให้ดูเฉยๆ ดูเฉยๆ จะ ๕% หรือ ๑๐% ก็ดูเฉยๆ อย่าไปอยากเห็น เต็มวันมันจะชัดขึ้นเป็น ๑๐๐% เลย ลมหายใจต้องเป็นอิสระ อย่าให้ความกังวล หรือความอยากที่จะ ทำให้ได้ตั้งใจมาครอบงำ นี่ตรงนี้สำคัญ นี่ตรงนี้ตกม้าตาย เพราะ ฉะนั้น ถ้าเรานึกภาพไป ก็ให้ทำเฉยๆ ทั้งหมดนะ ลูกต้องจำนะ เต็มวันหลวงพ่อจะบอกทีละนิดๆ จริงๆ เราก็ฟังผ่านๆ กันมา แต่ไม่รู้ ลืมกัน หลวงพ่อจะตอกย้ำไปเรื่อย ๆ

รบด้วยความสุข : ตลอดเส้นทางสายกลางนี้ ที่จะสู้รบปรบมือ
กับพญามาร ต้องสู้กันด้วยความเบิกบาน จึงจะประหลาดกิเลส
ได้ ไม่ต้องใช้อาวุธยุทธโธปกรณ์ใดๆ เส้นทางสายกลางมันจะเป็น
อย่างนี้ กลับตาลปัตรกับทางโลก ที่ต้องใช้อาวุธยุทธโธปกรณ์ ต้องมี
การพลัดพราก โศกเศร้า เสียใจ ฯลฯ แต่รบกันภายในนี้สุขเพิ่มขึ้น
สุขมากยิ่งขึ้น บรมสุข มากกว่าบรมสุขนะ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒

ตริกสบายๆ : ถ้าตริกธรรมะได้ตลอดเวลา รวมทั้งทำงานด้วย จะดีมาก เราก็ตริกไปเรื่อยๆ ตริกได้มั่ง หลุดมั่ง ได้มั่ง หลุดมั่ง ก็ไม่เป็นไรนะ ธรรมดาอย่างนี้ จะได้ไม่เครียด แม้จะได้มั่ง ไม่ได้มั่ง ได้มั่ง ไม่ได้มั่ง พอดึงๆ ก็เอาไว้ใหม่ จนได้มากขึ้นไปเอง

ทำเฉยเมย : อย่าไปเสียดายมัน เวลาแสงสว่างเกิดขึ้น พยายามจะรักษาเอาไว้ วิธีรักษาที่ดีที่สุด คือหยุดนิ่ง ทำเฉยเมย เฉยๆ ถ้าตื่นเต้นไม่เป็นไร เราต้องยอมให้มันตื่นเต้นไปก่อน ต้องยอมให้ก่อน เพราะมันก็น่าตื่นเต้น หรือบางที่แสงสว่างวูบขึ้นมา ก็อย่าไปเสียดาย ให้ทำนิ่งๆ ไว้ จะยาวขึ้นๆ เดียวก็ได้ตลอด

นึกให้เป็นประดุจยาน : เราจะนึกดวงแก้ว จะนึกพระเดชพระคุณ หลวงปู่ หรือจะนึกอะไรก็ตาม ให้เอาอย่างเดียว อะไรก็ได้นะ นึกให้เป็นประดุจยานพาหนะเชื่อมใจเราให้ไปติดตรงกลาง แค่นั้นเอง อะไรก็ได้ ไม่ต้องไปเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา เอาที่คุ้น ที่เรารู้สึกว่าจะอยู่กับเรานานๆ ไม่สับสน สมมุติดวงอยู่กับเรานาน นึกดวงหายไป อย่าไปเสียดายมัน เรามีเป็นล้านๆ เราเป็นคนล้างแห่ง ดวงแก้ว นึกใหม่ได้

ทำความเข้าใจจักตัวเอง : แม้ตอนนี้ลูก็ยังทำไม่ได้ หลวงพ่อก็ไม่หนักใจหรอก เพราะดูไปตามฝั่งแล้วว่า เราทำได้ เพราะเคยทำได้ แต่ที่จริงไม่อยากจะบอกไว้ล่วงหน้า เพราะถึงตรงนั้น จะต้องให้ระลึกชาติตัวเราเอง ให้รู้จักตัวเรา เพราะตอนนี้ เรายังไม่รู้จักตัวเรา เรายังไม่มีอุปกรณ์ไปศึกษาที่จะให้รู้จักตัวเราก่อนทำวิชา ให้ไปรู้จักตัวเองก่อน ยังไม่รู้จักตัวของเรานี้ อย่าเพิ่งไปเรียนรู้อะไร เพราะเราเรียนเพื่อตัวเรา ไม่ใช่เพื่อใคร เพื่อความบริสุทธิ์บริบูรณ์ แห่งการประพฤติพรหมจรรย์

รักแท้ : ถ้าเรารักวิชาธรรมกายมากกว่าสิ่งอื่น จะทิ้งสิ่งอื่นได้ จะทิ้งได้หมด เหมือนพระพุทธเจ้าที่ท่านรักพระโพธิญาณมากกว่าสิ่งอื่น

ใจเป็นกลาง : เราต้องรู้จักตัวเองก่อน ให้หยุดนิ่งไปถึงจุดที่สามารถทำความเข้าใจจักตัวเองได้ เพราะเราคือคนแปลกหน้า ไม่รู้จักเลย ใครก็ไม่รู้ อาบน้ำล้างหน้าแปรงฟัน นั้นใครก็ไม่รู้ ไม่คิดไม่แปลกนะ เพราะฉะนั้น หลวงพ่อก็ให้ทำไปถึงจุดที่จะศึกษาได้ แค่นั้นยังไม่พอให้รู้จักตัวเองลึกขึ้นไปอีก ให้รู้จักตัวเองลึกขึ้นมาก ลึกขึ้นมากกว่าเดิม และใจที่จะไปรู้จักตัวเองต้องเป็นกลาง ๆ พ้นจากกรอบของสิ่งที่ได้ยินได้ฟังมา จากที่ได้ศึกษาสันนิษฐานวิทยาจาก DMC หลุดไปหมด เป็นอิสระหมดจากทุกสิ่ง เป็นตัวของตัวเองอย่างสมบูรณ์แล้ว เป็นอิสระจริง ๆ มีความบริสุทธิ์ มีความสุข

ความสุขเพิ่มขึ้น : ถ้านิ่งแน่นได้ก็จะสว่าง เราก็จะได้เห็นของจริง เพราะของจริงมีอยู่จริง ถ้าเราทำจริง หยุดนิ่งได้จริง จะเห็นแจ้งจริง นิ่งก็มาจากการปล่อยวางทั้งหมดในโลก ทั้งคน สัตว์ สิ่งของ แล้วมันจะนิ่งแน่นเพิ่มขึ้น กระทบความคิดอื่นเข้ามาไม่ได้ แทรกไม่ได้ ความสุขก็จะเกิดขึ้น และจะเป็นเครื่องยืนยันว่า เราทำถูกต้อง ความสุขเพิ่มขึ้นๆ แม้ความรู้สึกเฉยๆ ก็ไม่ใช่ วันนี้สุข ๑๐% พรุ่งนี้สุข ๒๐ วันต่อไป ๓๐-๔๐-๕๐% ๑๐๐-๒๐๐-๓๐๐% ไปเรื่อยๆ มีความสุขเพิ่มขึ้นตลอดเส้นทาง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๙

ฝังเข็ม : ทุกคนมีฝังที่เคยทำวิชาได้มาอยู่แล้ว จริงๆ ว่าจะไม่บอก ต้องให้ไปดูเอง แต่เราต้องรู้จักตนเองก่อน ก่อนที่จะไปทำอย่างอื่น เพราะเรายังไม่รู้จักรักตัวเราเองเลย ดังนั้น ทุกคนมีฝังเดิมที่เคยทำได้กันอยู่แล้ว แค่เชื่อมฝังเดิมแค่นั้นเอง

ยิ่งง่ายยิ่งถูกวิธี : ตลอดเส้นทางการสู้รบปรบมือกับพญามาร ต้องมีความสุข และเบิกบานตลอด ข้อสังเกตในการปฏิบัติธรรมที่ถูกวิธี คือนั่งแล้วต้องรู้สึกว่าง่าย ง่ายขึ้นไปเรื่อยๆ เป็นง่ายๆ ง่ายที่สุด ง่ายกว่าง่ายที่สุดไปเรื่อยๆ อย่างนี้ถึงจะถูกต้อง แต่ถ้านั่งแล้วรู้สึกยาก ยากขึ้น ให้ไปล้างหน้าล้างตา กินไอ้เลี้ยงก่อน แล้วค่อยกลับมานั่งใหม่

หลวงพ่อนำอธิษฐานจิต : ให้เรานึกถึงพระเดชพระคุณหลวงปู่กัน ให้เราไปอยู่ในกลางของพระเดชพระคุณหลวงปู่ นะ หยุดนึ่ง อย่างเบาๆ สบายๆ นึกถึงหลวงปู่ นึกไปเรื่อยๆ อย่างเบาๆ สบายๆ ให้ใจเราหยุดในหยุด นิ่งในนิ่ง แต่เบาๆ ที่กลางกายของเรา และกลางของหลวงปู่ที่เรานึกได้ อย่างสบายๆ ใจเราจะได้หยุดในหยุด นิ่งในนิ่ง นิ่งๆ นุ่มๆ เบาๆ สบายๆ นึกขยายหลวงปู่ ขยายแล้วก็ย่อ ขยาย ย่อ อย่างเบาๆ อย่างนุ่มๆ ชัดในชัดๆ ใสในใสๆ สว่างในสว่างๆ ขยาย ย่อ ทำซ้ำๆ ทำใจนิ่งๆ นุ่มๆ เบาๆ ไม่มีลุ่มเลย ขยาย ย่อ นึกนิดเดียวเท่านั้น นึกเบาๆ สบายๆ ชัดในชัดๆ ใสใน

ใส ๆ สว่างในสว่าง ๆ เท่าที่เราจะนึกได้ ทำใจนิ่ง ๆ เบา ๆ สบาย ๆ ใครสามารถนึกหลวงปู่หลาย ๆ องค์พร้อมกันได้ เราก็นึกหลวงปู่ซ็อน ๆ อยู่ภายใน นิ่ง ๆ ให้เรานึกถึงหลวงปู่ไปเรื่อย ๆ อย่างเบา ๆ สบาย ๆ ทำง่าย ๆ เท่าที่ใจเราจะนึกน้อมได้ แล้วนึกขยายพร้อมกันเลย ขยาย ย่อ ตามส่วณะ ขยาย ย่อ ชัดในชัด ๆ ๆ ใสในใส ๆ สว่างในสว่าง ๆ อย่างเบา ๆ สบาย ๆ ขยาย ย่อ ไปพร้อม ๆ กัน ชัดขึ้นมาอย่างเบา ๆ สบาย ๆ อย่างตั้งใจมาก เมื่อใจเราตั้งมั่นดีแล้ว ก็นึกอธิษฐานจิต ขออานิสงส์อานุภาพแห่งบุญที่เกิดจากการบูชาหลวงปู่ นี้ ให้พวกเรา และตัวของเราเองมีความบริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจ ให้กาย วาจา ใจ ชาติกรรมเห็นจำคิดรู้ สะอาดบริสุทธิ์ เหมาะสมที่จะเป็นภาชนะรองรับบุญใหญ่ รองรับวิชาธรรมกาย ให้เราได้เข้าถึงวิชาธรรมกายได้อย่างถูกต้อง ร่องรอยตรงไปตามความเป็นจริงทุกประการ ให้รู้ญาณของเราแม่นยำ ไม่ให้มีผิดเพี้ยนเลย จะรู้จะเห็นอะไร ก็ให้รู้เห็นเป็นไปตามความเป็นจริง โดยไม่มีอะไรมาปรุงแต่ง ให้รู้มีญาณของเราสะอาดบริสุทธิ์ ให้รู้ญาณของพระนิพพาน พระนิพพานเก่า ๆ แก่ ๆ ไฉน ๆ พระองค์เลย ให้ถูกต้องแม่นยำ โดยไม่มีอะไรมากำบังเราได้เลย ให้เราได้บรรลุวิชาธรรมกายอย่างสะดวกสบายง่ายดาย ลูกจะได้ทำภารกิจงานที่จะถ่าย ทอดสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในภพภูมิที่ละเอียด มาสู่ภพภูมิที่หยาบ เพื่อจะให้ผู้มีบุญทั้งหลาย ได้ศึกษาเรียนรู้เรื่องราวความเป็นจริงของชีวิต ที่เกี่ยวข้องกับกฎแห่งกรรม กฎแห่งการกระทำ ให้ได้เป็นอัจฉริยะเลย ให้ถูกต้อง ร่องรอยตรงไปตามความเป็นจริงทุกประการ ให้รู้ญาณแม่นยำ สะดวกสบายง่ายดาย ด้วยความ

บริสุทธิ์บริบูรณ์ และมโนปณิธานที่จะปราบมารประหัตถ์กิเลส ให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษไปสู่ที่สุดแห่งธรรม ให้สำเร็จเป็นอัครจรรยเลย ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ธรรมใดที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเดชพระคุณหลวงปู่ และคุณยายอา จารย์ได้บรรจุให้เราได้บรรลุธรรม นั้น ให้เราหลุดพ้นจากการติดข้องในลาภ สักการะ ความอยากเด่นอยากดัง เป็นต้น สิ่งที่ทำให้เกิดมลทินของใจ สิ่งที่ขัดข้องทั้งหลาย ให้มลายหายสูญไป อย่าได้เกิดขึ้นกับใจของเรา ให้เราได้ศึกษาวิชาธรรมกายอย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์ ในการประพฤติพรหมจรรย์ ให้มีความบริสุทธิ์ให้แตกฉานวิชาทั้งหมดเลย อธิษฐานซ้ำ ๆ อย่างนี้ไป ถ้านิ่ง ๆ ถูกส่วนจะถูกดูดวบเข้าไปเลย ตกศูนย์ไปเลย ให้ใส ให้สว่าง ตรงกลางของกลางอย่างเบา ๆ สบาย ๆ

คุณครูไม่ใหญ่

มาก บารมีน้อยปราบมารไม่ได้ ลูกทั้งหลายต้องรู้ จะได้มีความสุขใจ ปลื้มใจ และปิติใจในการที่เราตัดสินใจมาสร้างบารมี โดยทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างมา เพราะฉะนั้น การที่ให้ลูกทุกคนนึกถึงท่าน เราภูมิใจในการนึกถึงท่านเป็นอารมณ์ให้ได้ทุกวัน ทั้งวันควบไป แม้มีบุญหยาบที่เราได้รับบุญ ลูกอย่าให้อะไรมาเป็นอุปสรรค ลูกต้องมีความปิติ และภาคภูมิใจว่า มันเป็นบุญใหญ่ของลูกจริงๆ ถ้าลูกนึกอย่างนี้ได้ แล้วความปลื้มปิติ และความภาคภูมิใจจะเกิด ถ้าลูกนึกอย่างนี้ได้ ใจจะปิติ มีความสุข และทำให้ใจหยุดนิ่งได้เร็วง่าย ให้ฉลาดในการนึกคิดที่จะน้อมนำใจของเราให้หยุดนิ่ง โดยการนึกถึงพระเดชพระคุณหลวงปู่ นิ่งๆ เบาๆ เพราะฉะนั้น ลูกต้องนึกให้ได้อย่างสบายๆ บริสุทธิ์ มีความสุข นึกอย่างนี้ให้ต่อเนื่องทั้งวันทั้งวันทั้งคืนเลย ให้ติดเป็นนิสัย ค่อยๆ นึกเบาๆ สบายๆ ตะแใจเบาๆ ถ้าชัดแล้ว สว่างแล้ว ใสแล้ว ตะเบาๆ ประคองใจไปเบาๆ สบาย ๆ เบาๆ อย่าไปตั้งใจมาก ไม่เกิดประโยชน์ ไม่ถูกวิธีการ อย่าไปกด ให้ล้มตา นิ่งๆ สบายๆ ไม่ซ้ำหอรอกลูก เดี่ยวก็จะได้ ยิ่งตั้งใจยิ่งซ้ำ

คุณครูไม่ใหญ่

ฝึกแบบนักยูโดสายดำ : แม้บางคน บางท่าน ฝึกถึงในระดับที่เข้ามานานได้คล่องมาก แต่หลวงพ่อก็อยากให้ทำแบบนักยูโด นักยูโดคืออะไร เขามีสายดำ ๑๐ กว่าชั้น หรือใจนี้หลวงพ่อไม่แน่ใจนะ ซึ่งพอผ่านทั้งหมด เขาจะได้เป็นโปร เฟสเซอร์ เป็นปรมาจารย์ แต่แปลกพอจบโปรเฟสเซอร์ปั๊บ ต้องย้อนกลับมาเรียนท่าที่ ๑ ใหม่ด้วยความสมัครใจ เพื่อจะทำให้เจ็บคม คือมาเริ่มต้นท่าทุ่มอึบปิ้งอะไรนี่นะ คือมาเริ่มต้นใหม่หมดเลย ฝึกใหม่หมดเลย ดังนั้น แม้อต่อไปเราเข้ามานานจนคล่องแล้ว ก็ต้องมาเริ่มฝึกใหม่ โดยเริ่มจุดสว่างเล็ก ๆ แล้วก็ขยายให้ใหญ่ ในกลางจุดสว่าง ก็มีดวงมีกาย ค่อย ๆ ขึ้นช้า ๆ ชัด ๆ ช้า ๆ ชัด ๆ เหมือนจิบซาอย่างนี้ ต้องค่อย ๆ จิบจะได้รู้รสชาติเป็นไงนะ ค่อย ๆ อมไว้ในปาก ให้ลิ้นรับรส กลืนลงไปให้กลืนระเหยขึ้นมาอีกนะ ช้า ๆ ชัด ๆ จะได้ว่า รสแห่งธรรมเป็นอย่างไร ถึงขณะเลิศแห่งรสทั้งปวง เพราะฉะนั้น ต่อจากนี้ไป พึงกำแพง และผนังออก เอาผนังออก ไม่มีห้อง นอกกรอบในรอบทำให้ได้หมดเลยนะ เข้า ลุยเลย ลุย เอาง่าย ๆ นะ

ทำสนุก ๆ : ฝึกย่อ - ขยาย ดวง องค์พระ หรือพระเดชพระคุณหลวงปู่ แต่เห็นเป็นขั้น ๆ ย่อ - ขยายแบบนี้ได้ไม่เป็นไร ปล่อยไปก่อน ทำสนุก ๆ อย่างนั้นไปก่อน แสดงว่า ยังมีความตั้งใจ ก็ไม่เป็นไรเพราะกำลังจะตั้งใจเราหลุดออกจากงานหยาบ เพราะเรากำลังตั้งใจให้มันหลุดจากงานหยาบ เดี่ยวจะดี ทำสบาย ๆ ต้องสบาย

วิชาชีวิต : รับปริญญา DOU ไม่ธรรมดานะ ประกาศถึงทั่วโลก โน่นแน่ะ แค่มนุษย์ทำความดี เจ้าหน้าที่เขตเขายังบอกต่อๆ ไปนะ ตั้งแต่ภูมมะ รุกขะ อากาศเทวา แต่นั่น เขาระดับธรรมดานะ ธรรมดา ยิ่งพวกจตุมาฯ ที่เขาคอยดูแลพวกมนุษย์ จะต้องรู้เรื่องราวของมนุษย์ แต่นี่ของเรารับปริญญา DOU ไม่ธรรมดาเลย รับที่ติดไปทุกกายเลยนะ ประกาศที่ต้องประกาศจากพระนิพพานลงมาภพสาม แต่เรื่องนี้ หลวงพ่อเล่าใน DMC ไม่ได้แบบนี้ะหรือพอรับปัฐ ประกาศ บัณฑิตใหม่ ชื่อ...พริบ ช้อนอยู่ในกลางกาย เทวดาอนุโมทนาสาธุการ เพราะเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นจริงของชีวิต และสอด คล้องกับวิชาธรรมกาย เพราะฉะนั้น ทั้งหมดเลยจะต้องรับรู้กันหมด ประกาศไปทั่วเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๒

ครอบครองจุดเล็ก : ถ้าต่อไปลูกเข้าญาณจนคล่องแล้ว หลวงพ่อ ก็ยังให้ออน กลับมาเริ่มต้นใหม่ เพื่อให้คมชัดขึ้น ช้า ๆ ชัด ๆ ทุก ขั้นตอน โดยนั่งลงไป เริ่มต้นที่จุดเล็ก ๆ ใส ๆ เพราะองค์ความรู้ ทั้งหมด ไม่ว่าจะดวง ไม่ว่าจะกาย ไม่ว่าจะภพภูมิ ไม่ว่าจะวิชาธรรมกาย การ ศึกษาวิชาต่าง ๆ ทุกอย่างเริ่มขึ้นจากจุดเล็ก ๆ ใส ๆ ทั้งสิ้น ต้อง ครอบครองให้ได้ โดยเริ่มต้นจากนึกพระเดชพระคุณหลวงปู่ไปก่อน เมื่อลูกไปถึงจุดที่ครอบครองจุดเล็ก ๆ ใส ๆ ได้ ลูกครอบครองวิชา ธรรมกายได้หมดเลย ง่ายเลยนะ แล้วทุกสิ่งก็จะขยายออกจาก จุดเล็ก ๆ ใส ๆ นั่นะ เหมือนต้นโพธิ์ขยายมาจากเมล็ดโพธิ์ กลายเป็น กิ่ง ก้าน ใบ ดอก ผล เมล็ดโพธิ์ ทั้งหมดเลย ความรู้ทั้งหมดเลย อยู่ที่จุดเล็กใส ๆ เท่าปลายเข็ม หรือเล็กยิ่งกว่านั้นอีก แล้วค่อย เริ่มขยายจากสิ่งที่มีอยู่ภายใน

ครอบครองชัยชนะ : วันใดลูกเข้าถึงพระธรรมกาย ให้ดีใจนะ ดีใจว่า เราได้ครอบครองชัยชนะได้แล้ว เพราะฉะนั้น เราเริ่มต้น จากนึกถึงพระเดชพระคุณหลวงปู่แล้ว ปล่อยไปเลย ถ้าเรามี ประสบการณ์ที่ดี คุยไปเรื่อย ๆ ณ จุดเล็ก ๆ ใส ๆ ตรงนั้น มีอะไร ก็นั่ง ๆ ไปเรื่อย ๆ ให้เริ่มตรงนี้ก่อน อย่าลืมนะหลวงพ่อเพิ่งให้ลูก ออกจากงานหยาบ มาฝึกละเอียด มาได้ขนาดนี้ หลวงพ่อดีใจนะ แม้ยังไม่ค่อยพอใจก็ตามนะ แต่ก็ดีใจนะ เพราะมันไม่ใช่ง่าย ไม่ใช่ ง่ายนะ เอ้า ลุย

กับประสบการณ์ภายใน) หลวงพ่อก็เป็น ตอนเป็นนักศึกษา ดี ๒ ดี ๓ ลูกขึ้นมา นั่ง เพื่อนฝูงแตกตื่นแล้วก็นอนต่อ นี่ยังมีเด็กอยู่ คนหนึ่งนะ แต่ถูกฝึกมาตั้งแต่เด็ก แม่สอนเอาไว้ ตื่นเมื่อไหร่ให้ลุก ขึ้นมานั่งสมาธิ ตื่นเมื่อไหร่ก็ตาม ดี ๑ ก็นั่ง ตอนนั้นยังเล็กมาก ไม่ถึง ๑๐ ขวบมั้ง ๘ ขวบ ๙ ขวบ ๑๐ ขวบ มันเลยติดเป็นนิสัย เลย พอวันไหนนอนไม่หลับ ตอนโตขึ้นก็นั่ง องค์พระก็ยังคงติดมาจน ตอนโต แม้ทำงานหยาบ องค์พระยังติด ใช้ได้เลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๓

สถาบันพุทธศิลป์ระดับโลก : เราต้องช่วยกันประดับประดองกันไปในะลูกนะ เราทำงานหยาบ และงานละเอียดไปคู่กันด้วย แต่อย่าลืมเป้าของหลวงพ่อนะ พุทธศิลป์นี่ต่อไปจะต้องเป็นสถาบันสถาบันระดับโลก เราชูดบุกเบิกนะ ชูดบุกเบิกนี้ จะต้องมีส่วนประเทศเขามาเรียน สถาบันพุทธศิลป์ระดับโลก เราจะถอดของละเอียดมานะ ถอดของละเอียดมา ซึ่งถ้าทำอย่างนี้ได้ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาวิชาธรรมกายจะไปได้เร็ว ทำเป็นรูปธรรม ทำเป็นรูปธรรมนะ ใคร ๆ ก็อยากมาเรียน ทิพยสมบัติเนี่ยนะ ทำไม่ถึงทำให้บังเกิดสิ่งนี้ ทิพยสมบัติเนี่ยนะ รู้แจ้ง จะทำให้เขาสนใจปฏิบัติธรรม เพราะฉะนั้น ญาณของเราต้องแม่นยำ ความละเอียดของใจเนี่ยนะ เราต้องถ่ายทอดได้ ต้องไปถึงจุดตรงนั้นนะจ๊ะ เอาออกมาเลย วัดสัดส่วนให้ได้ เป๊ะ เป๊ะ เลย สถาบันพุทธศิลป์ระดับโลก หลวงพ่อตั้งใจมากเลย ผ่านมาก็ปีไม่เคยหลุดจากใจหลวงพ่อเลย

ฉันทกัณฑ์ : ถ้าใครตริก หรือเห็นองค์พระ ดวงธรรม พระเดชพระคุณหลวงปู่ ได้อย่างต่อเนื่องนาน หรือได้ตลอดเวลา อย่างนี้ง่ายแล้ว อย่างนี้จะย่นระยะ เวลาจากเดือนธันวาคม มาถึงแค่สิ้นเดือนนี้เลย เอาจุดที่ถ่ายที่สุดสำหรับตัวเราที่นี้ก็ได้ การนิกย่อ-ขยาย วัตถุประสงค์ของเรา ต้องการให้ใจมันนิ่ง นิกย่อ-ขยาย เพื่อไม่ให้ฟุ้ง เป็นที่ฟุ้ง แทนที่จะไปนึกถึงอะไรก็ไม่รู้ ทำให้จิตฟุ้งซ่านแค่นั้นเอง อันแรกเนี่ยนะ แต่อันหลังหมายความว่า เมื่อเราหยุดนิ่งสนิท

ดีแล้ว เพื่อเพิ่มความชำนาญ ขยายแบบใจนิ่งแล้ว แล้วก็ย่อ แต่
อันดับแรก เพื่อดึงใจจากความฟุ้ง คนละระดับกันนะ ที่หลวงพ่อบอกใช้
คำนี้นะ วัตถุประสงค์คนละอันกันนะจ๊ะ แต่หลวงพ่อก็ไม่ได้อธิบาย
เท่านั้นเอง คนละแบบกันนะ คนละแบบ เอาแบบสบาย ๆ นะ นึก
เพลิน ๆ เหมือนฉันทกัฬาก็อย่างนี้ ก็ฟ้าของคนผู้มีฌาน อย่างนี้เ
ขยาย-ย่อ เพื่อดึงออกจากความฟุ้ง แต่เมื่อเราหยุดนิ่งได้ดีจริง ๆ
แล้ว สิ่งนี้ก็จะเป็กฎภาคนิमित ขยาย-ย่อ นั้นอีกระดับหนึ่ง ฉะนั้น
ตอนนี้เอาที่ง่ายที่สุด สำหรับเรานะ ง่าย ๆ ที่เราชอบที่สุด เอาตรง
นี้ไปก่อน ประสบการณ์ภายในของพวกเราเนี่ย หลวงพ่อบอกว่า มันจวน
แล้ว มันดีนะ ถ้าลูกตั้งใจ และให้โอกาสตัวเอง ทำให้ต่อเนื่อง หลวง
พ่อบอกว่า มันจะเร็ว เรามีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำความละเอียด
ให้เห็นเรื่องความละเอียดมากขึ้น ถ้าฟุ้ง ก็จะใช้การย่อ - ขยาย
หลวงปู่ ทำให้นิ่ง ๆ ทำให้ถูกหลักวิชา เอาอย่างนี้นะลูกนะ ให้ถูก
หลักวิชา นิ่ง ๆ นะ ครอบครองจุดเล็ก ๆ ใส ๆ องค์พระ หลวงปู่
ลูกครอบครองศูนย์กลางกายของเราให้ได้ ในเบื้องต้นครอบครอง
อย่างสบาย และต้องมีความสุขด้วย ถ้าได้ แต่ยังไม่มีความสุข ก็ย้า
อยู่ตรงนั้นนะ มันดูเหมือนช้านะ แต่จะเร็ว ลูกต้องจำนะ มีความ
สุข บริสุทธิ์ ง่าย และนิ่งแน่น

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๔

ฝึกซ้ำ ๆ : สมมติว่า เราเห็นภาพอย่างเดียว แต่ยังไม่มีความสุข ก็ต้องทำซ้ำ ๆ ให้นิ่งนุ่ม เบา ๆ สบาย ๆ เพราะจะต้องฝึกทุกขั้นตอน หยุด นิ่ง ลูกต้องจับหลักตรงนี้ เพราะว่า ถ้าเราครอบครองจุดเริ่มต้น ได้อย่างสมบูรณ์ ต่อไปจะง่าย ต่อไปจะง่าย เห็นดวง เห็นกายอะไรต่าง ๆ จับหลักตรงนี้ได้

จุดสว่างเล็ก ๆ ใส ๆ : (พระลูกชาย: ถ้าลูกดูองค์พระเห็นชัดเท่าตาเห็น หรือยิ่งกว่าตาเห็น จะรักษาอารมณ์ให้ต่อเนื่องอย่างไรครับ) เอาจุดที่สบาย ที่ง่ายสำหรับเรา สบายอย่างนี้ไปก่อน แล้วแต่หัวใจเราชอบตรงจุดไหน พอวางใจไปเรื่อย ๆ จะหยุด นิ่งแน่นได้สมบูรณ์ ให้เราเริ่มจากจุดที่ง่าย สบาย เหมาะสมสำหรับเรา มีความสุขกับตรงจุดนั้น ถ้าวางใจนิ่ง ๆ เฉย ๆ แล้วสบาย เอาตรงที่ใจเราสบาย นึกหลวงปู่แล้วสบาย ก็นึกหลวงปู่ ให้ใจนึกศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เป้าของเรา คือยึดศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ จุดสว่าง เล็ก ๆ ใส ๆ เหมือนดวงดาวในท้องของเราที่มันมีอยู่แล้ว โดยให้องค์พระ ดวงธรรม หลวงปู่เป็นยานพาหนะที่เชื่อมโยงของเราให้ไปถึงจุดนั้น พอถึงตรงนั้นก็ทิ้งสิ่งเหล่านั้น เรียกว่าบวริกรรมนิमित เพื่อเราจะได้นึกนิमितให้คุ้นกับศูนย์กลางกาย ไม่ให้ใจเราไปนึกเรื่องงาน หรือนึกเรื่องอื่น แค่นั้นเอง เป็นเหมือนรถผลัดแรกที่จะส่งเราให้ไปถึงที่หมาย คือจุดสว่างเล็ก ๆ ใส ๆ

สุขจริง ๆ : ถ้าลูกรวันใดครอบครองจุดสว่างเล็กๆ ใต้อ่างตรงนี้ได้เอา แล้วคราวนี้ เรื่องอื่นเล็กหมดแล้ว ฉะนั้น พอมาถึงจุดนี้แล้ว มันว่าง มันสว่าง เราก็เอาตรงนี้ เพราะเราผ่านขั้นตอนนั้นมาแล้ว เราก็นิ่ง แล้วความสว่างเกิดขึ้นเอง ว่างเอง ก็เอาตรงนี้เลย แล้วก็นิ่งในนิ่ง ต่อไปจนไปถึงบัพ ตรงนั้น เป้าของเราอยู่ที่ตรงนั้น จุดสว่างเล็กๆ ใต้อ่าง ที่เกิดเอง เพราะมีอยู่แล้วครอบครองจุดนี้ให้ได้ แล้วเราจะย้ำ ตรงนี้ให้มันชำนาญ ให้มันคล่อง คล่องยังไง ให้ติดทุกอิริยาบถ และ ให้รู้ว่า ใต้อ่างเป็นยังไง สว่างเป็นยังไง เห็นเป็นอย่างไร เป็นเป็นอย่างไร นี่คือปฐมมรรค จุดเริ่มต้นจริง ๆ ที่เราเห็นแล้ว เราจะยอมรับ เพราะ ความสุข ความบริสุทธิ์ ความสว่าง ความนิ่งแน่น แล้วเราจะเข้าใจว่า ความบริสุทธิ์ในระดับปฐมมรรคเป็นอย่างไร มีอาการอย่างไร แตกต่างอย่างไร กับก่อนที่เราจะเห็น แตกต่างกับที่ผ่านมา สุขเป็น สุขจริง ๆ มันจะต่างกันตรงนี้ จะเป็นเครื่องยืนยันว่า พอเรามั่นใจ ตรงนี้ได้ ลูกทำตรงนี้ให้ซ้ำ ๆ ซัด ๆ ไม่ต้องไปทำอะไรอย่างอื่น ทำ ซ้ำ ๆ ลูกครอบครองแล้ว วิชชาธรรมกายจะอยู่ในกำมือ ที่เราจะ ตั้งสถาบันนี้ ไม่ใช่เรื่องไม้แล้ว ไม่ใช่เพื่อฝันแล้ว ความมั่นใจแรกถึง จะสร้างความมั่นใจต่อ ๆ ไป ถ้าอันแรกไม่มั่นใจ เอ...หรือคิดไปเอง อันนั้นไม่ใช่แล้ว พอถึงตรงนั้น ความคิดอย่างนี้ไม่มี ความรู้สึกมัน จะไม่มี ว่าเป็นของจริง หรือเรานึกเอา ไอ้อย่างนี้ ประโยคอย่างนี้ ไม่มี ถ้ายังมี ไม่ใช่ ต้องทำจนกว่าจะมั่นใจ นี่ใจลูกเข้าใจไหม ความ มั่นใจไม่มีใครสร้างให้เราได้ เราต้องสร้างด้วยตัวของเราเอง พอไป ถึงตรงนั้นจะมั่นใจ ไม่อย่างงั้นจะเข้าไปในป่าในเขาได้ไง หลวงพ่อ หรือใครสร้างให้ได้ตอนเริ่มต้นเท่านั้นเอง กระทบอารมณ์ ความ มั่นใจต้องสร้างเอง

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๕

พุทธศิลป์โลก : ในช่วงที่ฝึกใหม่ ๆ เรายังครอบครองการเห็นภาพภายในยังไม่ได้ ยังเห็น ๆ หาย ๆ อยู่ ๆ ก็ฝึกซ้ำ ๆ ซึ่งต่อไปจะครอบครองให้ได้อย่างนิรันดรเลย นิรันดรช่วงแรกนั้น เอาแค่ ๒๔ น. ไปก่อน ต้องจำนะลูกนะ เราต้องครอบครองให้ได้อย่างสมบูรณ์ จึงจะไปถ่ายทอดของละเอียดมาได้ ไม่เห็น ไม่สัมผัส ไม่ไปดูไปคลำ ถอดเอามาได้ สร้างมโนภาพก็ไม่ได้ ทุกสิ่งที่เราไปเห็นของละเอียด ต้องเอามือจับต้องว่า มีลักษณะอย่างนี้ เป็นอย่างนี้ ๆ ลูกต้องดูเหมือนของหยาบ แต่มันเป็นของละเอียด สัมผัสถูกต้อง ลึมรสอะไรทุกอย่าง ซึมซาบ รู้ความเป็นไปของวัตถุนั้น ถึงจะเอาออกมาได้ไม่จั่นไม่ได้ นี่นะ เพราะฉะนั้นตอนนี้ อยากรู้ลูกให้ความสำคัญ เรามีเป้า เป้าของเราอยู่ที่ตรงนี้ พุทธศิลป์โลก

ไปด้วยกัน : ทั้งทุกอย่างวางทุกสิ่ง จึงจะครอบครองกลางได้ ต้องมีอารมณ์ สุข บริสุทธิ์ ง่าย นิ่งแน่น ต้องจำนะ ทุกอย่างต้องเห็นพร้อมกันนะ ไม่ใช่มาทีละอย่าง แล้วก็พอหยุดหนึ่งได้สมบูรณ์ ความสว่างจะเกิด ความสว่างนั้น ต้องบริสุทธิ์ ต้องสว่าง ความสว่าง ความเห็นแจ้ง รู้แจ้ง ไปด้วยกันนะ ต้องพร้อมกันนะ เหมือนหัวไป คิ้วคาง จมูก ปากไปด้วยกันหมด ต้องพร้อมกัน แต่ถ้าไม่สมบูรณ์ มันก็ไม่พร้อม ก็ไม่เป็นไร เราฝึกต่อไปจนกว่าจะครบ เพราะฉะนั้นนะ ตรงนี้ครอบครองจุดเล็ก ๆ ไส ๆ ให้ได้

ใจต้องหยุด : ของข้างในยิ่งเร็ว ยิ่งชัด แต่ของข้างนอกยิ่งเร็ว ยิ่งไม่ชัด ข้างในยิ่งเร็วมาก ๆ ยิ่งชัดมาก ๆ ฝึกให้ได้นะ ใจต้องหยุดนิ่ง แน่น ใจต้องไม่ติดอะไรเลย ใจต้องเกลี้ยง ๆ ติดอยู่แต่ข้างในใส สว่าง คล่องแคล่ว ว่องไว ใจมีพลัง เข้ากลางคล่องว่องไว ใจมีพลัง

ฐานสร้างบารมี : ช่วยรักษากันนะลูกนะ รักษาสังฆารนะ เราต้องอาศัยเป็นฐานสร้างบารมี แต่ถ้ายังแข็งแรง ก็ลุย ไม่มีเหตุผลอันใดที่จะไม่ลุยนี้

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๖

นิกอะไรก็ได้ : ช่วยๆ กันวางระบบให้ดี ทั้งหยาบ ทั้งละเอียด (พระลูกชาย : อย่างในรอบนี้แล้วความสว่างมันเกิดเอง แต่นอก รอบต้องนิก เช่น นิกหลวงปู่ครับ) เราจะนิกถึงแสงสว่างที่เราเคย เห็นได้ ก็นิก ถ้ายังไม่ได้ เอาที่นิกได้ง่าย แม้นิกขึ้นมา เราก็จะก้าว ไปสู่จุดที่เป็นเอง เอาที่ง่าย เพื่อให้ใจเราอยู่ที่ฐานที่ ๗ ณ ตรงนั้น เพื่อให้ใจเราอยู่ จะนิกอะไรก็ได้ แล้วนำไปสู่การทำให้ใจละเอียด อย่างนี้ลูกเคลียร์ใหม่ อะไรก็ได้ คือว่า มันทำเป็นแล้วอะไรก็ได้ จะเป็นองค์พระ ดวงธรรม หลวงปู่ อะไรก็ได้ พอไปถึงตรงนั้นแล้ว นี่...ไฉ่ความคิดอย่างนี้มันจะหมดไป มันจะก้าวไปสู่อีกระดับหนึ่ง

ฟุ้งละเอียด : (พระลูกชาย: พอ นั่ง ๆ ไปจะเห็นแสงสว่างเป็นมวลด ทั้งที่ใจมันก็ยังไม่วิ่งครับ ฟุ้งเรื่องนั่งสมาธิครับ จึงทำให้เกิดความ สงสัยครับ) นั่งในระดับหนึ่งใจจะนิ่งในระดับหนึ่ง มันฟุ้งในเรื่อง การนั่งธรรมะ มีความฟุ้งแต่่วนเวียนอยู่กับเรื่องการปฏิบัติธรรม มี ความคุ้นเคยกับการปฏิบัติธรรม ถ้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ก็นั่งได้ ๘๐% เพราะมันยังมีความฟุ้งละเอียดอยู่ ซึ่งถ้าหากว่า นั่งได้ ๑๐๐% ความฟุ้งจะไม่มีเลย แต่นี่ยังระดับ ๘๐% ซึ่งถ้าไม่นิ่งถึงระดับ ๘๐% ๙๐% แสงสว่างไม่เกิด ยังไงก็ไม่เกิด เอาไฟไปส่อง ก็ไม่เกิด (พระ ลูกชาย: แล้วเราทำยังไงต่อไปครับ) ทำเป็นไม่สนใจ อะไรจะเกิดขึ้น ก็ไม่สนใจ มีเรื่องอะไรก็ตาม ให้มันมา เต็มของมันก็ไป ทำเหมือนฟุ้ง หูซ้ายทะลุหูขวา ให้มันผ่านไป พอเราทำเฉยๆ กับมัน เต็มมัน

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๗

อุ้งมือ : เรายรักษาอารมณ์สบายๆ ไปก่อน พอเรามานั่ง เมื่อยก็ขยับ จับทางได้หรือยัง คือถ้าเราประกอบเหตุอย่างไร แล้วนั่งนานหรือถ้ามีอะไร จะได้แก้ไขกันได้ หลวงพ่อมีความรู้สึก ว่า อยู่ในอุ้งมือแล้ว รู้สึกอย่างนั้น คืออยู่ในอุ้งมือแต่ยังไม่ได้ทำ มีโอกาสหลุดจากมือได้

ร่วมมือกันกับหลวงพ่อ : (พระลูกชาย: ช่วงเวลาที่นั่งยาว จะนั่งมากกว่าวันที่ทำงาน จะรักษาใจได้เป็นธรรมชาติมากกว่า วันทำงานต้องไปเจอโน่นเจอนี้ ทำให้นั่งไม่ต่อเนื่องครับ) ลองฝึกตัดใจกันหรือยัง...ทำแบบคุณยาย คือซັกลิ้นซັก ลองฝึกกันนะ คือใหม่ๆ มันก็ไม่ได้หรือกนะ พอต่อมาก็ได้มั่ง ได้มาก ได้หมด จนกระทั่งดูอะไรมันก็เฉยๆ จะมีภารกิจอะไร พอจบก็จบไป เราต้องให้ความสำคัญกับภายในมาก ๆ ฝึกเถอะนะลูกนะ ยังแข็งแรง ฝึกได้เพราะว่า ไปถึงตรงนั้นแล้ว ใจมันต้องเกลี้ยง มันไม่ติดอะไรเลย (หลวงพ่ót่านทำท่า เหมือนลูบดวงแก้วเกลี้ยง ๆ ไปมา) มันถึงจะทำได้อย่างที่เรที่ตั้งใจเอาไว้

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๘

ความสุข : ไหนใครนั่นแล้วมีความสุขบ้าง สุขเล็กน้อย สุขพอประมาณ (พระลูกชาย: แยกไม่ออกครับ) สุขเล็กน้อย ก็สุขแบบแว็บหนึ่ง พอประมาณก็ยาวหน่อย มีเพลินแบบเฉยๆ กับเพลินแบบสุข เพลินแบบปนสุขนิดๆ มีกระแสแห่งความสุข ไม่งั้นไม่เพลิน แต่ถ้าสุข มันสุขจริงๆ เลย เป็นสุขจากสมาธิ เราได้รับความสุข รู้จักวิธีวางใจ เราประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง เพราะมีน้อยคนที่มาถึงตรงนี้ จากนั้นก็จะมีแรงจูงใจ ที่จะทำต่อไป หลวงพ่ออยากให้ทุกขั้นตอนชัดเจน ช้าๆ ชัดๆ ช้าๆ ชัดๆ อย่างนี้นะ แล้วต่อไป มันก็จะเร็วๆ ชัดๆ ลูกจะได้ไม่ข้ามขั้นตอน ทุกขั้นตอน ช้าๆ ชัดๆ ต่อไปมันจะเร็วๆ ชัดๆ จะยิ่งเร็ว จะยิ่งชัด แปลก ปกติยิ่งเร็ว ยิ่งไม่ค่อยชัด แต่ยิ่งเร็วยิ่งชัด

เพื่อตัวเรา : ทำได้ต่อเนื่องนะ ต้องให้ความสำคัญกับตรงนี้นะ ลูกนะ เพราะมันเกี่ยวกับตัวของเรา มันเพื่อตัวเรา เพื่องานของเรา เป็นที่พึ่งให้กับตัวของเรา และจะได้เป็นที่พึ่งให้กับผู้อื่น

ทำเพลินๆ : (พระลูกชาย: ผมสงสัยครับ เวลาตริกองค์พระนอกรอบ เรามีความสุข แต่พอมานั่งในรอบ ผมนี่ก็ไม่ค่อยออกครับ) overload เองนี่ นั่งทำตาปรือๆ เวลาเรานั่ง ทำตาปรือๆ เหมือนตอนเราเดินอยู่ข้างนอก ตาเราไม่ปิดสนิท แล้วเราก็สร้างบรรยากาศนึ้กเพลินๆ มองผ่านๆ ส่วนมากมักจะเป็นอย่างนี้ ปลาใหญ่ตายน้ำ

ตื่นทุกที่ เราตั้งใจมาก ทำเพลินๆ พังฝาห้องออกไปจริง ๆ อิริยาบถ
นี่มันไม่มีผล ส่วนวิธีการลูกจำวิธีการที่ได้ผล ทำยังไง

Enjoy : ทำสนุก ๆ ต้องสนุก enjoy กับมันในการนี้ ถ้าไม่ enjoy
ไม่ได้หรอก เพราะเส้นทางของความสุข ต้องเริ่มต้นด้วยความสุข
ปริมาณเล็ก ๆ ถ้าเริ่มต้นยังไม่มีตรงนี้ไม่ใช่ซะ แปลว่า ไม่ใช่วิธีการ
ที่ถูกต้อง แต่ว่า ฉันรู้วิธีแล้ว แปลว่า ฉันเริ่มต้นอย่างมีความสุข จาก
สุขเล็กๆ นี้อะไรก็ได้

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๑๙

ทุกขเวทนาไปสู่สุขเวทนา : (พระลูกชาย: หลวงพ่อครับ พอ
นั่ง ๆ ไป เหมือนตัวเราเข้าไปอยู่ในตัวเราอีกคนหนึ่ง แล้วก็เล็กน้อย
ไปเรื่อย ๆ แต่มี ๒ อาการพร้อมกัน คือปวดหัวมาก เหมือนจะ
ระเบิด แต่ใจเราก็นิ่ง ๆ หยุตเข้าไปเรื่อย ๆ เราควรจะถูก หรือนั่งต่อ
ครับ) หยุตนิ่ง ๆ ไม่เคลื่อนไหว อย่างยับตัวอะไรเลย เฉย ๆ ให้มัน
ผ่านอารมณ์ตรงนั้น ประสบการณ์ภายในใหญ่เล็กมาพร้อมกันนะ
(พระลูกชาย: เหมือนเราเข้าไป แล้วก็ไต่ยืนเสียงเพื่อนข้าง ๆ แต่ตัว
ก็ย่อเล็กน้อยไปเรื่อย ๆ แต่ปวดเข้าจนเหมือนจะระเบิด) เราต้องนิ่ง ๆ
ถ้าระเบิดก็จะเป็นคนแรกของโลก จะเป็นประวัติศาสตร์โลก โลกจะ
ต้องจารึก นิ่งแล้ว หัวเข่าระเบิด ยิ่งกว่าอิโรซิมาอีก เฉย ๆ คือมัน
หยุดได้ ๙๐% แล้ว มันก็จะหลุดจากทุกขเวทนานั้นไปสู่สุขเวทนา
วัดปากน้ำมีพระอยู่รูปหนึ่ง ตอนที่หลวงพ่อบวชใหม่ ๆ ท่านปวด
ท้องจะตาย ตื่นขึ้นมากกลางดึก ไม่รู้จะทำยังไง ตอนเช้าท่านมาเล่า
ให้ฟัง “ผมนะครับ มันเหมือนจะตาย” จะย่ำคำนี้เรื่อย ๆ “เหมือนจะ
ตาย ๆ” แสดงว่า คงปวดเหมือนจะตายจริง ๆ เหมือนจะตาย แล้วทำ
ยังไง “ผมเลยตัดสินใจว่า ถ้าตายก็ขอให้เราไปดี” คิดแค่นี้ ไม่ได้เห็น
อะไรนะ คนมันจะตายนะ พอปวดมากเข้า ถึงจุดหนึ่ง ๆ มันเลยปวด
ไปตอนไหนไม่รู้ ซึ่งตรงนี้ดี ไม่ต้องไปแสวงหาความรู้ มันเลยไปแล้ว
มั้ง แล้วก็มีความสุข “แล้วผมพบดวง ซึ่งมายังไงผมก็ไม่รู้ เพราะ
ผมไม่ได้นึกมาก่อน เพราะตอนนั้น มันปวดมาก จนกระทั่งนึกคิด
อะไรไม่ออก คิดอย่างเดียวว่า ตายขอให้ไปดี แล้วมันหายป่วย

ปวดท้องไม่เป็นมาอีกเลย ไม่รู้มันหายไปไหน คิดอย่างเดียวแค่ตาย
ขอให้ไปดี จิตละเอียดจนพบดวง ปวดมากเลยครับ” จะย้าคำนี้
แสดงว่า คงปวดจริง ๆ เพราะย้าเหลือเกิน แล้วในที่สุดก็เห็นดวง

ดังนั้น นี่ ถึงตรงนั้นเรานิ่งเฉย ๆ เป็นอย่างนั้น เพราะหนึ่งหุ
ได้ยีนนี้แสดงว่า การหยุดเรายังไม่สมบูรณ์ สองใจเรานิ่งในระดับ
หนึ่ง คือเริ่มหยุดในระดับหนึ่งแล้ว สามเกิดทุกขเวทนาที่กายเนื้อ
แปลว่า มันก็ยังไม่บริบูรณ์ แต่ก็มีอาการหยุดเกิดขึ้น ซึ่งปกติทั่ว ๆ
ไป ถ้าปวด คือปวดอย่างเดียว จะไม่มีอาการเล็กข้างใน หรือใหญ่
ข้างนอกทั่ว ๆ ไปก็จะเป็นอย่างนี้ไม่ปวดก็ไม่ปวด ถ้าปวด คือปวด
อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ก็มีอาการ ๒ อย่าง

ดังนั้น สิ่งที่เราต้องทำ คืออย่าขยับตัวอะไรทั้งสิ้น ให้ผ่าน
สภาวะนั้นไป ถ้านิ่งเฉย ๆ จะผ่านสภาวะนั้นไป ถ้าขยับตัวไม่ผ่าน
ต้องกลับไปเริ่มต้นใหม่ จะเริ่มต้นใหม่ เราไม่มีเวลาสำหรับเริ่มต้น
ใหม่ เพราะไปถึงจุดตรงนั้นแล้ว ทำเฉย ๆ เดี่ยวจะผ่าน หรือบางที
มันมีเล็กกับใหญ่ มันมาพร้อมกัน ซึ่งเราไม่เคยเจอเลย ทำไมมัน
มาพร้อมกัน ความรู้สึกเล็ก หรือใหญ่อย่างนี้ แปรกมมากทีเดียว
เดี่ยวจะเจอ เล็กกับใหญ่ ไม่ใช่ก่อนเล็กก่อนใหญ่มานะ เหมือนกับ
ตัวเราเล็ก และตัวเราใหญ่ในเวลาเดียวกัน เดี่ยวจะเห็น เดี่ยวเราจะ
อัครรรย เราปล่อยเวลาให้ผ่านมาได้อย่างไร เสียตายจ้งเลย เพราะ
ยังมีอะไรในจุดนี้อีกเยอะ ที่เรายังไม่ให้เวลากับมัน

ความแข็งแรง : ลูกยังแข็งแรงอยู่นะ ใช้ความแข็งแรงให้เต็มที่
หลวงพ่อดีมาแล้ว พอไม่สบาย ก็ต่อเนืองมาเป็นอาทิตย์นี้ ไม่คู้
ด้วย อ่อนระโหยโรยแรง สิ่งที่ยากได้ มีสิ่งเดียวก็คือความแข็งแรง
ความไม่มีโรค จะเอามาขุยนั่งธรรมะ นี้ลูกยังแข็งแรง ต้องเอา
ให้ได้เลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๐

เคลื่อนภายใน : ทำพื้นฐานให้แน่นนะ ปรับพื้นฐานให้หนึ่งแน่น ให้สมบูรณ์เลย เพราะเราไม่ได้ไปนั่งแข่งกับใคร เพราะเราจะต้องไปค้นขงละเอียด ไปเห็นไปถูกต้องสัมผัส ด้วยอายตนะทุกอย่าง ด้วยหุทธิย ตาทิพย์ ไปดูสมบัติทิพย์ ทุกอย่างเลย เพราะฉะนั้นหยุดแรกนี้สำคัญ ทำให้มันสมบูรณ์นะจะ ให้มันสมบูรณ์ ลูกอาจเข้าไปสักนิดนึง **ข้างมัน** อย่ไปกังวล และเส้นทางแห่งความสุขนี้ละ ต้องมีความสุขตั้งแต่จุดเริ่มต้น ถ้าไม่มีความสุข ไม่ใช่ แม้ไม่ทุกข์ ที่เราคุ่นว่า อะทุกข์อะสุขะ นั้นนะ แปลว่ายังไม่ใช่ แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่จะเข้าถึงความสุข มันก็ดีกว่าทุกข์ ตรงนี้เท่านั้นเองแล้วก็นำไปสู่ความสุขตลอดเส้นทางสายกลาง สุขตลอด และเพิ่มขึ้น จับหลักตรงนี้ให้ได้ ถ้ายังไม่สุข เราก็ต้องนั่ง แล้วถ้าสมบรูณ์นี้ มันจะเคลื่อนไปทั้งตัวนะ มันจะดู ผัวะ ไปทั้งตัวอย่างนี้ มันไม่ได้มองห่างๆ คล้ายๆ กับเรานั่งอยู่ในรถไปอย่างนี้ไง รู้เอง เพราะเคลื่อน เราก็รู้ไม่เคลื่อน เราก็รู้ หรือมองห่างๆ เห็นสิ่งที่เคลื่อนอยู่ข้างหน้า เราก็เห็นอย่างนั้น เช่น เห็นจุด เห็นดวงเคลื่อนไปข้างหน้า เราก็ตามไปอย่างนั้น หรือเราเข้าไปในกลางดวง แต่ความรู้สึกว่า เคลื่อนเรายังไม่มี มันเข้าแบบยังไม่หลุดจากหยาบ ลูกเข้าใจไหม นี่เหมือนเข้าไปเลยอย่างนี้ เข้าไปเลย เหมือนถอดเข้าไป อยู่ข้างในอีกมิติหนึ่งเป็นชั้นๆ ต้องอย่างนี้ แต่ใหม่ ๆ มันก็ยังไม่ได้ ส่วนใหญ่ยังไม่ ได้ จะได้แค่ความโล่ง โปร่ง เบา สบาย อย่างนี้ไปก่อน ในเบื้องต้นแล้วค่อยๆ เพิ่มให้มันหนึ่งแน่น รวมเป็นมวลแห่งความบริสุทธิ์ จึงจะเคลื่อน

หลุดพ้น: คำว่า หลุดพ้นนี้ หลุด ๆ เราฟังผ่านไม่ได้ แต่เดิมที่ผ่านมา เราฟังผ่าน เหมือนว่า เราเข้าใจนะ แต่จริง ๆ พอไปถึงตรงนั้น เราเอ๊ะ แต่ก่อนเราเข้าใจระดับหนึ่ง หลุดเข้าไปเลย คำว่า หลุดพ้นนี้ เป็น ชั้น ๆ ๆ เลย หลุดพ้นมันหลุดไปเลย หลุดจริง ๆ มันเข้าไปทั้งตัว กาย ทยาบเป็นแค่ฐานที่ให้ความละเอียดซ้อนผ่านลงมา เพราะฉะนั้น มาถึง ณ ตรงนี้ นี่หลงพ่อเบาใจขึ้นเยอะ เพียง แต่เราทำซ้ำ ๆ ๆ จับวิธีการให้ได้ เราต้องจริงจัง เป็นอุปนิสัย ต้องรู้จริง ๆ เพราะงั้น เราก็ต้องทำให้จริง (พระลูกชาย: นึกถึงหลวงปู่ วางใจไปเรื่อย ๆ เบา ๆ มันเหมือนกับหลุดไปไม่รู้สึกตัวครับ พอนึกได้ ก็กลับมา นึกหลวงปู่ใหม่) นี่ เขาเรียกว่าหลับ หลับกับหลุดไม่เหมือนกันนะ หลุดจากตรงกลาง เขาเรียกหลับ คนละหลุดกันแล้ว

หยุดให้เป็น: ต้องนิ่งเบา ๆ สบาย ๆ ตะแคงเบา ๆ ความสุขที่เกิดขึ้น กระแสแห่งความสุขที่เกิดขึ้น เป็นสัญญาณให้รู้ว่า ทำถูก สุขมาก ขึ้น ทำให้ถูกวิธี ลูกทั้งหมด เคยทำวิชามาแล้วทั้งนั้นนะนี่ ผังเก่า มันมี มันถูกบัง หลุดจากอารมณ์ทยาบ ก็จะถึงจุดตรงนั้นเลย เชื่อม ผังเก่าเท่านั้นเอง นิ่งในนิ่ง เบา ๆ สบาย ๆ ใจใส ๆ นิ่ง ๆ ของเคย ทำมาแล้ว แค่ทบทวนของเก่า หลุดจากอารมณ์ทยาบไป ก็ถึงเลย

“หยุดให้เป็น   เย็นให้พอ
รอให้ได้   ง่ายขึ้นเดี๋ยว”

“เอาตามถนัด แต่อย่าขัดนโยบาย ได้อย่างเดียว”

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๑

สมรภูมิภายใน : อย่าลืมนะ เรามีเป้า มีเป้าหมาย ทำงานที่ไม่มีใครในโลกเขาทำกัน ตั้งแต่สร้างโลกมาเลย เขาก็พยายามจะเอาออกมา แต่ก็เป็นที่ผสม จินตนาการ อย่างเช่น งานปั้นสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ภาพวาดต่าง ๆ เทวดา ยักษ์ สัตว์ในป่าหิมพานต์ แต่เรารู้ว่า มันผสมจินตนาการ เรารู้มันไม่ใช่ของจริง แต่นี่พุทธศิลป์นี่ จริงอย่างไร ต้องเอาออกมาอย่างนั้น จึงจะทำให้เกิดประโยชน์ เกิดคุณค่า แต่ถ้าถูกทำอย่างนี้ได้ วิชาก็ทำได้ เพราะว่ามันต้องไปควบคู่กัน ทำวิชา แล้วก็วิชามรรคผล พอถึงวันนั้น **ลูก ๆ งานหลัก ก็คือ งานทำวิชาเองเลยนะจะรู้** งานอื่น ๆ จะเป็นงานอดิเรก เมื่อเราทำได้แล้ว มันจะเป็นอย่างนี้นะ เพราะมันต้องอย่างนั้นก่อน ถึงจะอย่างนี้ หลักการเดียวกัน ต้องงั้นก่อน ถึงจะยังงี้ ไปถึงจุดละเอียด แล้วเราถอยมาหยาบ มันต้องไปถึงจุดนั้นก่อน เห็นทุกสิ่ง ต้องรู้กระบวนการเกี่ยวกับตัวเราเองก่อน กับตัวเราที่เกี่ยวข้องกับหมู่คณะ กับตัวเราที่เกี่ยวข้องกับสรรพสัตว์สรรพสิ่ง ตรงนั้นคล่องแล้ว จึงย้อนกลับมาเป็นขั้นตอนการเรียนรู้ไปเกี่ยวกับมนุษย์ พอตรงนั้นได้ ตรงนี้ก็ง่าย พอเราไปละเอียด ถอยมาหยาบก็ง่าย แต่มันต้องผ่านจากขั้นหยาบไปสู่ส่วนละเอียดก่อน แล้วค่อยมาเก็บละเอียดทีหลัง เหมือนนักยูโดอย่างนี้ ที่เล่าให้ฟังจากจุดนั้นจะถอยกลับมาง่าย เราทุกคนจะต้องผ่านสมรภูมิหมด แต่หลวงพ่อก็ไม่ได้บอกก่อนล่วงหน้า ไม่ได้บอก อันนี้อยู่ในเส้นทางทั้งหมด ต้องผ่านสมรภูมิ ต้องผ่านไปจุดนั้น ผ่านไปรู้ไปเห็น หลังจากที่เรามีความพร้อม เห็น

โครงสร้างภายในว่า ก่อนมาเกิดมาจากไหน มาทำไม นี่เราต้องรู้
พื้นฐาน พอเรารู้แล้วว่าเรามีหน้าที่ ที่จะทำอย่างอื่น จะลุยสะบัด
หินเหล็ก เพราะกายที่ประกอบด้วยโปรตีน ไขมัน คาร์โบไฮเดรต
ไม่ข้ามันจะต้องเสื่อมสลายผุพังไป มีแคลเซียมเป็นโครง ไม่ซาก็
ผุพัง จะได้ให้ความสำคัญกับการฝึกใจให้หยุดนิ่ง

ทิ้งทุกอย่าง วางทุกสิ่ง : ต้องครอบครองศูนย์กลางกายฐานที่ ๗
ให้ได้ตลอด เวลา เพราะเป็นตำแหน่งที่ถูกต้องของใจ ถ้าติดตรงนั้น
จะหลุดเข้าไปภายใน ซึ่งเป็นสิ่งที่พญามารเขากลัว เขาจึงพยายาม
ทำให้หลุดจากตรงนั้น ระเบิดหลุดออกมาติดข้างนอก เราต้องทำให้
กลับไปติดข้างใน ต้องรู้จักความสำคัญของมัน ศูนย์กลางกายฐาน
ที่ ๗ ของเรานี้สำคัญมาก ถ้าเราจับจุดของชีวิตตรงนี้ได้ก็ง่าย คำว่า
ทิ้งทุกอย่าง วางทุกสิ่ง นิ่ง ๆ เราจะฟังผ่านไม่ได้ เพราะเราจะเข้าไป
ถึงจุดที่สำคัญของการเกิดมาเป็นมนุษย์ ทำให้ใช้กายมนุษย์ได้
สมบูรณ์ ถ้าเรานิ่งโดยไม่ได้อาศัยนิมิต ถือว่าประสบความสำเร็จ
ให้นิ่งในนิ่งอย่างเบา ๆ สบาย ๆ จับหลักนี้ให้ได้ โលง เบา สบาย นิ่ง
แน่น แล้วเราจะภูมิใจในการเข้าไปสู่ภายใน

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๒

ทำให้ชำนาญ : นั่งเป็นไงบ้าง (พระลูกชาย : ตอนนี้นำกำลังปรับตัวกับการทำงานและรักษาใจให้ไปด้วยกันครับ) ปรับให้เข้ากับการทำงานนะ ต้องตัดอารมณ์ให้ได้นะ ที่จริง ถ้าขั้นทำเป็นแล้ว ก็ไม่ต้องตัด มันคนละเรื่อง เราก็ไม่ประมาทหรอกนะ ถ้าทำเป็นเหมือนซักลั่นซัก คนละเรื่อง ตอนแรกก็ไม่เข้าใจยายหรือกะ หลวงพ่อก็ถามยาย ยาย ๆ ยายไปอยู่ในครัวแล้ว ใจยายไม่หยาบเหรอ ท่านพูดด้วยความที่ท่านเอ็นดู **“ไม่หยาบ”** พูดเรียบ ๆ ท่านตอบ **“พอถึงเวลายายทั้งหมด”** คำพูดท่านสั้น ๆ ตอนแรกก็ไม่เข้าใจนะ แต่ท่านก็ไม่ได้บอกว่า ตัด ของเรายังต้องตัด ยายทั้งหมด ทั้งนี้ก็ดีกว่าไม่ต้องตัดเลย หนักเข้าไปอีก ท่านทั้งหมดแล้วก็ทำหยุดทำนิ่ง แล้วคุณยายก็พูดต่อ **“ยายทำจนชำนาญ”** อ้อ ถือว่าหายสงสัยแล้ว **“ยายทำจนชำนาญ”** ตอนนั้นถามท่าน เพราะเป็นห่วง เห็นท่านอายุเยอะ ปลูกบัว ปลูกต้นไม้ ปลูกมะละกอ อะไรพวกนี้ เป็นห่วงท่านนะ หาเหตุผล คือปลูกมะละกอ ปลูกอะไรก็พูด ยายก็นั่งพรวนดิน “ยายทำอะไร” คุณยายท่านบอก **“กำลังระลึกชาติ”** ใจ หนักเข้าไปอีก คือท่านกำลังพรวน กำลังระลึกชาติ แปลว่า อะไร มันคนละเรื่องกัน แต่ว่า ต้องฟังประโยคที่ว่า **“ยายทำจนชำนาญ”** เราก็ต้องทำให้ชำนาญ คือทำนาน ๆ ให้มันชำนาญ

ใจไม่เย็น หรือโลเล : ต้องใจเย็นพอ ใจเย็นอย่างสม่ำเสมอ นะ ไมโลเล คือเข้าเย็น ใจเย็น แต่สายหยุดหงิดรอไม่ได้ คือมันไม่เย็นอย่างสม่ำเสมอ สำคัญนะลูกนะ ที่พูดนี้ ใจเย็นโลเลละ เข้าใจ

สายโศก บ่าย อึม... เมื่อไหร่จะมาสักทีละ เมื่อไหร่จะชัดสักที เมื่อไหร่จะใสสักที เมื่อไหร่จะสว่างสักที เมื่อไหร่ ๆ ๆ นี้เขาเรียกว่าเราใจไม่เย็น หรือโลเล ต้องเย็น และรอได้จริงๆ ถ้าได้อย่างนั้นะรอบนี้ก็ได้แล้ว แม้เห็น แวบ ๆ ๆ สัมผัสความสุข บางช่วงยาว ถ้าทำเป็นแล้ว มันไม่ต้องนาน ใจเย็น รอได้อย่างสม่ำเสมอ รออย่างสุภาพ นิ่มนวล ไม่ใช่รอแบบฮึดฮัดอย่างนั้น ไม่มาให้รออย่างนั้นะ

จุดเบาสบาย : สำคัญ คือความสุขของตัวเองสำคัญมาก ความบริสุทธิ์เพิ่มขึ้น จนเราสัมผัสได้ ส่วนภาพมันมีอยู่แล้ว ช่างในแสงสว่างก็มีอยู่แล้ว เพียงแต่เรานิ่ง นิ่งจนกระทั่งมันแน่น จนไปถึงจุดเบาสบาย

จุดหมายอยู่ฐานที่ ๗ : นึกถึงบุญให้ชุ่มใจนะ เพราะบุญที่ทำกับพระเดชพระคุณหลวงปู่ไม่ใช่เรื่องเล็กๆ เป็นเรื่องสำคัญเลย เพราะเราต้องเชื่อมสายบุญกับท่าน วางใจของเราให้ใสบริสุทธิ์ ทั้งทุกอย่าง วางทุกสิ่ง นิ่งอย่างเดียว เริ่มจากจุดที่สบาย สบายตรงไหน เอาตรงนั้นไปก่อน เรารู้ว่า จุดหมายของเราอยู่ที่กลางกายฐานที่ ๗ แต่ถ้าเราไปนึกตรงนั้นเลยทีเดียว ยังยากอยู่ เราก็เริ่มต้นจากตรงไหนก็ได้ทั้ง ๗ ฐานที่เรามีความรู้สึก ว่า สบาย คือไม่กั๊กวลกับกลางกาย นิ่ง ๆ เบา ๆ สบาย ๆ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๓

จำวิธีการ : ให้จำวิธีการตามขั้นตอนของสมาธิ ปูบ ถึงตรงนั้นเลย มันน่าจะจำได้นะว่า เราวางใจอย่างนี้แล้ว อารมณ์เป็นยังไง... หา pattern ที่เหมาะสมของแต่ละคน ซึ่งจะคล้ายๆ กันนะ แต่ไม่เหมือนกันหรือว่า ทำยังไงจะไปสู่อารมณ์นั้นให้เร็ว (พระลูกชาย: ส่วนมากจะจำได้ครับ แต่บางทีมันหลุดไปเอง พอแช่ไปนาน พออุปก็ต้อมาเริ่มใหม่) ก็แปลว่า **หลุดเพราะความคิดของเรา** เพราะว่า ถ้าแช่อิ่ม หนึ่งในกลางตรงนั้นไม่หลุดหรือก ไม่มีวันหลุด นอกจากแช่แล้วมันไม่แน่นนี่นะ มันหลวม มันมีอารมณ์อื่นเข้ามาแทรกโดยเราไม่รู้ตัว นี่ละถ้าจะหลุด หลุดตรงนี้ แต่ถ้าสุขนะ ไม่มีทาง (พระลูกชาย: ส่วนใหญ่มันเหมือนกับว่า มันนิ่งเฉยๆ ครับ บางวัน ถ้ามีความสุข เราจะอยู่ได้ตลอดทั้งรอบเลย แต่ในแต่ละวัน โดยทั่วไปมันจะนิ่งๆ เฉยๆ)

เออ นิ่งๆ เฉยๆ อะทุกขณะมีความสุข ไม่สุขไม่ทุกข์ ที่นี้ไอ้ความที่เรากำแล้วได้ความสุข เราทำยังไง ตรงนี้ที่เราจะต้องจำวิธีการ จำวิธีที่จะไปถึงตรงนี้ให้ได้ ตรงนี้ที่หลวงพ่อบอกใจเท่านั้นเองว่า ทำไมจำไม่ได้ เพราะว่า เราเจอไอ้อารมณ์ทุกข์ เราผ่านมาแล้วใช่ไหมจะเรื่องปวด เรื่องเมื่อย เรื่องตึง หลวงพ่อฟังมานี่นะ มีแต่ระหว่างไม่สุขไม่ทุกข์ สุข ไม่สุขไม่ทุกข์ สุข มันจะหลุดๆ มาอยู่ในระดับขนาดนี้ละ คือมันข้ามขั้นทุกข์ไปแล้ว เราเห็นแล้วว่า เราไม่เบื่อหน่ายในการทำงานแล้ว

ตรงนี้เหลือแต่ว่า เราเอาอย่างไรที่จะนั่งไปถึงที่ตรงนั้น คือมัน อยู่ตรงกลาง ส่วนมาก ที่นี้พอไปถึง เราเคยเจอกระแสแห่งความ เย็น ความสุขเราก็เคยสัมผัส ต้องจำว่ามันไปสู่อารมณ์นั้นได้ยังไง ก็แปลว่า ทั้งวันเราไม่ได้ให้ความสำคัญ ไม่ได้ทำทั้งวัน ถ้าจิตเป็น กุศลทั้งวันนี่นะ อารมณ์มันจะสบาย จะง่าย ไม่ยาก คือพอมาถึง ตรงนี้ หลวงพ่อแทบไม่ต้องถามองค์อื่น ๆ เลยนี่นะ sample แค่นี้

หลวงพ่อบุ๊ตามขั้นตอนของสมาธิ อารมณ์ที่จะไปสู่ **“เอกัคคตา”** มันมาถึงแล้วนี่นา แปลว่า ไม่ได้ตริกทั้งวัน ตรงนี้แน่นนอนเลย แน่เลย มันยังไม่ตริกทั้งวัน

ตัดให้ชั่ว : (พระลูกชาย: ช่วงอาทิตย์ก่อนโน้น ก้าวหน้าเร็ว มัน หนึ่งแล้วมีความสุข พอมาทำงาน มันก็หลุดไปเรื่อย ๆ จางไปเรื่อย ๆ) ไม่นะ เพราะในช่วงที่ทำงาน เราก็ตริกธรรมะได้ ก็ทำอย่างยาสี ที่ หลวงพ่อเล่าให้ฟัง ยายทั้งหมดเลย คำว่า ยายทั้งหมดเลย แปลว่า ท่านสามารถชักลั่นชักได้ ของเราก็ทำได้ ที่จริงก็ได้ ที่นี้เรามาฝึกให้ มันชั่ว ไม่ใช่ชั่ว คือเราตัดให้ชั่วเลย มันได้

สองคำ : (พระลูกชาย: เวลานั่ง พอนิ่ง ๆ พอได้ยินเสียง หรือใคร ทำอะไร มันสะ ดุ้ง สะดุ้งเรื่อยเลยครับ เป็นเพราะเราหย่อนไป) ไม่ ๆ เราไม่ได้หย่อน แต่ให้ใช้คำสองคำนี้ **ช่าง แล้วยก็ สระแเอ หอหีบ มอม้างอู สระแเอ หอหีบ มอม้างอู** แล้วนั่งม้วนเดียวจบ อย่างอื่น ไม่ต้องไปสนใจมัน

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๔

กระแสแห่งความสุข : นั่งกันดีขึ้นมาใหม่ แล้วใครที่รับกระแสแห่งความสุขได้ กระแสความสุขตรงนี้ ที่จะทำให้เราอยากติดตาม เพราะมีกระแสแห่งความสุข เป็นเหมือนสัญญาณภายใน เรื่องอื่นทิ้งมันไปก่อน เพราะกว่าเราจะมาถึงตรงนี้ได้ เราประคองมาตั้งนาน ทีนี้ถ้าใครนั่งดี ๆ ลืมทุกสิ่งไปเลย ลืมเกลี้ยงเลย เพราะกว่าจะถึงตรงนี้ได้ หึดขึ้นคอเลยนี่ เพราะงั้นพอถึงตรงนี้ได้ปั๊บ ทิ้งเรื่องอื่นหมดเลย ลืมไปเลย จนกว่ามันจะถอนออกมาจะได้รับรู้กันทั่ว ๆ เพราะกว่ามันจะมาถึง ได้รับกระแสแห่งความสุขได้ มันไม่ใช่ง่าย นี่นะ

หवादเสียว : ใครโดนดูดมั้ง เคยโดนดูดเป็นไง (พระลูกชาย: มีความรู้สึกตกวบลงไป แล้วมีอะไรบางอย่างที่สวนขึ้นมา แล้วก็ตกใจครับ) (พระลูกชาย: มีทั้งตัวย่อเล็ก และวูบเข้าไปเรื่อย ๆ ในช่วงที่เห็นความสว่าง ตะใจเบา ๆ ที่กลางท้อง ตัวจะขยายใหญ่ จนหมดเวลาก่อนครับ) ถ้าเป็นอย่างนี้นะลูก ให้นั่งขยายเวลาเลย (พระลูกชาย: พอนั่งไป มีแสงเป็นมวลที่กลางท้องสักพักหนึ่ง มีความรู้สึกถูกดูดเข้าตรงกลางไปเรื่อย ๆ แต่มีความรู้สึกว่าเกร็ง ๆ หवादเสียว มีความฝืนจึงคลายออกครับ) แล้วจุดไหนล่ะ ที่มันหายหवादเสียว (พระลูกชาย: หายไปเองครับ) หายไปเอง แสดงว่า ไมโดนดูดอีกเลย (พระลูกชาย: ครับ ต่อจากนั้น กลายเป็นแสงมวล ๆ แต่ยังไม่ถึงจุดที่ดูดเข้าไป) (พระลูกชาย: พอดูแสงสว่างที่ชัดมากขึ้น นิ่งมาก

ขึ้น มันก็จะวิ่งตามแสงสว่างไปนะครับ แสงสว่างชัดขึ้นเห็นจุดสว่าง
เท่าปลายเข็มอยู่ไกล ๆ เราก็วิ่งเข้าไปหาจุดเล็ก ๆ ครับ) หวาดเสียว
ใหม่ (พระลูกชาย: นิด ๆ ครับ มีบางครั้ง นั่งอยู่กับความว่างนิ่ง ๆ
แล้วก็เห็นเหมือนปากท่อ แล้วเรตตกจากที่สูงลงไป ตกกะใจครับ)
บ่อยไหม (พระลูกชาย: แรงแ ๆ เคยเจอครั้งสองครั้ง ปกติจะเริ่มจาก
แสงสว่าง ดูไปนิ่ง ๆ แสงสว่างจะค่อย ๆ รวมชัดขึ้นกลายเป็นจุดเล็ก ๆ
แล้วโดนดูดูวิ่งเข้าไป ส่วนมากจะเป็นแบบนี้ครับ) (พระลูกชาย:
ทำใจกลับไปภายในจะพบความสว่าง พอวางใจเบาว่าปกติจะเห็น
ดวงสว่างครับ) อธิบายสิลูก เบากว่าปกติเป็นยังไง (พระลูกชาย:
เหมือนเราไม่ได้ตั้งใจ วางใจ มันเบาไปเอง โลง ๆ ครับ) คล้ายเรา
กำลังนิ่ง ๆ แล้วเบาไปเอง ไม่ได้เจตนา เป็นไปเองเลยนะ

อย่าทิ้งธรรมะ : สมมติว่า เราทำกันเป็นแล้วเราจะเอาไปทิ้งกัน
หรือเปล่า นี่ถามกันตรง ๆ เลยนะ คือแต่เดิมเราก็ไม่ได้อยากทิ้ง **แต่**
เราประมาท ถ้าไปติดหยาบ ติดกะโหลกกะลา ติดลาภสักการะ
สรรเสริญ ยิ่งงี้ มันจะออกไปไม่รู้ตัว พอออกไปติดอยู่ตรงนั้น
จิตมันก็หยาบ นี่มันจะเป็นอย่างนี้ ลูกต้องรู้ตัวนะว่าวันใดที่ไปติด
พวกนั้น มันจะหลุดจากตรงนี้ ติดตรงนี้ มันก็หลุดจากตรงนั้น เรา
ก็เลือกติดเอานะ เพราะถ้าหลงพ้อทุ่มสุดนี้นะ แฮ่ม...พอเอาไป
ทิ้งแล้ว เสียเวลาที่ผ่านมา แล้วหลงพ้อก็เรียกย้อนกลับไม่ได้
คนนะ ไม่เสียตาย เต็มก็ฝึกใหม่ได้ แต่เวลานะ มันสูญไป เพราะ
เวลาฝึก หลงพ้อต้องทุ่มให้หมด ต้องวางอย่างอื่น สมมติว่า เราทำ
เป็นแล้วนี่ มันยังงี้ไม่รู้ พอเราได้รับการยกย่อง คำชม ไปติดพวก

นั่น มันลืมหันนะ มันลืมหัน คิดว่า เราเก่ง ตรงนี้ ตัวเราจะถูกดึงออกไป หลวงพ่อก็เสียเวลา ต้องปล่อยเวลาให้ผ่านไป เวลาของชีวิตมีน้อย พอฝึกไปแล้วก็ทิ้ง เอ้า...เราก็กู้ชุดใหม่

คุณครูไม่ใหญ่

ร่วมมือกัน : ลูกต้องหารีอกันนะ ตัดสินใจกันดู เพราะถ้าหลวงพ่อลุข คือทุ่มสุดเลยนะ...ปัก...เป็นหนึ่งเดียวเลย ไม่ใช่ไม่เลิกเราทิ้งทุกสิ่งแล้ว แล้วเราจะกลับ ไปคว้าสิ่งที่เราทิ้งมาแล้ว บ้าที่สุดเลยนะ มันจะลืม ระวังนะ มันจะลืม พอมีคนยกย่องหนักเข้า มันจะได้ช่อง **ต้องระวังนะลูกนะ ระวังให้ดี เราทิ้งกันมาหมด แล้ว จะกลับไปทำไม** หากควรมี หลวงพ่อก็อยากจะทำความสำเร็จ ให้สำเร็จ ลูกก็ต้องร่วมมือกัน ต้องทิ้งทุกอย่าง วางทุกสิ่ง นิ่งอย่างเดียว เราถึงจะทำภารกิจตรงนี้ได้ ไม่งั้นมันยาก **เพราะถ้าไม่ทิ้งหยาบ มันก็ไม่เข้าไปติดข้างใน ต้องทิ้งฝั่งนี้ จึงจะไปติดฝั่งใน**

ความรู้สึที่ยิ่งใหญ่ : ถ้าตัดสินใจที่เดินเข้าสู่ภายใน เราต้องไม่ติดแบบที่ชาวโลกเขาติด อย่างนี้ถึงไปได้ ใ้อให้...แล้วมันจะเป็นความรู้สึที่ยิ่งใหญ่ จะเป็นบุญใหญ่ การที่เราไปเอาของละเอียดออกมา แล้วมาปรากฏที่โลก มันไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ นะ มันเป็นเรื่องสำคัญทีเดียว เหวดายังเอามาไม่ได้ ตอนนีเหวดาก็ยังมีอยู่นะ บอกว่าไปเอาวิมานมาให้ดูสิ บอกตั้งนาน ไม่ไปเอามาสักที แต่เราจะไปเอามาเนี้ ก็แปลว่าเราเหนือกว่า ไม่ยิ่งกว่าเราจะเอามาได้ยังงี้ นีจําลองมายั้งงี้ บอกให้โลกรู้ แล้วสิ่งดี ๆ มันจะเกิดแก่โลกใบนี้เออ...มีจริงนะ มีจริง อยากไป อยากเป็น สิ่งดี ๆ มันจะเกิดขึ้น เป็นบารมีของเรา

ทิ้งกันมาข้ามชาติ : ต้องรีบชวนขวยกันนะ รีบชวนขวย ประดับ ประคองกัน เพราะหลวงพ่อช่วยได้ครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งก็ถูกทั้งหมด เดี๋ยวจะมาพบกันครึ่งทาง ลูกต้องประกอบความเพียร ทั้งสิ่งที่เป็นข้าศึก ของการกุศลและพรหมจรรย์ชีวิตในสังสารวัฏที่ผ่านมา เดี่ยวสักวัน เราจะไปดูกัน ที่เขามิ เราก็มีมามากกว่านั้นตั้งเยอะ แล้วเราก็ทิ้ง กันมาข้ามชาติ ทิ้งกันมาเรื่อย ๆ เดี่ยว ๆ จะไปเห็นด้วยตัวเอง เดี่ยว แล้วเราจะหวนกลับไปเอาใหม่อย่างนี้ไม่เกิดประโยชน์หรอก ไม่ใช่ แค่ทิ้งชาตินี้ ทิ้งมาข้ามชาติ ถ้าไม่ทิ้งข้ามชาติมา ก็มานั่งอยู่ตรงนี้ไม่ได้ มันยากขนาดเศรษฐกิจตกต่ำทั้งโลก มันน่าจะออกบวชทั้งโลก นะ แต่มันก็ไม่ออก มันก็อย่างนี้ แปลว่ายังไง แปลว่ามันก็ไม่ค่อย ได้ทิ้งกันสักเท่าไร แต่เราทิ้งมาเยอะแล้ว ทิ้งแปลว่าไง แปลว่าเรา มีของที่จะทิ้ง เราเคยมี แล้วก็ทิ้งมันไป ไม่ใช่ไม่เคยมีนะ ทิ้งเพราะ อะไร ทิ้งเพราะเห็นประโยชน์อันสูงสุด เราต้องการให้เกิดประโยชน์ มากกว่านี้ ในชีวิตที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เราจึงทิ้งไป ที่นี้ เรามาถึงจุด ตรงนี้แล้ว ต้องไม่หวนคืนไปอย่างนั้นนะ

ความสำเร็จอยู่ในกำมือ : ตั้งใจฝึก หลวงพ่อจะได้ทุ่มใจฝึกให้ เต็มที่เลย สองเราประสานกัน ร่วมใจสู้ด้วยกัน การฝึกฝนนี่นะ ความสำเร็จก็อยู่ในกำมืออย่างง่าย ๆ เราจะทำสิ่งมหัศจรรย์ให้เกิดขึ้นแก่ โลกใบนี้ อย่างที่ใครเขานึกไม่ถึงเลย แล้วก็เป็นการมีของเรา

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๖

คาดไม่ถึงว่าง่าย : ต้องง่าย ๆ แต่ใจนิ่ง ๆ ไม่ต้องทำอะไร แล้วใจจะเอียงดีขึ้นไปเอง ง่าย ๆ ความจริงมันเป็นอย่างนั้น เพราะความจริงมันง่าย แต่เราคาดไม่ถึงว่ามันง่าย แล้วเราคุ่นเคยกับความยาก เพราะงานหยาบมันต้องลุ้น ต้องทำอะไรพวกนั้น งานหยาบมันต้อง force ต้องลงแรง อย่างนี้ไม่ต้อง แต่เราไม่คุ่น และเราก็ไม่เคยคิดว่ามันมีสิ่งที่ย่าง ๆ ในโลก ที่จะทำให้เราเข้าถึงสิ่งที่ดีที่สุดในโลก มันนี่ก็ไม่ถึง เพราะเราไม่เชื่อ ก็เราไม่เคยคิดนะ ตรงนี้ทำให้มองข้ามความจริงมันเป็นอย่างนั้น

นั่งไปเฉย ๆ : (พระลูกชาย: มีข้อสงสัยอยากถามหลวงพ่อดีครับ จุดที่สบายคือการตามลมหายใจ เอาความรู้สึกที่ลมผ่านเข้าที่ศูนย์กลางกาย แต่แล้วก็ปล่อย ๆ ตัวจะโปร่ง ๆ กลวง ๆ และมีขอบ ๆ แสงมาตะตะ ๆ เว้น ๆ ที่ตา วิธีนี้ใช้ได้ไหมครับ) ใช้ได้จะเอาเท่าที่ได้ แม้เราจะไม่เห็นแหล่งกำเนิดแสงก็ไม่ใช่ไร ถูกต้อง (พระลูกชาย : ช่วงที่ผ่านมา รักษาอารมณ์สบาย คือเวลาไปนั่งริม น้ำ หรือคูน้ำ จะมีอารมณ์สบาย และมีวันหนึ่ง มีอารมณ์ที่สบาย นั่งดูน้ำ แล้วทำใจนิ่ง ๆ ลูกจับไฟกัสไปที่ศูนย์กลางกายเอง พอสบายมาก ๆ พอใจตะตะไปที่ศูนย์กลางกายแบบง่าย ๆ นิ่ง ๆ ไม่ถึง ๑๐ วิ มันเกิดความสุขวับขึ้นมา พร้อมกับถูกดูด ซึ่งมีแรงดูดแรงกว่าทุกครั้ง เหมือนตัวเราเล็กลงเรื่อย ๆ และมีแสงสว่างขึ้นมา สองทางพร้อมกัน สักพักก็เห็นจุดเล็ก ๆ แล้วค่อย ๆ ขยายเป็นอุโมงค์

สว่าง ๆ มีขอบสว่าง ๆ ฟุ้งสวมนขึ้นมากับตัวเรา แล้วเห็นดวงผุดขึ้นมา
พริบ ๆ ๆ มาเร็วกว่าที่เราคาดไว้ครับ) คืออย่างนี้นะ คือพอมาถึง
ณ ตรงนี้ เราอย่าเพิ่งเอาความคิดไปใช้ เพราะเราเพิ่งหลุดจาก
ความคิดนะ ไซ้...ไม่ใช่ก็เฉย ๆ นั่งไปเฉย ๆ เพราะพอไปถึงสิ่งที่
สมบูรณ์แล้วนี่ ความรู้สึกว่า ไซ้...ไม่ใช่ ไม่นั่นใจ คิดไปเอง พวกนี้
จะไม่มีเลย ทีนี้ เพื่อจะให้ไปถึงจุดนั้นได้เร็ว เราต้องเฉย ๆ ไม่ให้
มีความคิดว่า ไซ้ หรือไม่ใช่เลย

เริ่มต้นใหม่ : (พระลูกชาย: ตอนแรกทีเห็นดวงขึ้นมา ก็ปีติใจ
แต่พอมหาหลายดวง พริบ ๆ ก็เอ๊ะสงสัยครับ เริ่มมีความคิดมากำกับ
ครับ เอ๊ะ ต้องเห็นชัดเลยสิ ไม่ใช่ค่อย ๆ เห็น แล้วค่อยมาชัดอย่างนี้
ก็เลยล้างประสบการณ์แล้วมานับหนึ่งใหม่ครับ) ถูกต้อง มาเริ่มต้น
ใหม่ บางคน พริบ ชัดเลย บางคนค่อย ๆ ชัด อย่างนี้นะ เหมือนฟ้า
เริ่มสว่างแล้ว ค่อยชัดขึ้น หลวงพ่อถึงบอกไว้ให้ดูเฉย ๆ มีอะไรให้ดู
ก็ดูไปดูเฉย ๆ โดยไม่คิดอะไรทั้งสิ้น จำเอาไว้ไซ้ มันทำให้เลื่อนการ
เข้าถึงไป เกือบจะสมบูรณ์แล้ว

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๗

เปลี่ยนแปลงโลก : คุณยายท่านทั้งหลายทุกอย่าง วางทุกอย่าง หนึ่งอย่างเดียวได้ นี่คือทฤษฎี แต่ในแง่ปฏิบัติ ทำยังไง ถึงจะทิ้งไปได้เลย สำหรับตัวเราเอง...ปั๊บบ...เข้าไปได้เลย เหมือนเราไม่เคยเจอภารกิจงานหยาบมาก่อน **เพราะหลวงพ่อดั่งใจมากนะลูกนะ ตั้งใจจริง ๆ เลย ที่จะให้ไปรู้ ไปเห็นตรงนี้ แล้วถ่ายทอดออกมาสำคัญมากเลยนะ โลกรอดคอยเราอยู่ ส่วนมากพูดเรื่องนรกสวรรค์ มันจะเลื่อนลอย ถ้าเราถ่ายทอดมาได้ ในปัจจุบันเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีนี้ มันจะสามารถ เหมือนกับว่ารอดคอยรอดคอยแค่ข้อมูล เครื่องมือมันได้**

เราจะเป็นชุดแรกของโลก ต้องทำตรงนี้ได้ แล้วเราลองนึกภาพให้ออกนะ การเปลี่ยนแปลงของชีวิต ที่เห็นสิ่งนี้ ที่เกิดขึ้นอย่างนี้ก็ไม่ถึง คือถ้าเอาของจริงออกมาได้ หลวงพ่อดั่งใจไว้มานานหลายปี พยายามที่ทำให้มันมาถึงจุดตรงนี้ บางทีถึงจุดนี้ แต่ไม่มีความชำนาญของเทคโนโลยี ก็ถ่ายทอดออกมาได้ระดับหนึ่ง

ถ้าเราได้รับบุญตรงนี้ สมมติว่า ความละเอียดของเราได้สามารถถอดออกมาได้ แต่มันไม่ถึงจุด อีกรูปหนึ่งได้ ก็จะได้ช่วยกัน และนี่คือสิ่งที่หลวงพ่อดั่งใจการ แต่ดีที่สุดคือ **ต้องถึงจุดแห่งความสมบูรณ์เท่ากัน จะได้ช่วยกัน และเราจะมีความสุขสนุกสนานกับบุญตรงนี้ ปีติมากที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีกับความรู้อยู่ภายในให้ถ่ายทอดออกมา นี่คือนั่นที่หลวงพ่อดั่งใจการนะ เอาให้ได้พยายามที่จะไปให้ถึงจุดตรงนั้น ตามผังนะ มันทำได้ แต่หยาบ ๆ**

เราต้องประคับประคองกัน ประคองให้มันไปถึงจุดนั้นได้เร็ว มันจะมหัศจรรย์ สนุก คู่ความสุข ความบริสุทธิ์ ปีติ ภาคภูมิใจ

สมมติว่า...ถ้าเราได้จัดงานอะไรใหญ่ๆ แล้วเปลี่ยนแปลงโลกตะลึง เอาสักที นี่ถ้าเราเอาข้อมูลของเราไปใส่ตรงนั้นนี่นะ ฉายแบบนั้น ถ้าคนทั้งโลกดูนี่สนุก พอฉายขึ้นไปบีบ ทุกสายตาในโลกดู ณ ช่วงเวลานั้น บีบเลย...เปลี่ยนเลย ขนาดยังไม่เคยเห็นยังเปลี่ยนจิตใจกันได้ นรก สวรรค์ คริสต์ อิสลาม นะเอาสวรรค์ บอกพระเจ้า ประทาน ไม่รู้เลย ยังเอานะ

นี่ถ้าบอกว่า สวรรค์เป็นอย่างนี้ นรกเป็นอย่างนี้ อย่างที่เราทำผ่านมานะ แต่มันยังหยาบอยู่ เนื่องจากมันมีเวลาจำกัด ได้แค่ขึ้นโครง ถ้าลงรายละเอียดได้วันใดนี่นะ เปลี่ยนแปลงโลกได้ทั้งหมด แล้วตอนนี้หลวงพ่ोजัดจ่อกับตรงนี้มาก ลูกต้องร่วมมือ และช่วยกันนะ แล้วเราต้องประคับประคองทีมนะลูกนะ ประคับประคองทีมกันให้ดี ประคองทั้งตัวเรา ประคองทีม และเป้าหมาย ลูกๆ อย่าเอาเรื่องหยาบๆ เข้ามากวนใจกันนะ เพราะสิ่งนี้เป็นข้อศกต่ออการกุศล และพรหมจรรย์ ลูกอย่ากระทบกระทังกัน ลูกๆ ต้องเป็นหนึ่งในเดียวกัน **นี่สำคัญนะลูกนะ ต้องเป็นทีม ลูกต้องทำเป็นทีม เพราะทำตามลำพังไม่ได้ ต้องเป็นทีม** เราเป็นกลุ่มเดียว จึงต้องทำเป็นทีม แล้วลูกจะได้ทราบ ว่าทำไมหลวงพ่อถึงพูดยังงี้บ่อยๆ ลูกๆ อย่าเบื่อ นะ เพราะเรื่องนี้ต้องพูด เหมือนการตอกตะปู เราตอกทีเดียว มันไม่มิด ไม่สนิท ไม่แน่น จึงต้องย้ำบ่อยๆ เ้า ! หลับตา...ลุย...ลุยเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๘

ชิงช่วงความแข็งแรง : เราชักษาความบริสุทธิ์ของใจอย่างเดียว
หนึ่ง ๆ อย่าให้เรื่องอะไรเข้ามาในใจ นอกจากหยุดกับนิ่ง เอาแบบที่
ใจเบาสบาย ที่ลูกจะอยู่กับภายใน เพราะลูกยังแข็งแรงอยู่ ถ้าลอง
มาเป็นแบบหลวงพ่อนั่งไม่ได้ ซึ่งไม่อยากจะให้ใครเป็นเลย เพราะรู้ดี
การที่นั่งแบบเดิมไม่ได้...มันเป็นอย่างไร มันเป็นการสูญเสียชนิด
หนึ่ง หลวงพ่อไม่อยากจะให้ลูกเป็น การที่เราเคยนั่งอย่างนี้...ขัดสมาธิ
แล้วอยู่ ๆ ต้องมานั่งไม่ได้ ต้องเหยียดขาอย่างนี้ มันมีอาการ...พอ
นั่งนานมันตึง ต้องเปลี่ยนอิริยาบถ ทั้ง ๆ ที่ไม่อยากจะเปลี่ยน...นี่นะ

**ลูกยังแข็งแรงอยู่ ต้องทุ่มชีวิต ต้องเห็นคุณค่า เห็น
ประโยชน์ของความแข็งแรงนี้ให้มาก ๆ** ชิงช่วง ยายเตือนหลวง
พ่อตอนหนุ่ม ๆ ตอนที่ยังแข็งแรง เพราะตอนที่ยังแข็งแรงอยู่ มัน
นึกไม่ออกนึกอะไรก็ไม่ออก แต่ท่านก็พูดเรียบ ๆ ธรรมดา “ให้รีบ
ทำซะ ก่อนสังขารมันแย” ความเข้าใจของหลวงพ่อดอนนั้นก็คิดว่า
ตอนแก่ ไม่ได้คิด...ไม่ได้คิดว่า...มันจะเป็นตอนวัยหนุ่มรอบสอง
นะ เราก็ยอมรับสภาพความจริงไม่ใช่ หัวเข่านี้มันไม่ใช่

เพราะฉะนั้น ตอนนี้ต้องช่วงชิง ๑...ชิงความแข็งแรง ๒...
ความละเอียดเราได้มาระดับหนึ่งแล้ว ซึ่งระดับนี้ไปถึงระดับ ๑๐๐%
๒๐๐% มันง่าย มันได้ เราไม่ได้เริ่มมาจากศูนย์ ตอนหลวงปู่ท่าน
กลางพรรษาสิบสอง ท่านได้ดวงมาก่อนหน้านี้ นั่งมาตั้งแต่รุ่งขึ้น
วันหนึ่ง... ท่านเดินธุดงค์มา ดวง...แต่มันได้ข้างนอก ใจท่านก็วน
เวียนอยู่กับดวง ยังไม่ได้บรรลุถึงธรรมที่จะบรรลุ แต่สิ่งเขาบรรลุ

กันในสมัยนั้น ท่านได้บรรลุหมดแล้ว วิชาต่างๆ เพราะฉะนั้น นี้
ของท่านที่บรรลุธรรม เพราะท่านมีช่วงการมาอย่างต่อเนื่องมา
๑๑ พรรษา ๑๑ ปี ทีนี้...ลูกก็มาถึงตรงนี้แล้ว ส่วนใหญ่จะจับจุด
กันได้ แม้ได้บางช่วง เพราะฉะนั้น **ในวันนี้ ยังไม่ต้องไปทำอะไร
ทำหยุด ทำนิ่งอย่างเดียว...อย่างนี้ลุย** ยกชั้นลูก

ฝึกรอให้เป็น : ลูกต้องฝึกรอให้เป็น ใจเย็นให้พอ บอกอีกครั้ง
กันลืม เพราะเวลาเห็นประสบการณ์แล้วนี้ เราจะอาศัยอารมณ์
หนุ่ม อารมณ์หนุ่มนี่นะ เพราะคำว่า เร็วแรงของเรา คำว่า ชัด...
นี่ เราคุ้นกับข้างนอก ต้องลุย...ต้องทำให้มันชัด ข้างในมันกลับ
ตาลปัตร แต่เราไม่คุ้น เราก็เลยเอาที่เราคุ้นกับภายนอก มาใช้กับ
ละเอียด มันผิดวิธีการนะ เอาใหม่เดี๋ยวก็ได้ ยาฉืดจะมาอมได้ไง
ยาอมก็ต้องอม เดี่ยวได้

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๙

เราคือมนุษย์ธรรมดา : ให้ก็ดูเฉยๆ สบายๆ ภาพภายในชัดแค่ไหน เราก็ดูแค่นั้นไปก่อน แม้จะไม่ได้ตั้งใจ ที่เรารอไม่ได้เพราะมันไม่ได้ตั้งใจ เราเห็นชัดขนาดนี้แล้ว นี่ ๘๐% แล้วนี่ มันน่าจะอีกนิดหนึ่งได้ร้อย % นั้นเราก็เลยพยายามจะรีบให้มันได้ร้อย เพราะเรารอไม่เป็น ที่จริงมีให้ดูแค่ไหน เราดูแค่นั้นไปก่อน เราต้องยอมรับว่า เราควบคุมไม่ได้ทุกสิ่ง ให้ยอมอย่างนั้นละ ก่อนจะมาถึงตรงนี้ ลุกไปยืนหน้ากระจกก่อนนะ แล้วลูกลงจะค้นพบ โอ้...เราไม่ใช่เทวดา จริงๆ นะ เรา...เราเป็นมนุษย์ธรรมดา เทวดายังควบคุมได้บางสิ่ง แต่มากกว่ามนุษย์ แต่ก็ไม่ได้ไม่หมด ให้เราไปดูในกระจก เราคือมนุษย์ธรรมดา เราไม่ใช่เทวดา แปล ว่า...เราก็ควบคุมอะไรไม่ได้ไม่หมด แม้ประสบการณ์ภายใน ณ จุดที่เรา...ขณะนี้ เรายังควบคุมอะไรไม่ได้ เราก็ต้องยอมมันก่อน มีภาพความชัด ๘๐ ก็ดู ๘๐ ไปก่อนนะ

ไม่นานเท่าไร : (พระลูกชาย: ลูกยังไม่ทันนั่ง มีความรู้สึกว่าตัวหนึ่งขยายออกไป อีกตัวหดเล็กเข้า ขยายกับย่อพร้อมกัน นานมาก จนเอ๊ะ...นาน เลยถอนออกมาครับ) มันก็ไม่นานเท่าไร ที่นานโน่นๆ มันมีที่นาน อยู่ในโลกันต์ มันทรมาณเหลือเกิน นี่ไม่นาน ลูกลงจับเวลาก่อนนั่งกับหลังนั่งนี้ อย่างมาก ชั่วโมง สองชั่วโมงไม่นานนะ มันไม่นานเลย เดียวคืนนี้จะนานกว่า เราจะม้วนเดียวจบไปงี้ละ แล้วจะดี

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๐

แสงสว่างเห็นบ้าง หายบ้าง : (พระลูกชาย: ทำสบายๆ ความสว่างจะเกิดขึ้นแล้ว แวบ...หาย แวบ...หาย ทำยังไงมันถึงจะอยู่ได้นานครับ) ตอนแรกเราต้องยอมรับก่อนว่า แวบ...หาย เรายอมรับก่อน ยอมรับสภาพที่เป็นเช่นนี้ ดีกว่าไม่มีแวบมาให้เห็น แวบมาให้หาย เรายังเห็นอยู่ แวบๆ ดึกๆ วิบๆ แล้วต่อไปจะค่อยๆ เป็นนาที่ เรื่อยไปเป็นชั่วโมง ก็จะอยู่นานขึ้น เราต้องยอมรับมันให้ได้...ว่าเราก็ยังควบคุมไม่ได้ ก็ไม่เป็นไร ไม่ใช่สิ่งใหม่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่ท่านจะตรัสรู้เหมือนกัน ท่านก็เล่าไว้ในพระไตรปิฎก จากพระโศขรฺ์ บางที...พระตถาคตเจ้า ตอนท่านเป็นพระโพธิสัตว์ กำหนดเห็นแสงสว่าง เห็นบ้าง หายบ้าง...นี่นะ...คำนี้นะ...เห็นบ้าง หายบ้าง บางทีแสงสว่างก็มาอยู่นาน บางทีก็ไม่นาน...ท่านพูดกับพระอนุรุธะ บางทีก็อยู่นาน บางทีก็อยู่ไม่นาน บารมีขนาดนั้น บางทีก็อยู่นาน บางทีก็อยู่ไม่นาน ของท่าน ถ้าส่องกระจก ท่านได้ลักษณะมหาบุรุษ ของเราอะไรบุรุษเออ นี่นะ นั่นท่านบอกเองเลย บางทีแสงสว่างก็เห็น บางทีก็ไม่เห็น บางทีแสงสว่างนั้นก็อยู่นาน บางทีก็อยู่ไม่นาน แต่พระตถาคตเจ้า สมัยเป็นพระบรมโพธิสัตว์ ก็ประกอบความเพียร ฝึกฝนต่อไป ท่านก็เล่าถึงว่า อยู่ในป่าที่สงัด ความสะดุ้งกลัวเกิดขึ้น ตอนนั้นยังไม่ตรัสรู้ ความสะดุ้งกลัวเกิดขึ้นในอิริยาบถยืน พระตถาคตเจ้า สมัยเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านฝืนยืนในสภาพที่เกิดความกลัว...พูดภาษาชาวบ้าน คือกลัวอยู่ในอิริยาบถไหน...ก็จะอยู่ในอิริยาบถนั้น จนกว่าจะชนะมัน

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๑

ทำให้ต่อเนื่อง : มันก็ยากไม่มากหรอก ถ้าต่อเนื่อง การต่อเนื่อง ขึ้นอยู่กับเราที่ทำให้มันต่อเนื่อง เป็นความจริงนะ ให้มันต่อเนื่อง แล้วเดี๋ยวก็จะไปถึงตรงนั้นเอง

สองวิธี: (พระลูกชาย : หลวงพ่อครับ ถ้าสมมุติว่า ใจเรานิ่ง ๆ แต่ ว่ายังไม่มีความสุข แต่ตัวเราโล่ง ๆ แล้วมันสว่าง ๆ เงียบ แล้วผมสามารถ นึก ๆ ตรงจุดสว่างตรงกลาง ตอนนั้น จังหวะนั้นได้ไหมครับ) ได้ ใหม่ ๆ นึกไปนะ ถ้าลองนึกอีกได้ เพราะนี่เป็นจุดเริ่มต้น ที่เรากำลัง จะนำไปสู่ความนิ่งแน่นได้ มันได้ทั้งสองวิธี แล้วแต่เราจะชอบ หรือ เราจะลองสลับกันบ้างก็ได้ บางคน ถ้านิ่งแล้วนิ่งต่อไปก็ได้ผล บาง คนนิ่งแล้วอยากนึก อยากนึกก็นึกไป นึกแล้วทำให้นิ่ง บางทีนึกไป แล้วใจตุ้ม ๆ ต่อม ๆ ก็ไม่ต่องนึก แล้วแต่บางวัน หรือเราอยากทำ ทุกวันก็แล้วแต่ ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของใจ

วิธีการที่เราพึงพอใจที่สุด : (พระลูกชาย: ถ้าเราภาวนาสัมผัสมา อะระหัง แล้วนึกหลวงปู่ย่อ - ขยาย ได้ไหมครับ) ได้จะได้ เอาที่ ง่ายที่สุด อย่าลืมนะจะ **ถูกต้องจำสิ่งที่เราพึงพอใจที่สุด วิธีการ ที่เราพึงพอใจที่สุด ที่จะนำใจเราไปนิ่งตรงนั้น เพราะตอนนี้เรายังฝึกหยุดนิ่งอยู่ เพราะมันยังไม่มั่นคง** ดังนั้น แล้วแต่เรา ทำสิ่ง ที่เราสบายใจ ชอบตรงไหน เมื่อได้ก็ทำอย่างนี้ไปก่อน แล้วพอไป ถึงจุดที่นิ่งแน่นแล้ว มันจะเหมือนกันหมดทั้งหมดเลยจ้า

เรายอมเป็นกัณกะทะ : (พระลูกชาย : หลวงพ่อครับ คือถ้าเกิดน้ำ มีบางช่วงจังหวัดที่ตัวมันยืด แล้วมันก็ขยาย คือนั่งไปจนถึงตัวมันตลบ คือรู้สึกว่ามีมันตลบขึ้นข้างบน แล้วหัวมันสั้น แต่ช่วงจังหวัดที่นิ่งในช่วงนั้นนะครับ มันเหมือนกับไฟรตอนที่มันนิ่งนะครับ มันจะให้ทนต่อไป คือว่ามันค่อยเจ็บขึ้นเรื่อย ๆ ครับ Level มันจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนทนไม่ไหวครับ จนลุกต้องขยับครับ) ไม่ต้องสนใจลูกเอาแบบกระทะ นั่งให้เป็นที่กัณกะทะ กระทะยิ่งกว่าเรา เราไม่ได้เจอไฟอันนี้ไม่เจอไฟ เจอความรู้สึกของไฟ ใหนั่งเฉย ๆ มันสู้เราไม่ได้หรอก พอข้ามปวดนี้แหละ พอชนะมันทีละชนะนิรันดร์เลย มันจะไม่เกิดอีกตลอดชาติเลย แต่ถ้าเราแพ้สักครั้งหนึ่งนะ พอจะถึงนี้แหละ ละเลิกซะก่อน มันก็จะเกิดหลายครั้ง ลูกก็ไปตัดสินใจเอาว่าจะเอายังไง เราต้องยอมเป็นที่กัณกะทะสักวันหนึ่ง เอาวันนี้ลูกนะ ยอมสักวันหนึ่ง **ยอมชนะสักครั้ง คราวหน้า อย่ายอมแพ้เขา** ลูกยอมชนะหน่อย ลุยกันเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๒

หยุดนิ่งอย่างเดียว : พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านก็บอกแล้วว่า ตั้งแต่เบื้องต้นจนกระทั่งเป็นพระอรหันต์ หยุดนิ่งอย่างเดียว ยิ่งนิ่ง ยิ่งสว่าง ยิ่งสว่างยิ่งเห็นแจ้ง ยิ่งเห็นแจ้งยิ่งรู้แจ้ง ยิ่งรู้แจ้งยิ่งมีความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไปเรื่อย ๆ

หลวงพ่โอภาสี : วิชาวิทยากรเค้ายังทำฝนที่กำลังตกให้หยุดได้เลย ทำได้แค่ทำมือแบบนี้ละ (หลวงปู่ทำมือปิดอากาศ) ยืนกลางแจ้งฝนหยุด ก็เห็นเค้าทำโล่งเลย หลวงพ่โอภาสีมีคนมากราบขอพรท่านเยอะเลย **“หลวงปู่ขอพร”** มารอที่ท่าน้ำ เรือกำลังจะออก คนมารอที่ท่าน้ำเรือ แดดก็เปรี้ยงเลย ท่านบอก **“เออ ๆ”** เดี่ยวให้พร้อม ๆ กัน ปรากฏว่า ฝนตกเฉพาะตรงนั้น เนี่ยวิชาวิทยากรทั่วห้องฟ้าตกแค่เฉพาะกลุ่มคนที่มาขอพรท่านั้นเอง เห็นมั๊ย หลวงพ่โอภาสีท่านไปอยู่วัดพิชัยญาติ อยู่ธนบุรี อยู่ฝั่งธน อยู่บนเจดีย์กลาง ๆ เจดีย์ท่านพักอยู่ที่ตรงนั้น ท่านชอบนั่งชันเข่า หลวงปู่เคยเจอท่านตอนเด็ก ๆ ตอนนั้นท่านอยู่สวนบางมด แล้วมีคนมาเล่าให้หลวงปู่ฟัง เป็นเจ้าภาพทำแท่งค้ำน้ำให้วัดเรา ก็มีตัวเค้ากับคุณแม่มีญาติเค้าแจ้งมาว่าให้ไปที่ลพบุรี ซึ่งก็ไม่ว่าอยู่ตรงไหนเลย เพราะไม่เคยไป ก็เลยกราบหลวงพ่โอภาสี ท่านบอกนั่นไง ท่านก็ชี้เห็นเป็นช่อง เป็นภาพสถานีรถไฟลพบุรี จากเจดีย์เห็นโล่งไปเลยจนไปถึงลพบุรีเลย เห็นที่หมายที่จะไป เค้าก็ตื่นตื่น และงง เห็นได้ไง และก็ไปตาม ก็เป็นแบบนี้ หลวงพ่โอภาสี พวกเราเกิดไม่ทันท่าน

และก็เสื่อยันต์แจกในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใครใส่ปลอดภัย ต่อมา
มันเหลือเยอะ เพราะทำเพื่อเอาไว้ ก็กองไว้ที่พื้น กองรวม ๆ กันบน
พื้นดิน มันเยอะมาก จุดไฟเผา น้ำมันราด จุดเท่าไรก็ไม่ติดสักที
ขนาดเอาน้ำมันลาดแล้วนะ ก็เลยมากกราบเรียนท่านบนเจดีย์ และ
โยมคนที่สร้างแห่งนี้ให้หลวงพ่อก้อยด้วย ขนาดพยายามจุดไม่
ติด ขนาดราดน้ำมัน เสื่อยันต์กองพะเนินจุดไม่ติด แล้วก็ไปกราบ
ท่าน ท่านบอก **“ติดซิวะ”** แล้วท่านก็หยิบไม้ขีด จุดไฟโยนมาจาก
บนเจดีย์ไฟติดพริบเลย (พระลูกชาย : ถ้าไม่ติดเก็บแล้วครับ) ก็มัน
กองพะเนินเลย จุดไม้ขีดโยนลงไป จากบนกลางเจดีย์นะ นีวิชา
วิทยารณะ (พระลูกชาย : น่าจะดับตั้งแต่แรกแล้วครับ ไกลมาก
เลยนะครับ) ไกลซิ วิทยารณยังทำได้เลย หลวงพ่อเคยเจอหลวงพ่อ
โสภาสีตอนสัก ๗ ขวบ (พระลูกชาย : หลวงพ่อโสภาสีท่านทักหลวง
พ่อ หรือเปล่าครับ) นี่ไง กำลังจะเล่าให้ฟัง หลวงพ่อโสภาสีปรกติ
มือกองไฟอยู่ข้างหน้านะ คือใครส่งเงิน ส่งทอง ส่งอะไรโยนเข้ากอง
ไฟหมด มีเต็นท์เหมือนเต็นท์ทหาร ท่านอยู่ในเต็นท์นั่งชันเข่า อีก
ข้างจะมีเสามุกลิงไว้ตัวหนึ่ง ไม้รู้เขาไว้ทำไม ท่านก็นั่งพื้นดิน คนที่นั่ง
ห่างมาหน่อย หลวงพ่อเคยไปกราบท่านสัก ๒ - ๓ ครั้ง ครั้งแรก
ไป ก็เห็นท่านวิ่งไล่กวาดตำรวจ ตำรวจจะไปจับท่าน ตอนนั้นหลวง
พ่อเป็นเด็กจำได้ วิ่งไล่กวาด แล้วมารู้ทีหลัง ตอนแรกตำรวจคิดว่า
แกเพี้ยน เลยมาจับท่าน แต่ท่านวิ่งไล่กวาดจับตำรวจ ตำรวจวิ่งหนีมา
จนกระทั่ง จนมุมคลองเล็ก ๆ ก็มลงกราบท่าน ท่านก็หัวเราะชอบใจ
แล้วก็เดินกลับไป มีคนมากกราบท่านเต็ม หลวงพ่อนั่งอยู่แถวหน้า ๆ
มีเด็กเยอะแยะเลย แต่ท่านเรียกเด็กไปคนเดียว เอาแอปเปิ้ลให้กิน

แปลกดีเหมือนกัน ของท่านเยอะเยอะท่านเอาเข้ากองไฟ แต่อันนี้
ไม่เอาเข้ากองไฟ

สุข บริสุทธิ์ : ถ้าไม่มีความสุข แต่เราเห็น แปลว่า เรายังนิ่ง
ไม่สนิท ต้องสุข บริสุทธิ์ สว่าง ชัด ใส สว่าง ความรู้แจ้ง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๓

เป็นเศรษฐีก็ไม่มีความสุข : ชีวิตทางโลก ลูกหลงคิดดูชิ หลวงพ่อรับแขกมาเยอะไม่เห็นใครมีความสุขเลย บางคนขนาดแต่งงานแล้วนะ ในที่สุด ก็ต้องเลิกกัน เพราะฝ่ายหญิงอยากประพาศิพรหมจรรย์ หลังจากที่เข้าวัดแล้ว ศีลไม่เสมอกัน ก็ต้องหาคนอื่นทั้งที่เข้าวัดแล้วนะ ทั้งคู่เลย จนในที่สุดก็ต้องเลิกกันเพราะฝ่ายหญิงบอก **“เบื่อ”** อย่างนี้ก็มิเยอะ ลูกคิดดูแล้วกัน ระดับมหาเศรษฐีระดับโลก มาบอกหลวงพ่อโดยไม่ต้องถามเลยเนี่ย เป็นเศรษฐีก็ไม่มีความสุข ไม่ได้ถาม บอกเองเลย ขนาดมหาเศรษฐีของโลก ยังไม่มีความสุขเลย หลวงพ่อไม่ต้องถาม หลวงพ่อนั่งเฉย ๆ บอกเองเลย

ภาษาประสบการณ์ภายใน : ตอนสอนธรรมะอยู่บนดอย ภาษาประสบการณ์นี้น่าฟังเลย แยกห้อง ในห้องถามเสร็จ หลวงพ่อเดินออกไปถามนอกห้อง ซึ่งไม่รู้เรื่องอะไรเลย ตอบเป๊ะตรงกัน เนี่ย แค่ถามในห้อง แค่นั้นอะไรในยุคนั้น ถามคำถามสั้น ๆ เป๊ะตรงกัน ถ้าไม่เห็นจริงตอบไม่ได้นะ เพราะไม่รู้เลยว่าในห้องหลวงพ่อกถามว่าอะไร กำลังคุยเรื่องอะไรอยู่ (พระลูกชาย: เสียงก็ไม่ได้ออกไปข้างนอกอยู่แล้วใช้มัยครับ) ไม่ออก เพราะว่ามีคนมารุมล้อมหลวงพ่อหมด ตอนแรกก็ไปนั่งไกล ๆ แต่มารุม ๆ และที่นี้ เวลาจะตอบ แย่งกันตอบ **“บอกหยุด ๆ ๆ เดี่ยวจะตอบเอง”** หลวงพ่อจะคั่นภาษาประสบการณ์ภายใน หลวงพ่อจะคั่นตั้งแต่บ้านธรรมประสิทธิ์

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๔

อยู่กับคุณยาย : (พระลูกชาย : เมื่อไม่นานมานี้มีหลวงพี่ท่านหนึ่ง ไปที่วัดปากน้ำ ไปเจอแม่ชี ลูกไม่แน่ใจรับว่าชี้อะไร บอกว่าเมื่อก่อนเจอหลวงพ่อดอนเป็นสมัยนักเรียน บอกหลวงพ่อดีใจมาก และก็สงบนิ่ง และก็ไม่ค่อยพูดกับใคร เจียบ ๆ และก็จะไปหาคุณยาย) หลวงพ่อดีใจพูด หลวงพ่อดีใจเจียบ ๆ จะเจียบ ๆ ใจจ่อที่คุณยาย ขนาดพี่ปุยที่หลวงพ่อนับถือท่านเหมือนพี่สาว จะชนกันแล้วแค่นี้ เพราะทางมันจำกัด เคี้ยวพูด **“ถ้าเป็นงูก็คงกัด”** นึกแต่คุณยาย เนี่ย ยังไม่ได้ก้มหน้าเดินนะ แน่วแน่เลย ตอนปิดเทอมก็ไม่กลับ จนพ่อดีใจมาตามที่วัดปากน้ำ

คุณครูไม่ใหญ่

เกาะแห่งธรรม : ถ้ามีอุตมการณ มีความตั้งใจ ถ้านั่งก็จะดี ถ้าทำเหมือนชาติที่ผ่านมา มันน้อย สันโดษ ไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ ยินดีในปัจจุบันตามมีตามได้ มีอิทธิบาท ๔ มีเป้าหมาย มีปณิธาน มีอุตมการณ มันก็ได้อย่างชาติที่แล้ว ถ้าทำอย่างชาติที่แล้ว ก็ได้ อย่างชาติที่แล้ว ได้ศึกษาวิชาธรรมกาย ที่นี่ อยากให้ได้ด้วยตัวเอง ถ้าได้ด้วยตัวเอง **มันต้องเข้าถึงเกาะ เกาะแห่งธรรม อยู่ภายในตัว และให้เข้าถึงเกาะ อัดตะทีปา อัดตะสะระณะ อะนัญญะสะระณะ เกาะ คือศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ที่พื้นห้วงน้ำแห่งวิภูฏะ มีเกาะเป็นที่พึ่ง ข้ามพื้นน้ำ เกาะภายในตัว ซึ่งเกาะที่ล้อมรอบด้วยแสงสว่างแห่งธรรม ธรรมะทีปา ธรรมะสะระณะ อะนัญญะสะระณะ เกาะที่ล้อมรอบด้วยแสงแห่งธรรม ที่อยู่ภายในตัว ในตำแหน่งฐานที่ ๗ ตำแหน่งที่ไหลพื้นน้ำ พื้นวิภูฏะ พื้นกระแสนแห่งกิเลส ได้ตัว เองเป็นที่พึ่งแล้ว อัดตะทีปา อัดตะสะระณะ มีตัวเป็นที่พึ่ง อะนัญญะสะระณะ อย่างนี้ละ ต้องพื้นห้วงน้ำ** นี้เกาะยังโดนน้ำท่วมอยู่ ยังมีอาจเรียกว่า เกาะได้ เหมือนเราว่ายน้ำ ในทะเล เราต้องหาที่เกาะใช้ใหม่ ไม่งั้นจมน้ำตาย ถ้าเราเข้าถึง อัดตะทีปา เข้าถึงแบบชาติที่ผ่านมา ถึงจะศึกษาวิชาธรรมกายได้ นี้เราทั้งบางอย่าง วางบางสิ่ง แล้วไม่ค่อยจะนิ่ง พระหนุ่มจะเป็นแบบนี้ ตอนมีแรงก็ขาดปัญญา พอมีปัญญา ก็หมดแรงซะอีก ที่นี้มารกแล้วพระหนุ่ม นี่ดี มีทั้งความแข็งแรง และดวงปัญญา

วิชาที่สูงส่ง : หลวงพ่อรักทุกคน ปราบณาดีต่อทุกคน จะให้เรา
ไปรู้ไปเห็นวิชาที่สูงส่ง วิชาที่เทวดาอยากเรียน แต่ไม่ได้เรียนกัน
แต่นี้ มอบเมนประเคนให้ ถ้าไม่รัก ไม่ปราบณาดี ทำอึหยั่งหวา
นี่คอมมอนเซ็นท์ ซึ่งทางที่ผู้มีบารมีเขาเลือก ขนาดทิ้งทรัพย์สมบัติ
พระเจ้าสังขะบรมจักรพรรดิ ขนาดทิ้งขนาดนี้ ยังไม่ได้เรียนวิชา
ปราบมารเลย ท่านเอาแค่กำจัดกิเลสอาสวะ กำจัดกิเลสส่วนตัว
แค่นั้นเอง แต่ไม่ปราบส่วนรวมเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๖

อยากอยู่กับความสุข : ถ้านิ่งแน่น ต้องมาพร้อมกับความ สุข ความบริสุทธิ์ ต้องมาพร้อมกัน ถ้าไม่มีความบริสุทธิ์ ความสุข ก็ไม่มี ต้องหลุดจากสิ่งที่ไม่บริสุทธิ์ ไม่ต้องคิดเรื่องอะไร มันอยาก จะเข้าไปของมันเอง ถ้ามีความสุข มันก็ไม่ไปไหนใจเราอยากจะอยู่ กับความสุข

เฉพาะธาตุธรรมพิเศษ : ทำอย่างไรให้นิ่งแน่น ๑.ไม่ติดอะไร ทั้งสิ้น ๒.เอาใจใส่ ๓.หมั่นสังเกตก็อิทธิบาท ๔ นั้นแหละ ใจต้อง ไม่ติดอะไรเลย พอมีความสุข มันก็จะต่อเนื่องไปเองกับไม่เห็น อะไรที่สำคัญไปกว่านี้ ซึ่งวิชาธรรมกายจะทำให้เราหลุดพ้นจาก การเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามาร และเรื่องอื่นอีกเยอะแยะเลย **เรื่องปราบมารมีเฉพาะธาตุธรรมพิเศษ** ลูกสอนตัวเองให้อยากรู้ และกระตุ้นตัวเอง แค่นี้ก็เพียงพอแล้วที่จะทำให้เกิดฉันทะไม่สนใจ เรื่องอื่น

รบด้วยความสุข : ตั้งใจมากไป คือเอาจริง อันนี้เรารู้อะไรมาก เกินไป ตรงเกินไปก็ไม่ตรง แปลว่า ไม่พอดี แก๊ซนะลูกนะ ไม่มี ใครช่วยเราได้นะ การเข้าสู่สมรภูมिरบที่มีความสุข ไม่ต้องใช้อาวุธ รบด้วยพื้นฐานอารมณ์ดี

ติดหยาบ : ใครยังติดหยาบอยู่มัย หมายถึงเรื่องทางโลก ถ้าเป็นเรื่องงาน เรื่องทั่วไป ก็ยังดีหน่อย แต่ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับสมณะ และสิ่งที่เป็นข้อห้ามต่อการกุศล และพระมหามจรรย์ ต้องตัดให้ได้ เรื่องอย่างนี้บอกหลวงปู่ได้ เพราะหลวงปู่เข้าใจ ถ้าไม่มีเรื่องหยาบ และเรื่องเดียว คือ “ตั้งใจมาก” อันนี้แก้ไขยาก ถ้าหลวงปู่มาขลุ่ยเหมือนบนดอย แบบเดียวกันก็ได้ จิวเลย

มหาปุชฌิยาจารย์ไม่เคยเปลี่ยน : มหาปุชฌิยาจารย์ เราเจอท่านมาทุกชาติ ไม่เปลี่ยนคน ก็ภพชาติก็ไม่เปลี่ยน แต่พ่อแม่ยังเปลี่ยน แล้วที่ผ่านมาก็ไม่ค่อยซ้ากันเลย พอศรัทธาปฏิญาณเสมอกัน ก็มาเป็นพ่อลูกกัน น้อยชาติที่จะมาซ้ากัน แม้พระมหากัสสปะกับนางภัททกาปิลาณี ๑๐๐,๐๐๐ ชาติ เป็นสามีภรรยากันตลอด แต่ก่อนหน้านั้นก็ไม่ใช่ แต่มหาปุชฌิยาจารย์ไม่เคยเปลี่ยน พ่อแม่เราก็เกิดมาเจอกันแค่ชาติเดียว แต่ไม่ได้ให้แม่กตัญญูนะ แต่เราก็ตอบแทนคุณ ท่านในชาตินั้น พอท่านตายไป ก็อุทิศบุญไปให้ มีอะไรให้ตอบหลวงปู่ตามความเป็นจริง หลวงปู่จะารู้ เพราะหลวงปู่ต้องการให้ไปศึกษาวิชาทั้งหมด ร่างกายเส้นตติก็มีผลนิดหน่อย ยังหนุ่มยังแน่นกัน ออกกำลังกายก็หายแก้ไขยาก ตั้งใจมากแก้ไขยาก เพราะนั่งไปก็ไม่มีประโยชน์ นั่งฟรี เดียวมันก็ฉลาดเองแหละ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๗

นั่งแน่น : ถ้าถูนั่งแน่นเอง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์พระ
ภายใน หยุดนิ่งสนิทจึงจะทำให้เราหายสงสัยด้วยตัวเอง **เราต้อง
ศึกษาวิชาธรรมกายให้ได้ ให้ชัดใสสว่างต่อเนื่องตลอด เวลา
เข้ากลางคลองว่องไว ใจมีพลัง รู้เห็นได้รอบตัว**

รวมหยุดเป็นจุดเดียวกัน : ภาพภายในที่เรายังเห็นได้ไม่ชัด
เพราะเราไปใช้ความคิดโดยไม่รู้ตัว ติดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เราเคยจำ
มา ซึ่งจะทำให้เราเกิดความสงสัยว่า เป็นยังไงนะ ซึ่งเราก็แค่ดูไป
เฉย ๆ สบาย ๆ ใจต้องนั่งแน่นดูเฉย ๆ ให้ภาพภายในชัดขึ้นมาเอง
ต้องให้เห็น จำ คิด รู้ รวมหยุดเป็นจุดเดียวกัน ใจต้องหยุดนิ่งสนิท
สมบูรณ์ เกลี้ยง สะอาดบริสุทธิ์ นุ่มนวล ควรแก่การงาน มันต้อง
บริสุทธิ์ปราศจากความคิดใด ๆ ทั้งสิ้นเลย ซึ่งเราต้องรู้ให้หมด ก่อน
ที่จะไปรู้จักเขาได้ จุลจักร มหาจักร บรมจักรเป็นไง จุลพุทธเจ้า มหา
พุทธเจ้า บรมพุทธเจ้าเป็นไง อิกเยอะแยะมากมายเลย แต่ก่อนไป
ดูตรงนั้นได้ หลวงพ่อจะมีปณิธานให้ไปดูนรก - สวรรค์ก่อน

เพื่อตัวเราเอง : เราต้องฝึกให้ได้นะ **“เพื่อตัวเราเอง ซ”** คือ
๑.เพื่อหายสงสัย ๒.เพื่อที่ฟังภายใน ๓.เพื่อความบริสุทธิ์บริบูรณ์
๔.เพื่อให้รู้แจ้งที่เกิดจากการเห็นแจ้ง ๕.ทำวิชาให้ได้อุปมาเหมือน
กับนักยูโดสายดำที่เรียนจนจบแล้ว แต่ก็ต้องย้อนกลับมาฝึกท่า
พื้นฐานใหม่ เพื่อให้คมขึ้น ท่าสวยขึ้น แปลว่า ชั้นอนุบาลสำคัญ
มาก เราเสียเวลาฆ่าพื้นฐานตรงนี้ แต่สิ่งที่เราได้เกินควรเกินคาด

พื้นฐานในการศึกษาวิชาธรรมกาย : สมัยพระเดชพระคุณ หลวงปู่ แม่ทัพไม่มีทหาร ทหารไม่มีแม่ทัพก็สู้เค้าไม่ได้ เพราะ **ต้องสู้กันทั้งทีม ทหารต้องทันแม่ทัพ** สำคัญนะ ๑๘ กาย เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาวิชาธรรมกาย

ได้สิ่งที่ยากด้วยวิธีการที่ง่าย : ดูเฉยๆ ดูธรรมดาๆ การเห็น ภายในจะได้ ๑๐๐% ดูตามประกาศคนมีบุญ ไม่ต้องไปลำบาก ไม่มีพิธีตองอะไร เราได้สิ่งที่ยากที่สุด ด้วยสิ่งที่ย่างที่สุด แต่คนทั่วไป คิดสวนทาง ซึ่งในลึกๆ เราจะมีความคิดอย่างนี้อยู่ว่า สิ่งที่ยาก ต้องได้ยาก ด้วยวิธีที่ยาก ซึ่งจริง ๆ แล้ว **“เราจะได้สิ่งที่ยากที่สุด ด้วยวิธีการที่ง่ายที่สุด”** ไม่ต้องทำอะไรเลย หยุดนิ่งอย่างเดียว

ใจต้องไม่ติดอะไรเลย : ความสุขเป็นฐานในทุกขั้นตอน ทำให้ ถูกหลักวิชา เราต้องแก้ไขด้วยตัวของเราเอง ไม่มีใครมาแก้ไข เราได้นะ อย่างกลัวไม่ทันหมู่คณะ ทันแน่ แต่ต้องมีความสุขความบริสุทธิ์เป็นฐาน และใจต้องไม่ติดอะไรเลย ติดแต่กลาง แล้วก็ไป ชักถามพูดคุยกับพรรคพวกที่มีประสบการณ์ ที่เค้าสมบูรณ์กว่าเรา ทำไงเราถึงจะมีความรู้สึกแบบพระเดชพระคุณหลวงปู่ และคุณยาย เพราะใจท่านเกลี้ยงไม่ติดอะไรเลย ถ้าหากเราไม่มีความรู้สึกแบบนี้ ยากที่จะหยุดนิ่งได้ ซึ่งความสุขความบริสุทธิ์เป็นฐาน และความนิ่ง แน่นจะมารวมกัน **“อย่าส่งใจไปคิดเรื่องอื่น ใจต้องไม่ติดอะไรเลย”** ต้องมีความสุขและความบริสุทธิ์เป็นฐานในทุกขั้นตอน เดี่ยว ภาพภายในจะชัดขึ้นมาเอง โดยที่ลูกไม่ต้องไปทำอะไรเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๘

เราต้องนั่งอย่างเดียว : อย่าตั้งใจมากเกินไป อย่ากังวล อย่าชะล่าใจ ประมาทปล่อยใจไปที่อื่น ฟีกฝนในทุกหนทุกแห่ง ยังขาดความหยุดนิ่งที่สมบูรณ์ คือความสุข มีใครบ้างมั๊ยที่เฉย ๆ หรือไม่มีความสุข นั่นแปลว่า ยังนั่งไม่สนิท ใจต้องเกลี้ยงถูกรอบ เพราะความสุขจะจงใจให้เรา นั่งนาน ๆ โดยไม่จำกัดกาลเวลา มีความสุขจากสมาธิจึงจะเป็นเอกัคคตา ความเป็นหนึ่ง มีอุเบกขา ตามทฤษฎีกับประสบการณ์ภายในไม่เหมือนกัน ใจจะเป็นกลางจริง ๆ ไม่ใช่ตั้งหลักจะเป็นกลาง ใจนิ่ง ๆ เฉย ๆ เป็นกลาง บริสุทธิ์มีความสุข เป็นหนึ่ง นิ่งแน่น มันถึงจะชัด เห็นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระภายใน พอเป็นละ คราวนี้สนุก พร้อมจะค้นคว้า ความสงสัยจะใช้ตอนนี้ คนสงสัย คือหลวงพ่อ หรือตัวเราจะใช้เมื่อเรามีความพร้อม เราอยากรู้อะไร เราก็ไปถามคำถามเข้าไป เรามาในระดับนี้ ไม่ยากที่จะเข้าถึง เรามีความสุขเป็นพื้นฐาน หยาบ - ละเอียดหมู่มุคะเป็นหนึ่ง ใจเกลี้ยง ๆ สบายจะไม่กลัวคำถามที่จะได้ตอบ สมัยก่อนเด็ก ๆ แย่งกันตอบ ผู้ใหญ่แย่งกันไม่ตอบ ได้สิหน้า ต้องเชื่อหลวงพ่อ ทำให้ใจใส ๆ สบาย ๆ และมีความสุข

วันที่หลวงพ่อดีใจ : หลวงพ่อดีใจ เพราะหลวงพ่อก็คอยวันนี้อย่างอื่นยังไม่ได้คิด ตอนอายุ ๑๙ ปี ตั้งใจมากในระดับไม่ยากเรียนหนังสือในทางโลกเลย เข้าตื่นขึ้นมาก็ปฏิบัติธรรมเป็นประจำ

สม่าเสมอทุกวัน แม้วันสอบไพนอล สอบเข้าไปบาย สอบบายไป
ค่า ไปเรียนธรรมะ ได้เห็นหน้ายาย ได้พูดได้คุย ได้รู้ความเป็นจริง
ของชีวิต...ปิดเทอมก็ไม่ได้กลับบ้าน

การขยายวิชาธรรมกายเริ่มจากจุดเล็ก ๆ โดยเอาหลวงพ่อ
ทตตชีโวเข้ามาก่อน พอกลุ่มใหญ่ขึ้น ก็อยู่วัดปากน้ำไม่ได้ เพราะว่า
คนที่ตั้งใจบวช และคนที่ไม่ตั้งใจบวช ข้อวัตรปฏิบัติมันแตกต่างกัน
จึงได้เริ่มสร้างวัดในพื้นที่ ๒๐๐ ไร่ ตอนบวชก็รู้หน้าที่ตัวเองชัดเจน
เมื่อรู้มโนปณิธาน ความตั้งใจจึงเกิดขึ้น ในระหว่างนั้น ก็ฝึกทหารไป
แล้วภารกิจหายาบก็ดังไปติดกับเรื่องสิ่งก่อสร้าง อาคารถาวรวัตถุที่
จะมารองรับสาธุชนและสมาชิก แต่ความตั้งใจนี้ไม่เคยหลุดจากใจ
คิดอยู่เสมอว่า สักวันหนึ่ง เราจะต้องไปถึงจุดของการทำวิเศษให้ได้
พอกาลเวลาผ่านไปช่วงอายุ ๖๐ ปีหลวงพ่อก็สร้างอาคาร ๖๐ ปี
ซึ่งอยู่ในช่วงวิกฤติของชีวิต แต่หลวงพ่อก็ไม่ได้หวั่นไหวอะไร คิดว่า
ไม่เป็นไร เพราะเรามามีหน้าที่แล้ว ปัญหาาก็แก้กันไป งานก็ทำกัน
ไป บุญก็ทำ ธรรมะก็นั่ง อาคารภavana ๖๐ ปี จึงเกิดขึ้น

ระหว่างนี้ก็รอคอย ฝึกฝน สร้างทีมงาน ซึ่งก็มีทั้งอยู่บ้างไม่
อยู่บ้าง เหมือนทหารที่ออกรบ ตายก็มี บาดเจ็บก็มี ทูพพลภาพก็มี
ปลอดภัยก็มี บางคนก็ออกจากหมู่คณะไป จากตายก็มี จากเป็นก็มี
ก็เหลืออยู่ตรงนี้ ต่อหน้าหลวงพ่อวันนี้หลวงพ่อดีใจ **เมื่อกำลังงาน**
เราแข็งแกร่งพอที่พญามารจะกั้นไม่อยู่แล้ว จะได้ไปอาราธนา
หลวงปู่ลงมา เราเกิดมาช่วงรอยต่อ ตรงนี้สำคัญ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๙

การศึกษาวิชาธรรมกาย : **อยากให้ลูกๆ ทุกคนอยู่ในฐานะนักรบแห่งกองทัพธรรม ที่เราฝึกฝนตัวกันมาระดับหนึ่ง มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่** มีผลการปฏิบัติธรรมอยู่ในระดับที่ฝึกฝนให้คล่องแคล่วเชี่ยวชาญได้ **เพราะฉะนั้น...สิ่งใดที่จะเป็นข้าศึกต่อพรหมจรรย์ และการศึกษาวิชาธรรมกาย อย่าให้มี ให้ใจเราเกลียดเกล่า ให้มีแต่วิชาธรรมกาย การศึกษาวิชาธรรมกายนั้น ก็แปลว่า...ในตัวเรานั้นต้องมีแต่พระธรรมกาย ไม่มีสิ่งอื่นเข้ามาเจืออยู่ในใจ เราจึงจะศึกษาวิชาธรรมกายได้ เป็นความรู้สึกความสุข ความละเอียดจะนำไปสู่เป้าหมาย การศึกษาวิชาในสมัยหลวงพ่อดาวกน้ำ ที่ออกมาจากหลายตระกูล ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง เป็นอุบาสิกา และแม่ชี สิ่งที่หลวงพ่อดีเรียนรู้จากคุณยาย คือการอยู่ร่วมกัน การเข้าไปแรก ๆ ต้องแน่วแน่มโนปณิธานที่จะไปปราบมาร ขจัดอวิชชา แล้วเรื่องอื่นที่เข้ามา แม้มันก็เหมือนไม่มี การเอาใจใส่ในการเรียนธรรมะของคุณยาย แม้มันจะไม่สนใจในสิ่งที่มากระทบกระทั่ง ที่ทำให้ขุ่นมัว หรือชวนให้ทะเลาะกัน จะทำให้ท่านก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำ เป็นหัวหน้าทีม นักรบ ทีมขาดรู้ ทำให้ท่านอยู่ในฐานะสูงส่ง นี่คือประวัติศาสตร์ของมหาปูชนียาจารย์ ที่ลูกต้องยึดถือเป็นแบบอย่าง เป็นต้นแบบที่ดี เราอยู่ในรุ่นแรก ให้ตั้งใจฝึกฝนตนเอง และรักษาฐานทัพกายหยาบให้มีสุขภาพที่แข็งแรง...ลูกทุกคนอยู่ในวัยหนุ่ม เป็นวัยที่แข็งแรง วัยนี้เป็นวัยที่พญามารกลัวมาก เหมาะที่จะสู้รบตบมือกับพญา**

มาร ได้ตัดสิ่งที่ทำให้จิตหยาบออกไปให้เกลี้ยงเลย ทำให้เหลือ
แต่...ตัว หัวใจ และศูนย์กลางกาย ทำให้ลูก ๆ ทุกคนฝึกฝนไป
ตามขั้นตอน ช้าแล้วช้าเล่า บ่อย ๆ เนือง ๆ เดี่ยวก็ละเอียดย **ส่วน**
หยาบต้องเข้ากันได้ ต้องสามัคคีกลมเกลียว เป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกัน **อย่ามีมานะทิฐิ ต้องยอมเพื่อให้ชนะใจเพื่อนสห**
ธรรมิก และยอมเพื่อที่จะได้ทำงานละเอียด เหมือนที่คุณยาย
ท่านยอม ไม่ว่าจะใคร เพื่อเราจะได้ศึกษาวิชาธรรมกาย และทำ
วิชาธรรมกายปราบมารได้

คุณยายท่านยอมจริง ๆ ทั้ง ๆ ที่อยู่ในฐานะครูบาอาจารย์
มีคนที่จะพยายามมาด่าว่าท่าน แต่ยายไม่สนใจ เพราะสิ่งที่ยาย
สนใจคือ จะไปปราบมาร ท่านมักจะรำพึง “ใครจะไปนิพพาน
ก็ไปเถอะ นี่จะไปปราบไอ้ดำ ยายไม่ติดอะไรหรอก คน สัตว์
สิ่งของ ยายไม่ติด ยายขอให้ม่กินไปมื่อ ๆ หนึ่ง กินข้าวของ
หลวงพ่อวัดปากน้ำ และธรรมะ” ท่านกลัวอย่างเดียวกลัวหลวง
พ่อวัดปากน้ำดุและเรียกไอ้ขี้ได้ ขี้ได้ต้องจุดจึงจะติด และต้องคอย
เขี่ย ๆ ท่านอยากเป็นไฟโชนนิรันดรในการปราบมาร ยายเคยโดน
ดุครั้งเดียวในเรื่องทำวิชา คือเมื่อเยอรมันแพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒
ส่วนเรื่องอื่น ๆ และเรื่องพฤติกรรม ยายไม่เคยโดนดุเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๐

ตามความเป็นจริง : ถ้าเป็นหนึ่งเดียวกับพระธรรมกายจริงได้ จึงจะทำวิชาได้เหมือนยาย ข้ำตอนนี้นิด แต่ข้ำไม่มาก เพราะฐานเราทำดีพอสมควร หลวงพ่อต้องการให้สมบูรณ์ให้ได้ เราต้องเห็นและเป็น **ต้องมีความสุข ความบริสุทธิ์ ตั้งมั่น นิ่งแน่น ชัด ใส สว่าง มันต้องบริบูรณ์** และให้พูดประสบการณ์ตามความเป็นจริง **คำว่า ตามความเป็นจริง เราจะใช้ถึงที่สุดแห่งธรรม ด้วยตัวของเรา ถ้ามันไม่ตรงตามความเป็นจริงตั้งแต่แรก ตลอดทางก็จะไม่ตรงตามความเป็นจริง** นี่นะสำคัญ ถ้าจะศึกษาวิชาธรรมกาย ต้องตรงตามความเป็นจริงตั้งแต่แรกเลย และลูกอาจจะเสียเวลา ตอนนี้สักนิดหนึ่ง ต้องเริ่มจากจุดเล็กใส ข้ำๆ ชัดๆ ทุกชั้นตอน

ชาวแอฟริกัน : วันนี้หลวงพ่อดีเล่าเรื่องชาวแอฟริกันให้ฟัง หรือยัง ช่วงที่หลวงพ่อไม่สบาย ชาวแอฟริกันยังไม่ได้เล่าใช่ไหม? เค้าจบมาจากอเมริกาทางธรณีวิทยา แล้วก็ไปทำเหมืองในป่าลึกที่แอฟริกา ลึกในระดับที่คนปกติเข้าไปถึงยากมาก ที่ลึกเพราะว่าสำรวจทรัพยากรธรรมชาติแล้วว่า ที่อุดมต้องอยู่ลึกๆ ที่ตรงนั้นเป็นที่ชมรมของสัตว์ร้าย โรคร้าย สิ่งร้ายๆ อยู่ในป่า อยู่หลาย ๑๐ ปี เจอเสือ สิงห์ จนถึงสัตว์เล็กๆ ตัวเรือด มันดูดเลือดสัตว์ทั้งหลาย กัดตัวนั้นตัวนี้ ตายด้วยโรคที่สะสมอยู่ในตัว เวลาดูคนคอจะพอง ตายด้วยไข้บ้า สัตว์บ้า เค้าไม่มีโอกาสได้เจอสิ่งดีๆ เวลาจะส่งของ ขึ้นเครื่องเฮลิคอปเตอร์ส่ง รถเข้ายากมาก ทางก็

ลำบาก ที่เล่าแบบนี้ก็เพราะว่า แก่ไม่เคยรู้เรื่องนี้มาก่อน ไม่ได้เป็น
 คริสต์ ไม่ใช่อิสลาม ไม่ได้เป็นพุทธ และไม่เคยรู้เรื่องพุทธมาก่อน
 ไม่เคยรู้เรื่องการปฏิบัติธรรม ไม่เคยสนใจเลย ต่อมาก็เดินทางมา
 อีกประเทศหนึ่งในทวีปแอฟริกา และก็เจอคนของเรา ถูกชะตากัน
 คุยกันเรื่องทรัพยากรธรรมชาติบ้าง คุยโน้นคุยนี้ แต่เนื่องจากเป็น
 ผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตร แนะนำการปฏิบัติธรรม คือว่า แก่เป็น
 คนน้อยใจครอบครัวมีลูกมีเต้า มีภรรยา พอเงินหมด ก็มาขอเงิน
 แก่ที แต่แก่เป็นคนรวยมีเงิน คนของเราก็ตาม ูญ เคยนั่งสมาธิไหม?
 ูญ นั่งสมาธินึกถึงดวงอาทิตย์ได้ไหม? คุยเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ
 เขาก็บอกว่าได้ และก็นึกพักเดียว ฟุ้งขึ้นมาเลย พอได้แล้วก็ตาม
 ต่อไปว่า ทำยังไงต่อ เนื่องจากคนของเราภาษาอังกฤษไม่คล่อง
 ก็บอกว่า Center of Center ูญ ูญ Center of Center แค่นั้นแหละ
 ไม่กี่วันโทรศัพท์มาบอกว่า รู้วิธีการที่จะเห็น Center of Center และ
 ฉันเห็นตัวฉันเอง ชาวเซียว หล่อทีเดียว ฉันไม่เคยมีความสุขแบบ
 นี้มาก่อนเลย และแก่ไม่พูดถึงครอบครัวแก่เลย มีความสุข เอาคน
 งานในเมืองมานั่งธรรมะ และแก่ก็เล่าให้ฟังว่า คนงานบอกว่า แก่
 อารมณ์ดีขึ้นเยอะ ต่อมาไม่นานโทรมา ูญรู้ไหม ฉันเจอ Buddha (ูญ
 รู้ได้ไงว่า Buddha?) ก็ฉันคุยกับ Buddha (ูญคุยกับ Buddha หรือ?)
 ใช่ ฉันคุย (ูญคุยด้วยปากูญ หรือเปล่า?) เปล่า ฉันคุยด้วยใจ (และ
 ก็เป็นไง?) บนหัวนี้ะเป็นดอกบัวตูมๆ ฉันมีความสุขมากเลย นี่
 เรื่องน่าจะจบแค่นี้ เหตุการณ์ผ่านไปรวม ๒ เดือน ูญมาหาฉัน
 น้อยได้ไหม ูญรู้ไหมว่า ในตัวฉันมีคน ๑๘ คน ูญรู้ไหมว่า ในตัวฉัน
 มีคนที่เป็นเทวดาด้วย ูญเห็นหรือเปล่า ต้องมีแบบฉันเหมือนกัน

มี ๑๘ คน พอถึงเวลาพัก ไม่ไปไหน นั่งสมาธิ แปลว่าไง สิ่งนี้มีอยู่
แล้ว เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราเห็น และเป็น เป็นอันเดียวกัน นี่นะ
หลวงพ่อกว่า มีวัดอยู่วัดหนึ่ง ใกล้เคียงๆ กับคลองหลวง Center Center
Center มากกว่าใคร ก็ต้องทำได้คน ๑๘ คน อย่างนี้รู้ไหม Center
Center Center คั้นเข้าไปเรื่อยๆ เพราะฉะนั้น จิตต้องนิ่งแน่น เรา
อยู่ที่สบาย ไม่ต้องอยู่กลางป่าแอฟริกา เจอเรือดตัวเล็ก ๆ ถ้ารู้วิธี
ก็รู้ ถ้ารู้หลักวิธีก็ได้ แปลว่า เราจับจุดวิธีวางใจให้ถูกส่วนได้ แต่เรา
ยังไม่รู้วิธี ดูเหมือนว่าจะรู้ แต่เรายัง เพราะเรารู้มากกว่าเค้า ความ
รู้เราระดับ Over Load ความเข้าใจอยู่ในระดับ Over Load เรา
ต้องย้อนมาหยุดให้นิ่งแน่น ให้สมบูรณ์ เห็นจุดเล็กใสได้ ข้ออื่นก็
ไม่ยาก เพราะมันอย่างเดียวกัน ให้เป็นขั้นเป็นตอนที่เป็นไปเอง
จนถึงความพร้อมที่จะเป็น

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๑

กลางของกลาง : หลวงพ่ออยากให้ลูกทุกคนเป็นแบบยาย แต่ลูกทุกคนต้องทำอย่างยายจึงจะเป็นแบบยายได้ ถ้านั่งแล้วรู้สึกอึดอัดจนอยากจะออก มาเดินเล่น ไม่ใช่แล้วแสดงว่าใจเราหลุดออกมา เพราะว่า ยายท่านไม่เคยมีความคิดแบบนี้ คิดแต่ว่ากลางของกลางต้องมีอีก หยุดในหยุดต้องมีอีก หนึ่งในหนึ่งน่าจะมีอีก สุขในสุขที่ยิ่งกว่านี้ ความรู้ที่รู้ยิ่งกว่านี้ มันต้องมีอีก

อยู่เป็นสุข : แต่ถ้าจะให้เรารักสถานที่ และอยู่เป็นสุข ต้องดูแลทำความสะอาดเสนาสนะต่าง ๆ เอง สิ่งใดที่เราดูแลด้วยตัวของเราเอง เราจะรัก และต้องดูแลด้วยความเคารพที่ให้ออกัสเราเข้าสู่สมรภูมิเพื่อศึกษาวิชาธรรมกาย ถ้าเราดูแล และให้ความสำคัญกับสิ่งนี้ จนกระทั่งสถานที่แห่งนี้ถูกยกฐานะจากแผ่นดิน และอาคารธรรมดาเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ สูงส่ง ซึ่งใครผ่านมาจะยกมือไหว้ให้ความเคารพกับสถานที่ ใครจะเข้ามาต้องคิดแล้วคิดอีก ชุดนี้ แม้เรามีจำกัดก็ตาม อย่าไปคำนึงถึง ให้ Exercise ทำความเพียรดูแลสถานที่ บุญเกิดขึ้นแล้ว เราจะละเอียดขึ้นไปเรื่อย ๆ เราจะรักสถานที่นี้ สถานที่นี้จะถูกยกสูงขึ้น ดังนั้น ถ้าเราดูแลกันเองได้อย่างดี และใช้แรงงานภายนอกเท่าที่จำเป็น ถ้าทำอย่างนี้ได้ก็จะ เป็นสถาบันที่ศักดิ์สิทธิ์ จะสูงส่ง มนุษย์และเทวดาต้องเคารพกราบไหว้ เพราะที่นี้สร้างเอาไว้ให้เฉพาะผู้ที่มีธาตุธรรมพิเศษเท่านั้น เพราะลูก ๆทุกรูปทุกคนเป็นผู้มีธาตุธรรมพิเศษ ให้มี

จิตสำนึกตรงนี้ และรักษาสถานะตรงนี้อาไวให้ตลอด อย่าให้มัน
ลุ่มสลาย นี่เป็นเรื่องสำคัญนะ

พรหลวงพ่อ : **วันนี้หลวงพ่อขออนุโมทนาสาธุการ ขอให้สิ่ง
ที่ถูกทั้งหมดผู้มีบารมีแก่ๆ มีธาตุธรรมพิเศษ ได้ไปถึงจุดแห่ง
การหยุดนิ่งในระดับที่จะเข้าไปศึกษาวิชาได้** การศึกษาวิชา
ธรรมกาย เพื่อปราบมารประหารกิเลสให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ ขอให้
สิ่งที่ถูกตั้งใจไว้ดีนี้ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ
อย่างอัศจรรย์ ในระหว่างศึกษาวิชาธรรมกาย อย่าเจ็บ อย่าป่วย
อย่าไข้ ให้ได้ทำวิชาปราบไอ้ดำด้วยกัน อย่าได้มีข้าศึกต่ออการกุศล
มาแผ้วพานกาย วาจาใจ ให้ถูกทั้งหมดมีกาย วาจา ใจ ที่ใส สะอาด
บริสุทธิ์ เหมาะที่จะรองรับวิชาธรรมกายของพระนิพพาน พระ
ต้นธาตุต้นธรรม พระเดชพระคุณหลวงปู่วัดปากน้ำ คุณยาย มหา
ปูนินยาจารย์ ปกป้องรักษา ส่งเสริมให้ ลูกๆ ทุกคนได้ศึกษาวิชา
ธรรมกายอย่างถูกต้องร่อยรอยตามความเป็นจริงให้ได้สำเร็จเป็น
อัศจรรย์ จงทุกประการเทอญ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๒

เริ่มจากจุดเล็ก ๆ : หยุดแรก...เราต้องฝึกหยุดให้สมบูรณ์ ตอนนี้อย่าย้อนกลับไปเห็นข้อแตกต่างที่ผ่านมา ทำซ้ำ ๆ ซัด ๆ และอย่าให้ละเอียด ให้รู้ทั่วถึงอภิปัญญา และสัมโพธิญาณ รู้ทั่วถึงตั้งแต่หยุดจุดเล็ก ๆ สว่างเรื่อยมาเลย ที่ผ่านมาเราเห็นโครง ขึ้นโครง ตอนนี้อย่าจะมาเก็บรายละเอียด การเสียเวลาตอนนี้จะไม่เสีย เวลาในอนาคตในทุกขั้นตอนต้องมีความสุขความบริสุทธิ์ตามที่บอกไว้ มีความสว่าง มีความมั่นใจ แจ่มแจ้งรู้แจ้งแทงตลอด ความมั่นใจในจุดใสแรกจะสร้างความมั่นใจต่อไป เราทำปนความสงสัยถูกหรือผิดมีความสุขใหม่ ไม่ใช่ซะ เราต้องย้อนกลับไปใหม่ จะเร็วขึ้น สังเกตดูพอเราย้อนกลับ ภาพภายในจะชัดขึ้น อย่ามองข้าม เราต้องสมบูรณ์ทุกขั้นตอน ที่ผ่านมาเหมือนเราขับรถผ่านไปให้สำรวจดูที่ตรงนี้ เราจอดดูทรัพยากร ดูธรรมชาติในแต่ละแห่งว่า ที่เราทำผ่านมาถูกในระดับหนึ่ง ตอนนี้จะให้สมบูรณ์ขึ้น **ความมั่นใจแรกจะสร้างความมั่นใจต่อไป ความมั่นใจเท่านั้นที่จะสร้างความมั่นใจได้**

หยุดเท่านั้น เราต้องหยุดสนิท ถึงจะสร้างความมั่นใจได้ หยุดไม่สนิทไม่ใช่ แกรมทำลายความมั่นใจ ตอนนี้อย่ากำลังซ่อมซ่อมความมั่นใจในทุกขั้นตอน เราต้องมั่นใจในวิชาธรรมกายขนาดอยู่ตามลำพังเรายังปลื้ม คนอย่างเราต้องมาศึกษาเรียนรู้วิชาธรรมกาย แต่ถ้าเอ๊ะว่าเรามีบุญ หรือกรรมหาว่า ที่ได้มานั่งตรงนี้ ต้องผ่านตรงนี้ไปให้ได้ ต้องช่วยตัวเอง ใครจะมาทำแทนก็ไม่ได้ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ลูกจะซึ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ ทุกวัน เมื่อ

อตตา หิ อตตโน นาโถ ถ้าลูกคิดว่า หยุดได้ไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์
หรือ คิดอย่างนี้ก็จะไม่ได้แค่กองเชียร์ หากลูกทำได้จริง จะอยู่ป่า
อยู่เขา หรือห้วย หนอง คลอง บึงก็หยุดได้ เพราะมั่นใจในทุกแห่ง
ถ้าลูกไม่อยากได้ตรงนี้ มัวแต่คิดว่าเราจะรวยเมื่อไหร่ หรือรวยจริง
ไหม อันไหนมั่นใจได้มากกว่ากัน เราก็จะสมปรารถนา เพราะเรา
กำลังหาทรัพย์ภายใน โดยเริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ จะขยายใหญ่ก็ได้
เมื่อเริ่มจากจุดเล็ก ๆ เท่าปลายดินสอ ที่ผ่านเข้าความรู้ในการเห็น
ดวง เห็นกาย เห็นภพ เห็นโนน เห็นนี้ เริ่มจากผ่านปลายมือไปสู่
ปลายดินสอเล็ก ๆ เราสามารถเปลี่ยนแปลงโลกใบนี้ได้ โดยเริ่มจาก
จุดเล็ก ๆ หรือเล็กกว่าปลายดินสอเข้าสู่โลกภายใน เราต้องครอบ
ครองจุดเล็ก ๆ ให้ได้ เหมือนจับดินสอให้มัน **เพราะถ้ามีอสังค์**
ก็จะเขียนไม่เป็นตัว ถ้าใจสั้น ก็ไม่ถึงจุดเล็ก ๆ นะจ๊ะ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๓

อธิษฐานจิต : หลับตาเลย ปล่อยใจในทุกสิ่งทิ้งทุกอย่าง อย่างเบาๆ สบายๆ ตี๋มกินความสุข สุขุมลุ่มลึกตามลำดับ จากช้าๆ ชัดๆ พอควบคุมได้ จะเร็ว นิ่งในนิ่งไปเรื่อย ๆ นิ่งหยุดใจเข้าไปเรื่อย ๆ ให้เห็นอานิสงส์ของการหยุดนิ่งว่า มีคุณประโยชน์มากต่อตัวของเรา ต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย อย่างสบายๆ มีความสุขทุกชั้นตอน ต้องหายสงสัยในทุกชั้นตอน ทิ้งทุกๆ อย่าง ปล่อยวางทุกๆ สิ่ง นิ่งเข้าไปเรื่อย ๆ เดี่ยวความชัด ความใส ความบริสุทธิ์จะมาเอง การรู้แจ้งเห็นแจ้ง ปล่อยวางทุกสิ่ง ทำช้าๆ เข้าไปเรื่อย ๆ ซ้อนผ่านเข้าไปในกลางกายของพระเดชพระคุณหลวงปู่ ตี๋มในกลางให้สนิท จุดเล็ก ๆ พรวดลงไป ทำช้าๆ ไปเรื่อย ๆ นิ่งในนิ่ง เบาๆ สบายๆ

อาราธนาพระเดชพระคุณหลวงปู่ ให้บุญนี้ดับบันดาล ให้รู้ญาณแม่นยำ และถูกหลักวิชาในทุกชั้นตอน ที่พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านได้สอนมาตลอด โดยผ่านคุณยายอาจารย์ว่า **“หยุดเป็นตัวสำเร็จ”** จะได้เข้าถึงธรรม บรรลุธรรมได้อย่างง่ายดาย และถูกต้องร่องรอยตรงตามความเป็นจริงทุกประการ ทุกชั้นตอนของประสบการณ์ภายใน ให้กาย วาจา ใจใสสะอาด หยุดนิ่ง นิ่งแน่น นุ่มนวลควรแก่การงาน เพื่อที่จะศึกษาวิชาธรรมกาย จะได้สู้รบกับพญามารได้สำเร็จ ให้รู้ญาณแม่นยำ ทะลุปรุโปร่งภายในคตินี้ ให้สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง อย่าเจ็บ อย่าป่วย อย่าไข้ ได้สร้างบารมีไปนานๆ **ให้เราปลอดภัยกังวลจากอกุศล และเข้าศึกษาพรหมจรรย์ให้กาย วาจา มีใจใสสะอาดบริสุทธิ์ เหมาะสมที่จะ**

เป็นภาชนะรองรับวิชาธรรมกาย ในทุกขั้นตอนให้เรารู้เห็นชัด
แจ่มแจ้งไปเลยจากจุดเล็กใส ให้เราผ่านไปเลยจนกระทั่งเข้าถึง ศีล
สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ให้ถึง ๑๘ กาย มนุษย์
ละเอียด ทิพย์ พรหม อรูปพรหม จนกระทั่งถึงกายธรรมอรหัตต์
ให้เป็นทุกสิ่งที่เห็น ให้แจ่มแจ้งหายสงสัย เข้าถึงจริง เห็นจริง เป็น
จริงอย่างสมบูรณ์ บริบูรณ์เลย ทุกการบ้านให้เราทำได้ตลอด ทะลุ
ปรุโปร่ง อย่างแคล้วคล่องเชี่ยวชาญ **อธิษฐานจิตให้เรามีความ
เพียรสม่ำเสมอ มุ่งมั่นแน่วแน่อย่างพระเดชพระคุณหลวงปู่
อย่างคุณยายอาจารย์ของเรา** ให้แน่วแน่นิ่งแน่น ให้เราอธิษฐาน
จิตอย่างนี้เป็นต้น

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๔

มีความสุขในทุกขั้นตอน : เราต้องนิ่งแน่น นุ่มนวล ขอให้มีความบริสุทธิ์อยู่ภายใน และไม่วิตกกังวล ไม่ติดหยาบ ไม่ติดอะไรเลย แล้วเดี๋ยวมันจะเข้าไปภายในเอง เราจะมีมีความสุขในทุกขั้นตอน ต้องมีความสุขในทุกขั้นตอน อย่างกลัวไม่ทันใช้ ไม่ทันเพื่อน ไม่ทันพรรคพวก มันเรื่องของเรา ไม่เกี่ยวกับคนอื่นขอให้มีความสุข ทำให้ถูกวิธีแล้วเดี๋ยวจะถึงอย่างง่าย และเร็ว ไม่ช้า แล้วเดี๋ยวจะเร็ว ต้องพร้อมเสมอที่จะเริ่มต้นใหม่ ถ้าไม่ถูกวิธีล้มตาเลย แล้วมาเริ่มต้นใหม่

เห็นห่างๆ : ภาพภายในยังเห็นห่างๆ แสดงว่า ใจยังไม่นิ่งแน่น ถ้านิ่งแน่นมันต้องไปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระภายใน ซึ่งก็ไม่ต้องทำอะไรเลย ให้นิ่งเฉยๆ แสดงว่า ยังนิ่งในระดับที่เห็น แต่ยังไม่แน่นในระดับที่เป็น

ไม่มีอะไรใหม่ : ไม่ต้องไปกังวลอะไร ทำสบายๆ ทำจิตให้มันบริสุทธิ์ ให้ประคองทั้งหยาบทั้งละเอียด ทำแค่หยุดกับนิ่ง เดี่ยวได้หมดนี้แหละ เพราะหลวงพ่อก็ไม่เคยเบื่อหน่าย แม้ว่าจะเป็นการซ้ำๆ ไม่มีอะไรใหม่ แต่ก็ต้องเอาให้ได้ แต่ต้องรู้ใจหลวงพ่อด้วยว่า หลวงพ่อต้องการอะไร คืออยากให้เราหยุดๆ กัน และทำวิซหากันเป็น

อยู่เย็นเป็นสุข : อย่าไปนั่งกดดันตัวเองสิ ทำสบายๆ เรา นั่งเอา
ความสุข ไม่ใช่ นั่งเอาความทุกข์ ทำใจเย็นๆ อยู่ในที่เย็นๆ ถึงจะ
เป็นสุข อยู่เย็นเป็นสุข เราต้องให้เวลากับตัวเองสิ สิ่งอะไรที่เราเคย
ทำมาแล้ว มันได้ผล เราก็ทำซ้ำๆ สิ่งอะไรที่เราเคยทำแล้ว มันไม่
ได้ Fail อย่าไปทำ ไม่ซ้ำหрок มันจะเร็ว อย่าส่งใจไปคิดเรื่องอื่น
ได้สิหน้า ผังเดิมมันได้ จะฟังผังเดิมได้ยังไง ผังมันต้องแน่นขึ้นสิ

ดูธรรมดาจะชัด : ถ้าไม่หยุดนิ่ง ไม่มีวันเห็น หรือเห็นก็ไม่ชัด
ธัมมจักขุกับญาณทัสสนะ มันต้องไปคู่กัน เหมือนเราถอดแว่นนะ
ลองดูสิ มันไม่ชัดหрокนะ **อย่าไปตั้งใจมากเกินไป ดูธรรมดาๆ**
อย่าไปเน้น ดูธรรมดาๆ มันจะชัด ดูปกติ ทีนี้ พอเราฟังแล้ว
อย่าไปซีเรียสเลย มันเหมือนเส้นผมบังภูเขา เราต้องเอาชนะ
ตรงนี้ได้ หลวงพ่อรอได้ เพราะคอยมานานแล้ว คอยมานาน
แสนนานแล้ว

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๕

แบบ Simple : เห็นภาพภายในยังไม่ชัด เราจะขยับไว้ทำไมละ
อย่าไป Serious สิ ทำแบบ Simple จะได้ Success Smile คนอื่น
จะได้ Surprise ใจต้องไม่ติดอะไรเลย ใจต้องใสบริสุทธิ์

ละมานะทิฐิ : ทิฐิมานะมีได้ แต่เอาไว้เพื่อละมานะทิฐิ เช่น พระ
เดชพระคุณหลวงปู่ มารมาข่มเหงเราได้ เราต้องชนะมัน หรือเห็น
คนอื่นทำได้ เราต้องทำได้ มีได้แต่ไว้เพื่อทางบวก ไม่ใช่ทางลบ
หลวงพ่อกับหลวงพ่อตัดจะไม่เคยทะเลาะกันเลย หลวงพ่อก็ยอม
ท่าน ท่านก็ยอมหลวงพ่อก

ปรับวิธีการ : ถ้าลืมตาชัดกว่าหลับตา ยังอยู่ในระดับนี้นะ
แสดงว่า ยังมีความตั้งใจอยู่ลึก ๆ ยังดูไม่เป็นหนึ่งเดียวกับพระภายใน
ลูกนิกหลวงพ่อดัดกว่า หรือองค์พระชัดกว่า (พระลูกชาย: นิก
หลวงพ่อดัดกว่าครับ) อ้าว ถ้ายังงั้น นิกหลวงพ่อก่อน แล้วเดียว
มันจะไปถึงจุดนั้นเอง ได้สิหน้า ผังเดิมมันได้นี้ บารมีเรามันถึง เหลือ
แต่ปรับวิธีการ เห็นหลวงพ่อนี้ เห็นในกลางห้องรีเปล่า ไม่ใช่ลืมตา
เห็นนี่นะ (พระลูกชาย: เห็นในกลางห้องครับ) ต้องเห็นในกลางห้อง
นะให้เอาใจใส่ ขวนขวายฝึกก็ดูเฉย ๆ เหมือนดูนาฬิกาข้อมือ (ชี้นิ้วไป
ที่นาฬิกาข้อมือ) ดูธรรมดา ๆ ไม่ยากเลย

กัมมมอ : ใครยังกัมมมอคุณภาพภายใน ให้ลืมตาเลยนะลูก ถ้า กัมมมอ เราต้องพร้อมเสมอที่จะเริ่มต้นใหม่อย่างง่าย ๆ ถ้าทำผิด วิธีแล้ว มันไม่เกิดประโยชน์หรอก

๑. มันไม่มีความสุข

๒. ไม่ก้าวหน้า ถ้าทำถูกวิธีแล้ว ไม่ซ้ำหอก เราต้องมีความสุข อย่าไปทำแบบอัตตกิลมถานุโยค อย่าไปทำวิธีที่มันผิด ๆ

รู้ และเห็นไปพร้อมกัน : ภาพภายในเห็นห่าง ๆ คือเห็น แต่ไม่รู้ ถ้ารู้ แต่ไม่เห็น ก็เรียกว่า ผุดรู้ **“รู้สึกว่่า”** เป็นอย่างนั้น อย่างนี้ แล้วบังเอิญมันถูก เราก็อย่าไปยินดี เพราะอหิชาศรัทธาของหลวงปู่ ต้องทั้งรู้ทั้งเห็นไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งสืบทอดมาจากหลวงปู่ และคุณยาย ให้ลืมทฤษฎีไปให้หมด เราต้องรู้เห็นด้วยตัวเอง แล้วไปตรงกับ ทฤษฎีที่หลวงปู่ท่านเป็นองค์ปฐมสืบต่อกันมา ถ้าคำตอบเราไม่ตรงกับเพื่อน ก็ฟัง ๆ ไปก่อน **เดี๋ยวพอจิตเราบริสุทธิ์ นิ่งแน่นดีแล้ว คำตอบจะตรงกัน** ถ้าความละเอียดเราตามคนอื่นไม่ทัน เราก็ต้อง สอนตัวเองว่า **“ช่างมัน”** ตรงนี้สำคัญนะ เพราะจะทำให้เราไปเร่ง โดยไม่รู้ตัว เหมือนสมัยคุณยายท่านเข้าไปในโรงงานใหม่ ๆ ไม่รู้ว่า คำเขาอะไรมาตอบพระเดชพระคุณหลวงปู่ ตอนหลังจึงรู้ว่า **ต้อง ทั้งรู้ทั้งเห็นไปพร้อม ๆ กัน ครอบองค์ประกอบ ซึ่ง ๑๘ กายสำคัญ มาก เหมือนเป็นโครงสร้างบ้าน ต้องรู้โครงสร้างก่อน แล้วจึงลง รายละเอียด** ต้องทำซ้ำ ๆ ถ้ารู้ แต่ไม่เห็น หรือเห็น แต่ไม่รู้ จะทำให้ ไม่มั่นใจในการเรียนวิชชาธรรมกาย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๖

ใจคิดได้อย่างเดียว : ใครมีฟุ้งบ้าง (พระลูกชาย: มันแทรกเข้ามาเองครับ) นั่นแสดงว่า เราไม่ได้อยู่กับองค์พระตลอดเวลา ถ้าป้อมปราการเราแน่นหนา ก็เข้ามาไม่ได้ เพราะใจมันคิดได้อย่างเดียว ให้ใช้หลักอิทธิบาท ๔ สิ ถ้าเรามีความรักในวิชาธรรมกายจริงๆ ดูว่าเรารักวิชาธรรมกายแค่ไหน แล้วสังเกตปรับปรุงวิธีการใจต้องไม่ติดอะไรเลย ดูตัวเราว่า เราติดอะไรบ้าง คน สัตว์ สิ่ง ของ เรื่องในอดีตที่ผ่านมาแล้ว เรื่องในปัจจุบัน หรือเรื่องในอนาคตที่ยังมาไม่ถึง หรือเรื่องความตั้งใจมาก เหมือนหลวงพ่อสมัยเรียนธรรมะใหม่ๆ เดินเกือบจะชนพี่สาวแล้ว พี่สาวบอกว่า ถ้าเป็นนุก็กัดแล้วนะเนี่ย ซึ่งหลวงพ่อก็เล่าเรื่องนี้ซ้ำๆ **คุณยายนั่งขาดูรู้ได้คือหลุดเข้าไปอยู่ในจุดที่ละเอียดที่สุดแล้ว ไปรู้ ไปเห็น พอถึงกำหนดเวลา ก็ถอยออกมา เอาสิ่งที่ไปรู้ ไปเห็นมาตอบหลวงปู่**

หยุดสนิทเป็นจุดเดียวกัน : เราต้องไม่ส่ายตาดูนะ ถ้าส่ายตาดูอย่างนี้ ทั้งชาติก็ไม่ได้ เห็นก็เห็นไม่ชัด และไม่มั่นใจด้วย ดูเหมือนดูกล้องส่องทางไกล ตา เดียวดูที่จุดเดียว **ต้องหยุดนิ่งสนิท เห็นจำ คิด รู้ หยุดสนิทเป็นจุดเดียวกันที่ศูนย์กลางกาย จุดเล็กนิดเดียว** ยิ่งผ่าให้จุดเล็กเข้าไป ล้วนๆ ครั้ง นับอสงไขยครั้ง ความรู้ยิ่งหยาบกว้างไกล เพราะสรรพสิ่งทั้งหลาย รวมอยู่ในจุดเดียวกัน เหมือนต้นโพธิ์ต้นใหญ่ มีกิ่ง ก้าน ดอก ใบ รวมอยู่ในเมล็ดเม็ดเล็ก ดวงตาของมนุษย์ ทิพย์ พรหม รูปพรหม ยังดูได้ไกลระดับหนึ่ง

ดูได้ในระดับใกล้ ๆ แต่ธัมมจักขุ มองไปได้ไกล ทะลุไปโนนเลย จาก
ประสบการณ์ที่หลวงพ่อสอนมา ๔๐ กว่าปีนี่ รวมสรุปแล้ว ก็ที่มา
แนะนำนี้ **ต้องหยุดนิ่งอย่างธรรมดาๆ ถ้าดูแบบคิ้วขมวดชนกัน
ไม่ธรรมดา** ไม่สายตาดู ดูที่จุดกลางจุดเดียว

นึกถึงบุญ : ต้องเริ่มจากความสบายก่อน นึกถึงมหาปุชฌินยาจารย์
เราจะนึกถึงบุญ นึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นึกถึงศีล เป้าหมาย
และมโนปณิธาน แล้วเราจะรู้สึกเบิกบาน

จำเส้นทาง : ช่วงที่เราเห็นภาพภายในชัดเจนที่สุด แม้เพียงไม่กี่
นาทีให้ภูมิใจเถอะว่า การเห็นอย่างนี้ ชาวโลกอีกหลายพันล้านคน
ไม่มีโอกาสได้เห็น ซึ่งเรามีบุญมากเลยนะ และที่ภาพภายในไม่ชัด
อาจเกิดมาจาก**เราไม่ได้ตั้งใจ หรือเราตั้งใจมากจนเกินไปให้เรา
ไปทบทวนกันให้ดีกว่า** ช่วงที่เราเคยทำได้ดีที่สุด ตั้งแต่เริ่มต้นนั้น
ทำอะไร แล้วเราก็จำเส้นทางนั้นไว้ แล้วก็ทำตามนั้น ย้ำ ๆ ซ้ำ ๆ
ไม่เบื่อ ไม่ท้อกันนะ เดียวได้ทุกรูปทุกคน

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๗

ถึงจุดที่ละเอียด : ต้องนั่งอย่างเดียว แรก ๆ มันจะไม่สุขไม่ทุกข์ ตอนนี้อายุขึ้นนี้ คือมันยังนั่งหลวม ๆ พอหนึ่ง ๆ ไปเรื่อย ๆ มันจะค่อย ๆ สบายเพิ่มขึ้น ๆ ความสุขก็จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้น ๆ แม้จะไม่เห็นภาพอะไรก็ตาม แต่ก็มีความสุขจากตรงนี้ เดี่ยวมันจะพรวดไปถึงจุดที่ละเอียดเลย อย่างกลัวว่าจะไม่ทันเพื่อน กลัวไม่ทันใจหลวงพ่อกลัวไม่ทันใจงาน หลวงพ่อรอได้ ได้ดีหน้า ไม่ได้ ได้ใจ ก็ของมันเคยได้นี้ แต่ต้องไม่กลัวว่าจะไม่ทันพรรคพวก ต้องไม่กลัวไม่ทันใจหลวงพ่อ ต้องไม่มีตรงนี้ไม่ช้าหรือกไม่ช้า แค่นั่ง ๆ เฉย ๆ ปล่อยคลายทำสบาย ๆ แค่นี้ หยุดนิ่ง

สอนตัวเอง : เราเรียนไม่ใช่เพื่อความอยากเด่นอยากดัง เพื่อลาภสักการะ ยศ สรรเสริญ **เรียนเพื่อความบริสุทธิ์ เพื่อตัวเราเอง** นี้ขนาดฝึกมาตั้งแต่เด็ก ยังไปเลย แล้วเรามาตอนนี้ ต้องสอนตัวเอง หลวงพ่อมาแต่ละครั้ง **ต้องอาราธนาพระนิพพาน หลวงปู่คุณยาย ล้างอึดฉีกมันแก้สะสางธาตุธรรม เต็มบุญ เต็มบารมี** เห็นเหมือนหลวงพ่อกำเบิร์ต ๆ แต่ต่อไปจะเข้าใจ ตอนนี้อายุยังไม่รู้ เพราะกว่าจะยกขึ้นมาได้สักคน ไม่ใช่่ง่าย ๆ ต้องสละเวลา บารมี และ อารมณ์ หลวงพ่อต้องทุ่มขนาดไหน ที่ผ่านมาหลวงพ่อก็กัดตัวต่อตัว หลุกทั้งวันทั้งคืน แต่นี้ หลวงพ่อกำแค่ฉาบฉวย เราเรียนเพื่อความบริสุทธิ์บริบูรณ์ของเราเอง เพื่อปราบไถ่ดำ ที่ต้องพุดซ้ำ ๆ ที่ผ่าน มาไม่เคยพุด แต่มันผ่านหลายรุ่นแล้ว หลวงพ่อกำอายุเยอะแล้ว ไม่มี

เวลาแล้ว บางคนก็ออกไปเฉย ๆ บางคนก็กลับมาทำร้ายหลวงพ่อก
เค้าไม่รู้หรือกว่า เค้าจะต้องเจอความทุกข์ทรมานของชีวิต หลวงพ่อ
ไม่ทุกข์ใจ คุณยายสอน “**เสียได้เสียไป หาใหม่ดีกว่า**” เพราะ
หลวงพ่อก็มีโรงงานอุตสาหกรรม ที่เสียก็ทิ้งขยะไป หาเอาใหม่ดีกว่า
หลวงพ่อก็จะไม่เสียใจ หลวงพ่อก็ตีเฉย ๆ ของเสียทิ้งใส่ขยะ จะได้
บอกต่อ ๆ กันไป

ใจต้องไม่ติดอะไร : ลูกอย่าไปตั้งใจมากเกินไปนะ หลวงพ่อขอ
ยืนยัน หลวงพ่อรอได้ จำวิธีการแล้วชวนช่วยพยายามปรับปรุง
พัฒนาทั้งหยาบทั้งละเอียดให้มีความบริสุทธิ์ นั่งให้มีความสุขทุก
รอบ ใจมันต้องไม่ติดอะไรเลย ใจต้องไม่ติดอะไรจริง ๆ ถ้าไม่ติดอะไร
จริง ๆ มันจะติดที่กลางเอง ที่นี้เราก็ดูตัวเราว่า ติดอะไรมั้ย หยาบ
มีมัย ละเอียดละ หรือความตั้งใจมากเกินไป เดียวได้ อะไรรจะสู
การฝึกฝนอบรมตนเอง ให้โอกาสตัวเอง ถ้าใจไม่ข้องอะไรรเลย จะ
เข้าไปภายในได้เอง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๘

เชื่อมต่อความรู้ : เดี่ยวจะยกขึ้นทั้งองค์กร เพราะทุกคนทั้งชีวิต มาอยู่ในองค์กร ต้องไปศึกษาวิชาธรรมกายให้ได้ อย่างน้อยก็ระดับหนึ่ง ในระดับที่ไปศึกษาได้ ไปรู้ ไปเห็นได้ว่า...เราเคยมานั่งแบบนี้มั้ย เคยมั้ย...ถ้าเคย เราทำไปถึงไหน จะได้ลากไปเชื่อมต่อกnowledge ที่เคยทำมาได้

ใจบริสุทธิ์ : อย่าลุ่มกันนะ อย่าตั้งใจมาก ทำใจใส ๆ ให้ใจบริสุทธิ์ ถ้าเรารักวิชาธรรมกาย รักที่จะศึกษาวิชาธรรมกายจริง ๆ ใจต้องไม่ติดอะไรเลย ถ้าติดตรงนี้ที่ศูนย์กลางกาย ก็จะไม่ทำอะไรเข้ามา เพราะความคิดมันเข้ามาได้ที่ละอย่าง **พระเดชพระคุณหลวงปู่คุณยายท่านไม่ติดอะไร ติดแต่วิชาธรรมกาย**

โยมแพ้ว : คุณยายขอบพุด “ใครจะไปนิพพานก็ไปเถอะ ยายจะไปปราบไธดำ” สมัยที่อุบาสกสร้างวัดนั่งรอบ ๆ โยมแพ้วขอบพุดถึงคุณยายกับยายปุก ๒ ท่านนี้ ขอบพุดแบบนี้ แต่คนอื่นไม่พุด โยมแพ้วอยู่วัดปากน้ำสมัยแรก ๆ บางทีก็เรียกยายว่า ครูจันท์บ้าง บางทีก็เรียกคุณแม่อาจารย์ลูกจันท์บ้าง โยมแพ้วเล่าให้หลวงพ่อฟังสมัยหลวงพ่อบวชใหม่ ๆ โยมแพ้วบอกว่า เห็นแต่ดวงตาพระเดชพระคุณหลวงปู่ พอไปเดินจุดดงค์เป็นซีไพร หลวงปู่ถามจะไปทำไม บอกจะไปแสวงหาโมกขธรรม หลวงปู่บอก “เอ้อ แล้วเอ็งจะได้เท่าเดิม” แล้วก็จริง ๆ ด้วย ก่อนเดินจุดดงค์ก็เห็นดวงกลับมาก็เห็น

ดวง (พระลูกชาย: ทำไมโยมแผ้วเค้าถึงได้แค่ดวงครึ่ง) ใจเค้าติดกับดวง ยังหยุดไม่สมบูรณ์ ธาตุธรรมเค้าได้แค่นั้น แต่ธาตุธรรมของเรามันทำวิชา ต้องเห็นยิ่งกว่านี้ แต่ตอนนี้ยังทำไม่ถูกส่วน คุณยายกับคุณยายปุก สงบ เรียบร้อย สันโดษ สมณะ นั่งตัวตรง ผอมบาง คุณยายชอบเรียกว่า น้ำปุก เพราะอายุมากกว่า

มีอยู่วันหนึ่ง โยมแผ้วนั่งสมาธิเห็นหลวงปู่เอามีมือไขว้หลัง ก้มดูจะขุดดวงแก้ว แล้วต่อมา พระเดชพระพลวงปู่ก็ขุดดวงแก้วตรงนั้นจริงๆ และโยมแผ้วมักจะพูดว่า...ถ้าฉันจะตาย อย่าให้ใครมาถูกตัวฉันนะ ฉันนะเข้ากลางดวงของฉัน

รักเท่าไหน : ถ้าเรารักวิชาธรรมกาย ๑๐๐ ก็ได้ ๑๐๐ ถ้ารัก ๙๐ ก็ได้ ๙๐ รัก ๘๐ ก็ได้ ๘๐ เหมือนเรากินข้าว ๒ คำก็ได้ ๒ คำ เราจะเอาเท่าไหน (พระลูกชาย: ๑๐๐ครึ่ง) เดี่ยวจะยกทั้งองค์กรเลย

ทำใจหลวมๆ : จะมีดี หรือสว่าง ไม่ต้องไปกังวล ทำใจหลวมๆ เหมือนสวมเสื้อที่ไม่คับ สวมใส่แล้วสบาย เราก็ต้องทำใจหลวมๆ นิ่งๆ นุ่มๆ ละมุนละไม ให้ใจใส เยือกเย็น บริสุทธิ์ผ่องใส ทำอย่างนี้แค่นี้เท่านั้น เดี่ยวใจจะปรับปรุงให้ถูกส่วนไปสู่จุดแห่งความพอดีเอง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๙

อยู่กับพระตลอดเวลา : เราเป็นพระให้คิดแบบพระ พูดแบบพระ และทำแบบพระทำแค่ ๓ อย่างนี้เท่านั้น ไม่ต้องทำอะไรเยอะแยะมากมาย เพียงแค่อย่าให้ใจเราออกนอกเส้นทาง หรือไปคิดในเรื่องที่ไม่เป็นสาระ ไม่ว่าจะยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่ม ทำ พูด คิด หยุด นิ่ง ลืมรส เหยียดแขน คู้แขน กลับหน้ากลับหลัง หรือจะทำภารกิจอันใดก็ตาม อย่าทำตามลำพัง ให้มีเพื่อนอยู่เสมอ หมาย ความว่า ต้องมี **“พระ”** อยู่ในตัว เป็นเพื่อนคู่ใจอยู่ตลอดเวลา ถ้าทำอย่างนี้ได้ยิวความรู้สึกว่า เป็น **“พระ”** จะเกิดขึ้นเองโดยที่เราไม่ต้องไปเคร่งครัด หรือสำรวมระวังอะไร เพราะความรู้สึกของเราอยู่กับ **“พระ”** ตลอดเวลาแล้วคุณสมบัติของ **“พระ”** ก็จะถ่ายทอดมาเป็นคุณสมบัติของเรา

อย่าติดลาภสักการะ : ลูกอย่าทิ้งธรรมะกันนะ ฝึกกันต่อไป ลูกเห็นมั้ย กว่าหลวงพ่อก็ฝึกมาได้สักคนหนึ่ง มันยากขนาดไหน **อย่าไปอยากเด่นอยากดัง หรือติดลาภสักการะนะ เพราะมันจะได้ไม่นาน ทำให้ความตั้งใจของเราล่มสลาย แล้วธรรมะที่ได้มันจะเสื่อมโดยไม่รู้ตัว มันจะไม่บริสุทธิ์ ไม่ละเอียด ไม่ก้าวหน้า เราอย่าไปติดสิ่งเหล่านี้นะลูกนะ หลวงพ่อพยายามจำลองสมัยที่ยายทำวิชา ในนี้เราอยู่กับแบบไฮโซ แต่สมัยก่อนต้องเอาไม้กระดานมาปู หลวงพ่อได้รับการถ่ายทอดมาจากยาย หลวงพ่อก็มาถ่ายทอดให้ลูก ๆ ทำอย่างยาย ก็จะได้เป็นอย่างยาย ยายไม่เคยออกไปไหนเลย มีแต่โรงงานทำวิชา ที่พัก และหอฉัน**

เติมบุญ : การที่หลวงพ่อกลับมาถามธรรมะนั้น ไม่ใช่ถามตอบ เหมือนการเลคเชอร์ทั่วๆ ไปนะ (หลวงพ่อกำมือเหมือนเขียน กระจกดาน) หลวงพ่อต้องเติมบุญให้ด้วย หลวงพ่อต้องทุ่มขนาดไหน กว่าจะได้มาแต่ละคน หลวงพ่อฝึกทหารมา รุ่นก่อนๆ กว่าจะยก ขึ้นมาแต่ละคนต้องตัวต่อตัวเลย ซุกอยู่ทั้งวันทั้งคืน

สมัยก่อนเร็ว พอใครตอบถูก หลวงพ่อก็กะให้ปล่อยใจตามคนที่ถูก แล้วจะเร็ว แต่รุ่นนี้ หลวงพ่อมีประสบการณ์มากขึ้น หลวงพ่อ แก่แล้ว หลวงพ่อจะฝึกให้ค่อยเป็นค่อยไป **ลูกต้องพึ่งตัวเองให้ได้ ให้ทุกคนมั่นใจ ถึงจะช้าก็ไม่ใช่ไร เพราะลูกต้องเป็นต้นแบบ ทั้งหยาบทั้งละเอียดให้ผู้มีบุญที่จะเข้ามารุ่นต่อๆ ไป** เหมือน คุณยาย มั่งน้อย สันโดษ ไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ ยินดีปัจจัยตาม มีตามได้ ไม่ติดในลาภสักการะ คุณยายท่านพอดีๆ ในทุกๆ เรื่อง เพราะฉะนั้น **เราอย่าไปติดลาภสักการะ และอย่าทิ้งธรรมะกัน นะลูก**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๐

ลิมทฤษฎี : ตอนนี้หลวงพ่อดำถามธรรมะในสิ่งที่เราคุ้นเคยกันนะ ยังอยู่ในทฤษฎีที่เราได้ศึกษากันมาบ้างแล้ว แต่สิ่งที่นอกทฤษฎีนี้ ยังไม่ได้ถามนะ สิ่งที่เราไม่คุ้นเคย เช่น นรก-สวรรค์ หรือทฤษฎีต่าง ๆ ให้พวกเราลืมนำไปให้หมด ให้ตอบตามที่เห็นนะลูก

นั่งเป็นเนื้อเดียวกัน : (พระลูกชาย: ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับภพภายใน ๕๐% ๖๐% ๗๐% หรือเป็น ๑๐๐% มันต่างกันยังไงครับ) มันจะรู้เองแหละ เมื่อไปถึงตรงนั้น จะเป็นสิ่งนั้นไปเลย จะสนิท มันไม่เหมือนเราห่มจีวรอย่างนี้นะ (หลวงพ่อบอามีอจับจีวร) นี่มันยังหลวม ๆ แต่พอไปถึงตรงนั้นมันจะเป็นเนื้อเดียวกันเลย หลวงพ่อดำถามปั๊บจะเห็นชัด จะรู้ชัด อะไรก็คล่องหมด ตอบได้หมด สบาย ๆ เห็น และเป็นสนิทหมด **มีความสุข บริสุทธิ์ แจ่มแจ้ง เห็นแจ้ง แสงตลอด อภิญญาจะ รู้ยิ่งกว่าปกติ สัมโพธายะ เห็นพร้อม เห็นรอบตัว นิพพานายะ ไปนิพพาน จะเกิดจักขุ ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง ไปพร้อม ๆ กัน**

พระวัดพระธรรมกาย ต้องเข้าถึงพระธรรมกาย : มาอยู่วัดพระธรรมกายแล้ว อย่าให้มีแต่ชื่อวัดพระธรรมกายเท่านั้น แต่พระในวัดพระธรรมกาย ต้องเข้าถึงพระธรรมกาย นี่คือวัตถุประสงค์ของการสร้างวัดมาตั้งแต่ต้น ที่ว่า สร้างวัดให้เป็นวัด สร้างพระให้เป็นพระ และสร้างคนดีที่โลกต้องการ

โครงสร้าง ๑ : วันนี้หลวงพ่อดังต้องมาเริ่มใหม่ ผีกหยุดนิ่ง ลูกต้องผ่านตรงนี้ก่อน ดูดวง องค์พระ ๑๘ กาย เหมือนกับกายมนุษย์ หยาบที่มี ปอด ตับ ม้าม ไต อนาโตมี โครงสร้าง ตรงนี้ให้ได้ก่อน ตอนนี้ลูกยังทำความละเอียดกว่านี้ไม่ได้เพราะลูกยังหยุดไม่สนิท ลูกจะเห็นว่า **หยุดกับนิ่งนี้สำคัญ อย่ากลัวไม่ทันใจหลวงพ่อก่อน อย่ากังวล อย่ากลัวไม่ทันเพื่อน เพราะหลวงพ่อรอได้** อย่าไปคิดนะ หลวงพ่อยังไม่คิดเลย หลวงพ่อคิดอย่างที่หลวงพ่อบุญนี้แหละ หลวงพ่อก็กังวลปริ่มปริ่มใจที่เห็นลูก ๆ ธรรมะก้าวหน้าขึ้นทุกวัน

โครงสร้าง ๒ : เราต้องศึกษาโครงสร้าง มีดวง องค์พระ และ ๑๘ กาย ให้ชัดก่อน หมอก็ต้องศึกษาอนาโตมี ปอด ตับ ม้าม ไต ถึงจะไปผ่าตัด ฉีดยาได้ สถาปนิกก็ต้องรู้โครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง และรถยนต์ก็ต้องรู้ส่วนประกอบของเครื่องยนต์ จึงจะรื้อประกอบได้

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๑

ยอมชนะสักวัน : โลกภายนอก เป็นโลกแห่งจินตนาการ แต่โลกภายในนั้นไม่เหมือนกันเราไม่ต้องใช้ความคิด (พระลูกชาย: พอกำลังนั่งดี ๆ ก็ล้มเพฯ พอดี) มันเรื่องของคนล้มเพฯ ไป ถ้าวันไหนนั่งดี ๆ ยอมอดไปเลย ถ้านั่งดี ๆ นะ ยอมชนะสักวัน ถ้าเห็นชัดใสแจ่มนะ นั่งต่อไปเลย ของเขาล้มเพฯ แต่ของเราล้มเพฯทุกขณะนิสสะระณะ นิพพานะสังจักรณัตถายะ ออกบวชเพื่อสลัดตนจากกงทุกข์ ทำพระนิพพานให้แจ้ง

วิชาในพระพุทธศาสนา : พระพุทธเจ้าท่านทรงวางหลักสูตรวิชาที่พระภิกษุสามเณรควรเรียนรู้เอาไว้ คือวิชา ๓ วิชา ๘ อภิญญา ๖ ปฏิสัมภิตาญาณ ๔ เรียนแล้ว ต้องหะได้ ต้องมีตา ทิพย์ หูทิพย์ ระลึกชาติได้ มีฤทธิ์ทางใจ แม้เป็นสามเณรยังสามารถหะไปสระอโนดาด ทียวดยานพาหนะต่าง ๆ ไปไม่ถึง แต่สามเณร สุมโนในสมัยพุทธกาลใช้วิชาไปถึงได้นี้ เป็นความรู้ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องการให้พระเณรได้เรียนอย่างนี้

หยุดกับนิ่งอย่างเดียว : เรามีบุญที่ได้ยินคำนี้ “หยุดกับนิ่งอย่างเดียว” ใน ๔๐ วิธีที่ไม่มีบอกว่าฝึกไปทำไม ลองไปดูในพระไตรปิฎก ไม่มีบอกว่าฝึกไป เพื่อให้ใจหยุด มีแค่ ๒ องค์ที่บอก เมื่อ ๒๕๐๐ ปีก่อน มีอยู่องค์หนึ่งได้บอกกับองคฺลีมาลว่า สมณะหยุดแล้ว แต่ตัวท่านยังเคลื่อนไหวอยู่ ๒๕๐๐ ปีมาอีกองค์หนึ่ง คือหลวงปู่วัดปากน้ำ เราจะได้เรียนรู้สิ่งที่ไม่เคยรู้ตลอดชีวิต ถ้ายังอยู่ด้วยกันนะ

นึกๆ คิดๆ ตอนใจสบาย : สามเนรยกชั้นแล้ว ๖๐ กว่ารูปได้ให้
เกณฑ์ฝนแล้ว แต่อยู่ในระดับนี้ ยังไม่ถึงกับผลิตฝน ถ้าผลิตฝน มัน
ต้องไปเห็นก่อนว่า เมฆฝน ประกอบด้วยด้วยธาตุอะไรบ้าง แต่
ตอนนี้เอาในระดับนึกๆ คิดๆ ก่อนว่า ทำตอนใจสบาย มีความสุข
นึกเล่นๆ ได้ก็ไม่ได้ก็ไม่ได้ก็ไม่มีอะไร ใจเย็นๆ ลูกลูกอย่าไปกังวลนะ เชื้อ
หลวงพ่อกะเดี้ยวได้ ผังเดิมมันมีอยู่แล้ว แต่มันยังไม่ถูกส่วน
มันมีอยู่ ๒ อย่าง คือตั้งใจมากไปกับนอกรอบประมาทไม่ตรึกให้
ต่อเนื่อง **ถ้าเรารักจริงๆ รักวิชาธรรมกายจริงๆ เหมือนชายหนุ่ม
รักหญิงสาว มันจะคิดถึงตลอดจรดจ่อตลอด ต้องหมั่น
สังเกต ทำซ้ำๆ ได้สิ** อย่าไปตั้งใจมากนะลูกนะ ต้องมีความสุข
ทุกรอบ มีความสุขทุกรอบเปิ้ล่าจ๊ะ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๒

หมั่นสังเกต : อย่าไปท้อนะลูกนะ ค่อย ๆ ฝึกไป แล้วหมั่นสังเกต เราเคยทำยังไง รวมใจให้หนึ่งแน่นแล้วทำซ้ำ ๆ ต้องไม่หนีหลักที่เคยบอก **ใจต้องไม่ติดอะไรเลย ให้ใส ๆ เกลี้ยง ๆ บริสุทธิ์ติดแต่ธรรมะ ติดแต่กลางอย่างเดียว**

ลองไปทบทวนตัวเอง : จำวิธีการ ไม่ใช่จำอารมณ์นะ จำวิธีการที่จะทำให้เราไปถึงจุดที่เราพอใจได้ ลูกลองไปทบทวนดูนะ สังเกตดูว่า เราให้เวลากับศูนย์กลางกายแค่ไหน เรามีอุปกิเลสที่เป็นมลทินของใจมั๊ย มีลุ่มมัย หรือว่า เราประมาท ลองไปทบทวนดู เพราะ ณ จุดนี้ลูกต้องนิ่งแน่นมากกว่านี้ เพราะที่ลูกตอบหลวงพ่อบว่า เคยทำได้บางครั้ง แต่ไม่ทุกครั้ง เพราะตอนนี้ เราไม่มีเรื่องหยาบที่เป็นเครื่องกังวลของใจ นอกจากจะไปหามา ก็เป็นลัปปลายะ ทั้งหมดแล้วก็แก้ไข ปรับปรุงด่วนจ้ะเลย **หลวงพ่อยืนยันว่า ลูกทั้งหมดได้แน่นอน**

ชีวิตที่ดีที่สุด : หลวงพ่อขอยืนยันว่า **ชีวิตพระเป็นชีวิตที่ดีที่สุด** เหมาะสมกับชาวโลกที่สุดเลย เพราะเป็นชีวิตที่ปลอดกังวล มีเวลาสำหรับแสวงหาความรู้ภายในที่เรายังไม่รู้อีกมากมาย มีไว้สำหรับแสวงหาความสุขที่มีมากกว่าความสุขที่มาจากลาภ ยศ สรรเสริญ อย่างที่มนุษย์เข้าใจกัน

ต้องนั่งจนเกิดความมั่นใจ : ต้องนั่งจนเกิดความมั่นใจ และ เป็นทนายแก้ต่างให้กับพระพุทธศาสนาได้ กล้าที่จะไปอธิบาย และยืนยันกับคนทั้งโลกได้ว่าวิชาธรรมกายมีจริง อย่างมหา ทุกคตะยืนยันกับพระอินทร์ว่า พระรัตนตรัยมีจริง พอพระอินทร์ถามมหาทุกคตะถามกลับ ท่านเป็นใคร ไปไกล ๆ เลย มหาทุกคตะได้เป็นพระโสดาบันแล้ว ไม่มีความรู้สึกงัว ตัวเองยากจนเลย พระอินทร์จะเอาสมบัติมาล่อก็ไม่สำเร็จ

ยิ่งเร็วยิ่งชัด : การเห็นพระภายในนั้นมหัศจรรย์มาก เหมือนอย่างนั่งรถ ๑๕๐ ก.ม. ต่อ ชม. เห็นอะไรก็ไม่ชัดหรอก แต่การเห็นข้างใน ยิ่งเร็วยิ่งชัด เร็วกว่าแสงยกกำลังสอง ยกกำลังสาม ยิ่งชัดมากขึ้น เวลาองค์พระให้ดูเหมือนดูดวงไม่ต้องไปเก็บรายละเอียดดูแบบช่างมัน

คลายความผูกพัน : พระโพธิสัตว์ท่านเสวยสุขอยู่ในวัง มีทุกสิ่งทุกอย่างเพียบพร้อม ท่านยังสละออกบวชได้ พอเกิดความเบื่อหน่ายคลายความผูกพัน ใจก็ไม่ไปติดในสิ่งเหล่านั้น **ท่านมีมากกว่าเราอีก ท่านยังสละได้**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๓

ขับเคลื่อนใจให้หยุดนิ่ง : เราก็ต้องนำใจมาอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ตำแหน่งเดียว **คือฐานที่ ๗ จึงจะสามารถขับเคลื่อนใจให้หยุดนิ่งได้** เปรียบเหมือนสารภีที่อยู่ในตำแหน่งของพวงมาลัย ซึ่งรถหนึ่งคันจะมีตำแหน่งเดียว ที่จะสามารถขับเคลื่อนรถไปข้างหน้าได้

ไม่ยินดียินร้าย : เส้นทางสายกลาง ใจต้องเป็นกลางๆ ไม่ยินดียินร้ายกับสิ่งที่เกิดขึ้น ยินดีก็ไม่ได้...ยินร้ายก็ไม่ได้...นิ่งเฉยๆ ทำใจให้เป็นกลางๆ ทำเหมือนไม่ได้ทำ ทำอย่างนี้ แล้วธรรมะจะก้าวหน้า

มรรคมืองค์ ๘ : ปัญญา คือความรอบรู้ มรรคมืองค์ ๘ สำคัญที่สัมมาสมาธิ ทั้ง ๗ ข้อแรก เป็นแต่เพียงเครื่องสนับสนุนเท่านั้น ใครที่อยากจะมีชีวิตที่หลุดพ้น ก็ต้องทำ ๗ อย่างนี้ก่อน แต่ยังหลุดพ้นไม่ได้ ถ้ายังไม่ทำสัมมาสมาธิ สมาธิเท่านั้น จึงจะดับทุกข์ได้ ภายที่ใหญ่กว่า ซ่อนอยู่ในภายที่เล็กกว่า ที่ซ่อนได้เพราะละเอียดกว่า เหมือนกับเมล็ดโพธิ์ ที่รวมเอากิ่ง ก้าน ใบ ดอก ทั้ง หมัดไว้ในเมล็ดเดียว พระสัมมาพุทธเจ้าเวลาท่านจะเข้าพระนิพพาน ท่านยังดับหมด แม้อรหัตมรรคก็ดับด้วย ดับหายไปกับหาละเอียด เหลือแต่อรหัตผล เข้าสู่พระนิพพาน เป็นธรรมขั้นณ์ล้วนๆ

อย่ากลัวซ้ำ : อย่ากลัวไม่ทันใจหลวงพ่อ อย่ากลัวไม่ทันใช้งาน
อย่าคิดแทนหลวงพ่อ อย่ากลัวซ้ำ กลัวไม่ทันพรรคพวก อย่าบีบ
คั้นตัวเอง หลวงพ่อก็อยากให้ลูก ๆ รู้แจ้งเห็นแจ้งแทงตลอดในวิชา
ธรรมกาย อาจจะซ้ำในตอนนี้อาจจะไม่ทันใจเรา **แต่ถ้าเรานิ่งแน่น**
อย่างสมบูรณ์ นุ่มนวลควรแก่การงาน มีความสุขอย่างแท้จริง
มันจะใช้ได้ไปตลอดเส้นทางเลย ตรงนี้มันไม่ใช่อุปสรรคของเรา
อุปสรรคของเรา คือทำไม่ถูกวิธี กับขาดความเพียร และทำไม่
ต่อเนื่อง **ทั้งนอกรอบในรอบ** เราต้องมีความสุขในทุกดวงทุกกาย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๔

ใจที่ไม่ติดอะไรเลย : **สภาพใจที่จะไปถึงที่สุดแห่งธรรมได้ ต้องเป็นสภาพใจที่ไม่ติดอะไรเลย ไม่ติดในคน สัตว์ สิ่งของ และสภาพใจที่ไม่อยากได้อะไรเลย เป็นสภาพใจที่จะได้ทุกอย่าง ทุกอย่าง**

นิ่งแล้วจะทันกัน : **จะดูดวงเดียว หลายดวง ภายเดียว หรือ หลายภายก็เหมือนกันแหละ ทำให้เป็นก็ทำเหมือน ๆ กัน ก็ทำ ต่อเนื่องให้นานอีกนิด เมื่อทำตลอดเวลาแล้ว หลวงพ่อมีวิธีการ ถ้า ทำถูกวิธี เราจะเอาวันเดียวได้ก็ได้ หรือจะเอา ๑๐ ปี ได้ก็ได้ เรา เรียนเพื่อตัวเรา พอเราได้ โลกก็จะดีสิ่งดี ๆ ตามมา เราไม่ได้เห็น แก่ตัว เราเห็นแก่เราและโลก เราทำความบริสุทธิ์ก็เพื่อตัวเราเอง เราต้องตกหลุมรักตัวเองก่อน **ถ้านิ่งแน่นแล้ว เดี่ยวมันทันกันเอง หลวงพ่อมีวิธีลัดที่จะให้ทันกัน****

อย่ายินดี แม่เตาถูก : **อย่ายินดี แม่เตาถูก”เดี๋ยวจะติดเป็นนิสัย แล้วจะเป็นที่พึงแก่เราได้ยังไง เราเรียนไปเพื่อตัวเอง ต่อไปจะได้ เป็นพี่เลี้ยงเขาได้ ถ้าคิด หรือเดา ไม่ใช่วิชาธรรมกาย**

โลก และจักรวาลอยู่ในสายตา : ถ้าทำใจหยุดนิ่ง เห็นดวงใส เราจะได้เห็นแผนผังของชีวิต สิ่งที่เป็นความลับก็จะถูกเปิดเผยออกมา เมื่อดวงตาของเราปิดสนิทแล้ว หยุดหมดทุกอย่าง ทั้งการกระทำทางกาย คำพูด และความคิด เปลือกตาที่ปิดสนิทนั้นจะทำให้โลกและจักรวาลอยู่ในสายตาของเรา

Innocent : ทำใจให้ Innocent เหมือนเด็ก ๓ - ๔ ขวบ มันจะง่าย เด็กไม่คิดอะไร พอโดนตีร้องไห้ เดียวก็ลืม ไปชนอีกแล้ว

วัดความละเอียด : ลุกมีบุญมากนะ ที่เห็นดวง เห็นองค์พระ ชาวโลกเขาไม่เห็นกันหรอกนะ เดียววันหลังจะให้นึกถึงบุญเป็นภาพ เหมือนที่เราเห็นดวงองค์พระ เพื่อจะวัดความละเอียดของใจ เรา ต้องทำดวงสลับองค์พระให้ชำนาญก่อน มันจะต้องมีความสุข ความบริสุทธิ์ ความสำเร็จ เราเป็น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับนิ่งแน่นอย่างเดียว

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๕

เป็น จะมาพร้อมความสุข : เป็น ต้องมาพร้อมความสุข และ ความบริสุทธิ์ ถ้ายังเฉย ๆ แสดงว่า มีลุ่มลึก ๆ ลุ่ม เพราะมันเห็น ไม่ชัด ที่ไม่ชัด เพราะมีลุ่ม มันยังหยุดไม่สนิท ถ้ายังไม่พร้อม ให้ กลับไปตรงจุดที่พร้อมก่อน ตรงจุดที่เราชอบ **เป็นแล้วก็ให้ทำซ้ำ อีก ให้มันอยู่ ให้มันชั่ว นิ่งไปตรงกลางอย่างเดียว เห็นหมด แล้ว จะตอบหลวงพ่อดีอย่างมีความสุข**

เห็นสักแต่ว่าเห็น : ที่ว่า “เห็นสักแต่ว่าเห็น” มันมี ๒ ระดับ ระดับที่ยังไม่หยุด ก็ดูเพือให้ใจหยุด แต่ถ้าหยุดแล้ว ก็ดูสักแต่ว่า เห็นอีกระดับหนึ่ง

อารมณ์สบาย : ไม่ต้องไปควานหาความสบาย ขนาดไหนถึง จะสบาย อย่างนี้สบายใหม่ ไม่ต้องไปควานหา แค่ทำใจนิ่ง ๆ เฉย ๆ เดี่ยวความสบาย ความสว่าง ดวงธรรม กายภายใน องค์ พระธรรมกายจะมาเอง แคหยุดกับนิ่งเฉย ๆ จะเป็นตัวสำเร็จ เป็น ทางด่วนพิเศษ ที่ทำให้เราเข้าถึงพระรัตนตรัยในตัว **เพราะฉะนั้น อย่ามัวควานหาความสบายว่า แค่ไหนถึงจะสบาย** ไม่ต้องหา แค่นิ่งนิ่ง ๆ เฉย ๆ เดี่ยวก็มาเองนะลูกนะ

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับภายใน : อย่างตัวเรานี้ก็เป็น ตัวเรานะ แมต่อนหลับ เราก็เป็นเรา แต่มันเหมือนสะลิมสะลือ

หรือละเมอ หรือตื่นมา ก็เป็นนะ แต่บางทีเดิน ๆ ก็เพลอสติ ถ้าเรา เป็นหนึ่งเดียวกับพระภายใน เราจะเข้าใจที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านตรัส **“เห็นสักแต่ว่าเห็น”** ตอนนี้อย่างนี้ เรายังไม่เข้าใจหรอก อย่าง เรา เห็นอะไรมันยังมียินดียินร้ายอยู่ ทำเฉยก็ในระดับต้น ๆ แต่ถ้า มีอะไรข้างในให้ดู ที่ดีก็ว่าภายนอก มันจะดูไปนั้น ๆ เองแหละ เรา จะเข้าถึงอารมณ์นี้ได้ก็ต่อเมื่อเราเป็น ชาวโลกเขาไม่เข้าใจนะว่า อยู่คนเดียวจะมีความสุขได้ยังไง เขาเข้าใจว่า อย่างน้อยต้อง ๒ ถึงจะมีความสุข เห็นเราอยู่มือกินมือ เขาเข้าใจว่า เราอนาถา แต่ เรากลับเข้าใจว่า เขาอนาถา จน เพราะไม่พอ ได้มาก็รู้สึกว่ามัน ไม่ใช่ แต่ก็ไม่ว่า อะไรที่ใช่ นี่แหละ เราจะตอบคำถามเขาได้ ก็ต่อ เมื่อเรา **“เป็น”**

เป็น เราก็นิ่งแน่นอย่างเดียว แล้วจะกลืนเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน เหมือนรสเปรี้ยวในมะนาว รสหวานในน้ำตาล เป็น มันจะเป็นเองนะ ไม่ใช่ว่า **“เราจงเป็น เราจงเป็น”** จะมี ๒ อย่าง ที่เป็นข้อสังเกต คือความสุขกับความบริสุทธิ์จะเพิ่มขึ้น แล้วเราจะมี ความพอใจ ชอบอารมณ์นี้ อยากรจะอยู่กับอารมณ์นี้

เข้ากลางก็เป็นได้ เป็นในทุกดวงทุกกายที่เราเข้าไปถึง ถ้า คล่องแล้ว ยิ่งเร็วยิ่งเป็น ยิ่งเร็วยิ่งชัด ของภายในนี่แปลก แตก ต่างจากภายนอก ภายนอกค่อยเป็นค่อยไป ยิ่งนั่งรถเร็วยิ่งเห็นไม่ ชัด แต่ของภายในยิ่งเร็วยิ่งชัด ยิ่งเร็วยิ่งเป็น **แต่ถ้าเราควบคุมได้ นี้ จะให้ช้าให้เรวกี่ได้**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๖

อย่าหายใจฟรี : มาอยู่กับหลวงพ่อกแล้ว อย่าให้หายใจฟรี ให้ได้อะไรกลับไปบ้าง ให้รู้เรื่องราวของเราไปบ้าง หลวงพ่อพยายามหาวิธีที่จะบำรุงสังขารชั้น ๕ ของลูกทุกคน ทั้งอาหาร ปัจจัย ๔ สิ่งของที่จำเป็นต่าง ๆ **หวังเพียงให้ลูกทุกคนสนใจการปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง เพราะวันคืนล่วงไปๆ จะได้ไม่สูญไปเปล่า นะลูกนะ**

นั่งสนิท : ดูแบบไร้อารมณ์ไม่ได้ หรือเข้าไปถึงจุดที่นิ่งสนิท ไม่มีความคิดแล้วถอนออกมา ถ้าถอนออกมาแสดงว่า **“มีลุ่น”**

เรียนวิชาธรรมกายไม่ต้องรู้อะไรมาก่อน : การเรียนวิชาธรรมกายไม่จำเป็นต้องรู้อะไรมาก่อนเลย เรื่องที่เคยได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ให้ทิ้งไปให้หมด เพราะเราเรียนเพื่อตัวของเราเอง เรียนเพื่อให้หายสงสัย ต้องให้เป็นจริง ๆ นะ เพราะเราจะต้องไปเรียนเรื่องที่เรายังไม่เคยรู้อีกมาก

นิ่งๆ ไปอย่างเดียว : มีเหตุผลอันใดที่ยังเป็นไม่ตลอดเวลา ก็เวลาเรานอนหลับ เรายังหายใจ **ก็นิ่งๆ ไปอย่างเดียว ไม่ต้องไปสังเกตอะไร เดี่ยวมันก็จะตี๋มกิน จะชิมชั้บอารมณ์ไปเอง** ดูก็ดูเหมือนเรามองต้นสน มองดวงอาทิตย์ มองเมฆ มองต้นสนก็เห็นเมฆ มองผ่านเมฆก็เห็นดวงอาทิตย์ นี่เห็นชัดเท่าลิ้มตาเห็นตลอดเวลาแล้ว มันก็ต้องเป็นองค์พระตลอดเวลา นี่ยังไม่ตลอดเวลา มันค้ำกันอยู่นะ พอทำตรงนี้ได้ เดี่ยวต่อไปจะง่ายหมด

พระนิพพานลงกลั่นแก้อยู่ตลอด : ความสุข ความบริสุทธิ์
ความรู้แจ้งเห็นแจ้ง ต้องมาพร้อม ๆ กัน ความสุขต้องเพิ่มขึ้น
เรื่อย ๆ ถ้าเห็นแล้วไม่มีความสุข ใ้หนึ่ง ๆ ไว้ก่อน ถ้าเรากลัวซ้ำ
มันจะไปเร่งโดยไม่รู้ตัว เพราะเราไปเทียบกับคนอื่น มาพร้อมกัน
ทำไมไม่ไปด้วยกันหว่า พระนิพพานท่านพยายามลงซ้อน กลั่นแก้
สะสางธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ อยู่ตลอด แต่เราไม่นิ่ง ท่านก็สอด
ไม่ได้ เหมือนเข็มกับด้าย จะเอาด้ายสอดเข้ารูเข็ม แต่ด้ายไม่
ก็สอดไม่ได้ หรือด้ายหนึ่ง แต่เข็มไม่หนึ่งก็สอดไม่ได้ รูเข็มเหมือน
ศูนย์กลางกาย ดังนั้น ให้ทำฐานทัพให้หนึ่ง ๆ เราติดตรงที่ความ
อยาก ความกังวล ก็เลยไปพยายามเร่งโดยไม่รู้ตัว คือลุ่มน้่นเอง
ให้หาเรื่องให้เราปิติ นึกถึงบุญ นึกให้เราปิติ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๗

ถ้าเป็น”ต่อไปจะง่าย : ต้องให้เป็นจริง ๆ นะ ไม่ใช่แบบสลับหรือสะลึมสะลือนะ เพราะเราเรียนเพื่อตัวเราเอง **เรียนเพื่อให้หายสงสัย ไม่ใช่ยิ่งเรียนยิ่งสงสัย** ถ้าไม่เป็นนี้ ต่อไปจะยากมาก จะยากเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าเป็นแล้วต่อไปก็ง่าย

พอดี : การปรับกาย ปรับใจ ต้องทำทุกรอบ โดยเอาตัวเราเป็นเกณฑ์ เป็นครูเราแสวงหาความพอดีว่า แคไหนพอเหมาะพอดี ลองปรับดู ทั้งร่างกาย และจิต ใจ แล้วเราจะพบความพอดี ความพอดีนั้นมีลักษณะ คือรู้สึกโปร่ง โล่ง เบา ไม่เครียด แล้วเราจะพอใจ ชอบใจกับอารมณ์นั้น และรักษาอารมณ์นั้นให้ต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องอะไร ไม่ช้า **ความพอดินั้น จะนำใจของเรา กลับเข้าไปหยุดนิ่งอยู่ภายใน แล้วแสงสว่างจะเกิดขึ้นเอง**

ต้องนั่งให้หายสงสัย : มันต้องมีความสุขในฌาน จะได้อันนี้ว่า ฤาษีถือศีลกินวาตา เป็นยังไง ต้องนั่งให้หายสงสัย ไม่ใช่เรียน ๆ ไปเสร็จแล้ว มาบอกว่า วิชชาธรรมกายไม่มีจริง อย่างนี้ไม่เอานะ กุดหัวนะ กุด ๗ หัวเลย ตั้งแต่หัวเข่าไล่ขึ้นไป มา พอมีลมสักการะเข้ามา มีชื่อเสียง มีคนยกย่องสรรเสริญมาก ๆ เข้า พอตัวประมาณ ชะล่าใจ ทำให้ได้เข้า ไม่เห็นเหมือนเดิมแล้ว ก็บอกชะว่า ไม่มีจริง คล้าย ๆ แก่เก๋อย่างนั้น จริง ๆ ของพวกนี้เราก็เคยได้รับกันมาแล้วทั้งนั้นแหละ ในอดีตก็ลาออกมาแล้ว ยังจะกลับไปแสวงหาอีก มันก็ไม่มีอะไร

ของพวกนี้มันก็งั้น ๆ แหะ แถ่กลัวไม่ทัน มันจะไม่ทันจริง ๆ เพราะ
ใจมันเป็นของละเอียดอ่อน **ถ้าก่อนนั่งมีความสุข แต่นั่งแล้วไม่มี
ความสุข แสดงว่า เราน้อมไปทาง อัตตภิรมสถานูโยค เราติด
ตรงที่ความอยาก ความกังวล ก็เลยไปพยายามเร่ง โดยไม่รู้
ตัว คือลึ้นนั่นเอง ให้หาเรื่องให้เราปิติ นึกถึงบุญ นึกให้เราปิติ**

Let it be. ปล่อยให้มันเป็นไป : ให้ทำเหมือนพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า ก่อนที่ท่านจะตรัสรู้ธรรม หรือหลวงปู่ก่อนบรรลุดธรรม
คือท่านไม่รู้อะไรมาก่อนเลย ดูในพระไตรปิฎกมาหมดแล้ว แต่จับ
หลักอะไรไม่ได้ จึงต้องมาค้นเอง ดังนั้น **นั่งอย่างเดียว ไม่ต้องทำ
อะไรเลย อะไรจะเกิดก็ให้มันเกิด Let it be. ปล่อยให้มันเป็น
ไป แล้วเราจะไม่มีความกังวลเลย จะเห็น ๑๘ กายอย่างชัดเจน
และเป็นในทุกดวง ทุกกาย และเห็นความแตกต่าง ศึกษาต่อไป
ก็ง่ายหมด** เราเสียเวลาย่ำตรงนี้ ช้าไม่มากหรอก เสียตรงนี้ แต่ได้
ตรงนั้น มันต้องมีการแลกเปลี่ยน **ชีวิต คือการแลกเปลี่ยน**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๘

ทางลัดที่สุด คือหยุดนิ่ง : ต้องไม่มีความกังวลนะ ตรงนี้สำคัญ เราลองวัดตัวเราเองดูนะว่า เราติดอะไรไหม? เราลองนึกถึงความยิ่งใหญ่ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ หลวงปู่วัดปากน้ำที่ท่านไม่ติดอะไรเลย ไม่ติดนี้ มันยากกว่าติดนะ แล้ววิชาธรรมกายจะอยู่ในกำมือ เราต้องได้ตรงนี้ อย่างน้อยก็นั่งๆ พระอรหันต์คนใด ไปเหยียบเรือรอนาน **ทุกอณูวินาทีที่มีคุณค่าต่อการศึกษาวิชาธรรมกาย ถ้าเราได้อารมณ์ที่ไม่ติดอะไรเลย ความเป็นมันจะง่าย ทางลัดที่สุด คือหยุดกับนิ่งอย่างเดียว เราต้องทิ้งอารมณ์ทุกอย่าง บางคนมานั่งธรรมะ** ก่อนบวชก็แสวงหาอะไรต่างๆ มีรถ มีบ้าน ก็ยังไม่ใช่ แต่ตอนนี้พบแล้ว เพราะได้อารมณ์ความสุขจากภายใน

นิพพานเป็นเยี่ยม : ดูชีวิตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง พระองค์ผ่านชีวิตทุกระดับมาแล้ว แม้แต่การเกิดในอบายภูมิก็เคยเกิด ในสุคติภูมิก็เกิด เป็นมนุษย์ก็เป็นมาทุกระดับ ตั้งแต่พระเจ้าจักรพรรดิ เป็นพระราชาผู้ยิ่งใหญ่เป็นพระราชาธรรมดา เป็นพระราชาประเทศราช หรือเป็นมหาเศรษฐีผู้ยิ่งใหญ่กระทั่งเป็นมหาเศรษฐีธรรมดา ไล่เรื่อยมาจนถึงยากจน วนิพกก็เคยเป็น มาหมดแล้ว ท่านก็สรุปชีวิตของท่านว่า ไม่มีอะไรที่ยิ่งกว่าพระนิพพาน ควรแสวงหาพระนิพพานอันเป็นเยี่ยม ท่านจึงได้สละทรัพย์ทุกอย่าง ตั้งแต่อวัยวะ แม้กระทั่งชีวิต เพื่อที่จะให้เข้าถึงธรรม

ภายใน เข้าถึงดวงธรรม เข้าถึงภายในกายภายใน เข้าถึงความจริง
ของชีวิต นี่เรารู้ท่านเป็นตัวอย่างไรนะลูกนะ

เหตุที่เราหยุดไม่สนิท ลูกต้องจำไว้นะ ของภายในต้องเห็น
อย่างง่าย ๆ **เราหยุดไม่สนิท เพราะอะไร ลองไปดู ๑) ความ
เพียร เราทำตลอดเวลาไหม? ๒) ถูกหลักวิชาไหม?** ทำง่าย ๆ
สบาย ๆ ไม่กังวล ไม่สงสัย ต้องมีความมั่นใจ แล้ววันไหนเราทำได้ดี
ให้เราจำ แล้วทำซ้ำ ๆ

ต้องรู้เรื่องของตัวเราก่อน : อยากรู้เรื่องราวของตัวเองใหม่จะ?
**ถ้ารักตัวเองก็ต้องรู้เรื่องราวของตัวเอง เรื่องอื่นยังไม่สำคัญ
เท่ากับเรื่องของตัวเอง ถ้าเราไม่รักตัวของเราเอง** แล้วบอกว่า
รักคนอื่น ก็ไม่แล้ว เรื่องของตัวเองยังไม่รู้เลย ยังไปอยากรู้เรื่องของ
ชาวบ้าน เกิดมาชาติหนึ่งไม่รู้เรื่องของตัวเอง นี่แย่ที่สุด เรื่องของ
ตัวเองนี่ เรียนกันชาติหนึ่ง ตัวเราเมื่อวานนี้เป็นยังไง? ทำอะไร?
ย้อนไปตอนเราเกิดเป็นยังไง? เราต้องศึกษาหลักสูตรตรงนี้ก่อน
เราจะได้ว่า การเกิดมันเป็นทุกข์ยังไง? ตัวเราเมื่อชาติที่แล้วเป็นไง?
แล้วก่อนหน้านั้นล่ะเป็น ไง? ย้อน ๆ ๆ ไปจนถึงปฐมชาติ ชาติแรกที่เรา
เกิดมาเป็นไง? เอ้า! แล้วก่อนหน้านั้นล่ะ อะ! นี่มันสนุกอย่างไร

คุณครูไมใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๙

มองผ่านๆ อย่ามองพิศ : มองผ่านๆ สิ อย่าไปมองพิศ ถ้าไปมองพิศแล้วมันจะไปเพ่งไปเก็บรายละเอียด ตั้งใจมากโดยไม่รู้ตัว ดูแบบไร้อารมณ์สิ ดูธรรมดาๆ แล้วจะชัด มันจะสวนทางกับทางโลก

ผลิบ่อย : หลวงพ่อดีใจนะ ถ้าใครใจติดอยู่ที่ศูนย์กลางกาย มันเหมือนต้นไม้ที่กำลังผลิบ่อยน มียอดอันแย้มแล้ว ไม่ซ้าก็จะ มีผล สิ่งนี้ก็เหมือนกัน เมื่อใจเราติดอยู่ที่ศูนย์กลางกาย ไม่ซ้าก็จะ มีผล คือจะเข้าถึงมรรคผลได้

จังหวัดที่ถูกส่วน : ดูภาพภายในอย่างสบายๆ มันจะมีจังหวัดหนึ่งที่มันถูกส่วน แล้วมันจะชัด แล้วเราจะชอบทั้งชัด ทั้งใส ทั้งสว่าง นั้นแหละ ถูกส่วน ตรงชอบนี้แหละ ให้จำอารมณ์ตรงนี้ให้ดีเลย นั้นแหละ ที่หลวงปู่วัดปากน้ำท่านบอกว่า“ถูกส่วน” ถ้าเป็นแล้ว ร่างกายจะไม่มีผล ไร้กระบวนท่า

เริ่มตรงจุดที่มีความสุข : ให้เริ่มต้นจากจุดที่มีความสุข และ มีความพึงพอใจที่สุดก่อน แม้ว่าจุดที่ง่ายและคล่องของแต่ละองค์ จะต่างกัน มีความละเอียดไม่เท่ากันก็ไม่ใช่ไร้ เดี่ยวจากจุดนั้น จะนำเราไปสู่จุดที่ละเอียดเอง จะมีความละเอียดเท่ากันทั้งหมด

กระตักจิต : *กระตักจิต คล้ายกับเป็นสำนักเล็กๆ เบาๆ* สำนักเดียว เคยสังฆรณ์ใจหรือเปล่า? กระตักจิตก็คล้ายๆ กับการสังฆรณ์นั่นแหละ เวลาเราสังฆรณ์ใจว่า จะมีใครมาหาเรา แล้วปรากฏว่า มาหาเราจริงๆ การกระตักจิตมันไม่ใช่การคิด แต่มันละเอียดกว่านั้น **เรากระตักจิตนิดเดียว สั้นๆ ไม่ต้องทำนาน เหมือนเป็นการนึกนิดเดียว เหมือนไม่ได้นึก** มันไม่ใช่เป็นการท่องเหมือนจะไปคีย์ข้อมูลอย่างนั้นนะ สมมติหลวงพ่อกับให้การบ้านไปทำ แต่มันเป็นหัวข้อยาว ๆ ก็ไม่ใช่ว่า เราจะต้องไปท่องอย่างนั้น

จุดที่มีความสุขที่สุด ใจจะไม่มีความคิดแทรก : ถ้ามีความสุขจริงๆ และนิ่งแน่น ความคิดจะไม่มี นั่นคือใจที่บริสุทธิ์ ซึ่งเป็นใจที่มีอานุภาพ แต่คนทั่วไปไม่รู้ **ความสุขนี้สำคัญ ณ จุดที่มีความสุขที่สุด ใจจะไม่มีความคิดแทรกเข้ามาได้เลย** นั่นใจที่บริสุทธิ์จนปรากฏเป็นดวง เป็นองค์พระ เป็นแสงสว่าง และเราพึงพอใจ ตรงนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำการบ้านต่อไป

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๐

ต้องสบาย : การจะเข้าถึงพระธรรมกายได้ ต้อง “หยุด” อย่างเดียว การฝึกให้หยุดใช้หลัก คือต้องสบาย ฝึกใจให้สบายๆ ให้บริสุทธิ์่องใส ถ้าใจทิ้งทุกอย่าง ก็หยุดนิ่งอยู่ตรงกลาง กลับเข้าสู่ที่ตั้งดั้งเดิมของใจ คือฐานที่ ๗ ถ้าเมื่อไรนำใจเข้าไปสู่ที่ตั้งดั้งเดิมได้ จะเข้าถึงพระธรรมกาย

ผู้รู้ภายในท่านคุณง่าย : ทั้งทางโลกทางธรรม ทั้งหยาบทั้งละเอียดเหมือนกันว่า จะทำอะไรได้ดีต้องมีฉันทะ ทำอย่างมีฉันทะ ไม่ใช่ฝืนใจให้ทำ ทำในจุดที่มีความสุขที่สุด นึกทีเดียวแล้วไม่ต้องนึกต่อ เพราะผู้รู้ภายในท่านคุณง่าย คุณทีเดียวก็นึกเรื่องแล้ว ถ้าปกติต้องอธิษฐานเป็นคำพูดเหมือนพิมพ์ติดยาวๆ แต่เราย่อให้สั้นที่สุด นี่เป็นการฝึกให้กระตือรือร้น เพราะต้องใช้ในการศึกษาวิชาธรรมกาย

ฐานทัพพระนิพพาน : แม้จุดเริ่มต้นของสภาวะธรรมของลูกแต่ละรูปจะละเอียดต่างกันไปไม่เป็นไร เพราะใจเป็นธาตุสำเร็จ เร็วกว่าแสง เมื่อไปถึงจุดหนึ่งที่ละเอียด มันก็จะทันกันเอง ไม่ยากเลย เพราะฉะนั้น ให้เริ่มจากจุดที่ง่าย และมีความสุขไปก่อน ให้ปล่อยไปเลย ทิ้งไปเลย ทิ้งไปให้หมด แล้วให้นึกถึงหลวงปู่ไว้ตรงกลาง นึกถึงคุณยาย และมหาปฐุนีอาจารย์ ปล่อยไปเลยนะ นิ่งๆ ดิ่งๆ เข้ากลางไปเลย เราเป็นเหมือนฐานทัพให้กับพระนิพพาน ท่านสอดความละเอียดเข้ามา แค่เราทำฐานทัพให้มีความสุขบริสุทธิ์ นิ่งๆ

แน่น และมีความสุข ท่านเหล่านั้นก็จะลงกลั่นแก่สะสางธาตุธรรม ให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ลูกไม่ต้องทำอะไร แค่ทำ
นี่ๆ ให้ถูกต้อง เดี่ยวท่านเหล่านั้นก็จะจุดเข้าไปสู่สภาวะธรรมที่มี
อยู่แล้วภายในเอง **ลูกต้องฝึกให้คุ้นกับเสียงของหลวงพ่อนะ
เพราะต่อไป ลูกจะต้องไปทำวิชา พอสุดเสียงปู้บก็ไปถึงจุด
ตรงนั้นได้ทันที** แล้วก็อย่าไปกอดดันตัวเองนะ ใครที่ยังทำไม่ได้ก็
ไม่เป็นไร ให้ทำเท่าที่ทำได้ และให้ทำอย่างมีความสุข

**หน้าที่ที่แท้จริง : การทำหน้าที่ที่แท้จริง ก็คือการไม่ต้อง
ทำอะไรเลย นี่ๆ อย่างเดียว** หยุตในหยุตๆ นิ่งในนิ่งๆ เบาๆ
สบายๆ อย่าไปกอดดัน ดิ่ง ไม่ใช่ดัน เพราะมันไม่เกิดประโยชน์อัน
ใด แถมเกิดโทษ ลูกต้องฟังบอกตัวเองตรงนี้ให้ดี เพราะมันจะทำให้
เราศึกษาวิชาธรรมกายไม่ได้เลย ปล่อยไปเลย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๑

อย่าไปลุ้น อย่าไปดัน : ยุงร้ายกว่าเสือ แต่ลุนร้ายกว่ายุง อย่าไปลุ้น อย่าไปดัน อย่าเข้ากลางอย่างแหวกๆ อย่าลืมหลักว่าหยุด นิ่ง อย่างเบาสบาย และต้องมีความสุข ความบริสุทธิ์ ตลอดทุกขั้นตอน ถ้ายังเข้ากลางไม่ได้ ก็หยุดนิ่งก่อน

จดจำคำนี้ไว้ : คำว่า “หยุด” คำว่า “นิ่ง” คำว่า “เฉยๆ” หรือ คำว่า “เราเป็นเพียงผู้ดู ไม่ใช่ผู้กำกับ” นี้เป็นถ้อยคำสำคัญ เป็นถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์ที่เดียวที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติธรรมของเราให้ดีขึ้น จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการเข้าถึงพระธรรมกาย อย่าดูเบากับถ้อยคำที่มีเพียงไม่กี่คำนี้ คำไม่กี่คำนี้ ที่ทำให้คนเข้าถึงความสุขภายในที่แท้จริงมานับแสนนับล้านคนแล้ว

วิธีการที่เป็นแม่บท : ไม่มีอะไรใหม่ คือเริ่มต้นจากตรงที่ง่ายที่คล่อง ที่รู้สึกมีความสุขก่อน ตะใจเบาๆ นุ่มๆ ทำแบบสบายๆ โดยไม่กังวล และไม่ลุ้น ทำเฉยๆ อย่าไปกดดัน ปล่อยใจเข้าไปตรงกลางอย่างสบายๆ แค่นี้เท่านั้น ให้หมั่นฝึกฝน และสังเกตการวางใจ ถ้าจับจุดได้ก็จะฉิว ต้องเรียนแบบเด็กๆ เรียนแบบขูวะ เรียนแบบเล่นๆ **วิธีการที่เป็นแม่บท ก็คือหยุด นิ่ง เบาสบาย และมีความสุขมากขึ้นๆ** เรียนแบบไร้แรงโน้มถ่วง ไร้แรงกดดัน เหมือนนั่งอยู่ในอวกาศ ต้องไม่ไปกดดัน หรือลุน ถ้าจับหลักได้ ก็จะได้กันทุกๆ รูปเลย

Hi-So : คุณต้องทำแบบสุขุมลชาตินะจ๊ะ อย่าไปทำแบบ
ลำบากๆ ให้ทำแบบ **Hi - So** ไฮโซ อย่าไปทำแบบ **Low - So**
ให้ทำแบบสุขุมลชาตินะจะไปนรกก็ไปแบบสุขุมลชาตินะให้สังเกต
ตัวเราเอง ถ้าเราทำไปแล้วรู้สึกอึดอัด หรือมันเริ่มเล็กกลงๆ
เรื่อยๆ นั่นแสดงว่า ผิดวิธีแล้ว ไม่ใช่แล้ว ให้ทิ้งไปเลยนะ แล้ว
เริ่มใหม่ ใจเย็นๆ เพราะเราออกจากเรือนมาแล้ว ออกจากที่คับ
แคบเพื่อมาสู่ที่กว้าง ถ้าเรายิ่งทำยิ่งเล็กยิ่งแคบลง นั่นไม่ใช่แล้ว ยิ่ง
ทำยิ่งต้องขยายออกกว้างออกไปสู่ความเป็นอิสระ

ทำแบบสนุกๆ เพลิ้นๆ : ดูดวงไสๆ ที่ตรงกลางให้ใสๆ เลยนะ
แล้วก็ขยายดวงให้ใหญ่ ย่อให้เล็ก ขยาย ย่อ ขยาย ย่อ **ต้องให้เป็น**
ทุกดวงนะ แล้วก็คลุกเคล้าเข้าไปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับทุก
ดวง เหมือนรสเปรี้ยวในมะนาว รสหวานในน้ำตาล คลุกเคล้า
สับไปสับมาจนเข้าไปเป็นทุกดวงเลย เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ทั้งหมด ต้องเป็นแล้วมันจะง่าย ทำอย่างสนุกๆ เพลิ้นๆ
ทำง่ายๆ แต่เราก็ยังมีความเคารพในธรรมนะ ให้มันใจใน
ประสบการณ์เบื้องต้นของเรา แล้วความมั่นใจก็จะสร้างความ
มั่นใจขึ้นไปเรื่อยๆ เข้าใจไหม้จะ?

คุณครูไม่ใหญ่

แบบสนุก ๆ แต่ก็มีความเคารพในธรรม **เรียกว่าฉานกัฬาคือเป็น กัฬาคือสำหรับผู้ที่มิใช่หยุดนิ่งแล้ว พอทำได้ให้ สังเกตว่าความบริสุทธิ์ของเราจะเพิ่มขึ้น ๆ เรื่อย ๆ**

ต้องไปค้นเอง : สมัยพระเจ้าพรหมคุณหลวงปู่ท่านยิ่งกว่านี้ ตอนคุณยายท่านเข้าไปในโรงงานทำวิชาใหม่ ๆ นะ **เวลาหลวงปู่ท่านสั่งอะไร ท่านบอกสั้น ๆ นะ บอกให้ทำนี่แล้วก็ต้องไปค้นเองหมด ไม่เหมือนสมัยนี้** นี่ทั้งบอก ทั้งชี้แจง แสดงทุกอย่างเลย นี่ยุคนี้บอกหมด อะ! ไม่เป็นไร เองง่าย ๆ ตอนแรก ๆ ที่คุณยายท่านเข้าโรงงาน คนอื่น ๆ เขาทำไปแล้วเป็นปี คุณยายท่านไม่สบายอยู่ ๓ วัน หลวงปู่ท่านรู้ ท่านเลยไม่ได้ถามอะไร แต่พอวันที่ ๔ นี่สิ ท่านถามเลย ไม่ได้ถามอย่างในนี้ นะ ถามว่า **“เมื่อก็หลวงปู่เดินผ่านหน้าโบสถ์ เห็นนกตัวหนึ่งมันบินมาเกาะที่หลังคาโบสถ์ มันหันไปทางไหน แล้วก็หันมาทางนี้ มันทำอย่างนั้นทำไมวะ?”** พออีกวันถามอีก **“เมื่อก็ยืนอยู่หน้าหอฉัน เห็นคนขาเป๋คนหนึ่ง ภายละเอียดยมันเป๋หรือเปล่าวะ?”** นี่เป็นอย่างนี้นะ สมัยนั้น พอได้ยินเสียงหลวงปู่ขึ้นบันไดมา เอี้ยด ๆ เอาแล้ว นั่งสั้น

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๓

๕ กาย : ตอนคุณยายเรียนธรรมะกับคุณยายทองสุข ตอนนั้นได้ ๕ กายแล้ว กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายพรหม กายอรุปรหม และกายธรรม เดินฌานได้แล้ว คุณยายบอก **“พี่สุก จันทอยากไปหาพ่อจ้งเลย” “มันจะไปยากอะไรวะ ไปกับพี่นี่ เดี่ยวพี่จะพาไป”** ของเราเดินฌานมาได้ตั้งหลายวันแล้ว แต่ยังไม่ได้พาไป เราได้มากกว่าท่านอีกตั้ง ๓ เท่ากว่า ของเรา ๑๘ กาย ท่านแค่ ๕ กาย ๕ กายก็ไปแล้ว

ทิ้งให้หมด : ลูกต้องทิ้งภาพจากที่จำ DMC ให้หมด มันจะเป็นสัญญา ทิ้งให้หมด ไม่ใช่เชื่อหรือไม่เชื่อ ใจจะได้เกลี้ยง ๆ เราจะต้องไปรู้ไปเห็นด้วยตัวของเราเอง วิชชาธรรมกายเป็นของจริง ลูกอยากเห็นจริง ๆ หรือเปล่า ต้องพิสูจน์ด้วยตัวเราเอง ใครพูดให้ฟัง เราก็รับฟังไม่ใช่ดื้อ ต้องปลุกฝังนิสัยนี้นะ พิสูจน์ให้เข้าไปถึงจุดนั้นจริง ๆ พอไปถึงจุดนั้นจริง ๆ จะได้มีญาณทัสสนะที่ตรง...ที่ถูกต้อง เราจะรู้เห็นสิ่งที่ยังไม่เคยเรียนรู้อีกเยอะเลย แต่ลูกจะต้องไม่ติดอะไรเลย นอกจากติดกลาง เอาแบบยาย ต้องให้ได้อย่างยาย ผิดจากนี้ไปไม่ได้ ซาติที่ผ่านมาเราสุขุมมาลซาติกว่านี้อีก ยังทิ้งได้ *****ลูกรักจะศึกษาวิชา ต้องทำอย่างยาย ทิ้งไปให้หมด ลุยอย่างเดียว*****

ล้างตัว...ล้างใจ : อาบน้ำล้างตัว ก็ให้ล้างใจไปด้วย จะล้างหน้า แปร่งฟันไปให้ทำใจใส ๆ นึกถึงดวง นึกถึงองค์พระ หรือทำใจว่าง ๆ ทำไปพร้อม ๆ กันอย่างสบาย ๆ หรือล้างจานก็ล้างใจไปด้วย จาน

สะอาดใจก็บริสุทธิ์ทำอย่างนี้เราจะได้ไม่เสียเวลา อาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟัน กวาดบ้าน ถูบ้าน หรือล้างจานกันไปเปล่า ๆ ต้องให้เป็นทางมาแห่งบุญ ทำความคุ่นเคยกับศูนย์กลางกาย และก็วางใจหยุดนิ่งทีละเล็กทีละน้อยอย่างเป็นธรรมชาติ เมื่อทำได้แล้ว ใจของเราจะคลอเคลียนิ้วเนียบอยู่ภายในเอง เราจะค่อย ๆ คุ่นกับศูนย์กลางกาย คุ่นกับการวางใจว่าง ๆ เบา ๆ คุ่นกับการนึกถึงองค์พระหรือดวงแก้วอย่างสบาย ๆ

เราต้องวิเดียว : แล้วก็อย่าคิดนะว่า ที่เรียนนี่ลัดแล้ว นี่ยังลัดไม่จริง **ลัดจริงต้องนี้ ที่เค้าทำเลยหน้าเราไปเป็นอสงไขยชาติ เราต้องวิเดียว บีบ! ไปถึงเลย วิเดียวถึง แม้วเดียวไปถึงก็ยังไม่ทันเค้าเลย เพราะเค้าทำเลยหน้าไปกว่านั้นอีกมากมายนัก**

โอเลี้ยงไม่พร้อมให้ดู : ลูกอย่าไปฝืนประสบการณ์นะ อย่างห้องโน้น จะโดนดูดี บอกรยังไมพร้อมจะให้ดู เหมือนโอเลี้ยงยังไม่พร้อมจะให้ดู แปลก โอ้! อย่า อย่าเพิ่งดู ยังไม่พร้อมอะไรอย่างนี้ ปล่อยไปเลยนะ ลูกอย่าไปฝืนกับประสบการณ์ อย่าคิดว่าเรายังไม่พร้อม หัวมันยังตื้ออยู่ จริง ๆ ผู้รู้ข้างในท่านรู้ว่าเราละเอียดแล้ว แต่เราไปคิดว่าเราไม่ละเอียด ตอนนี้อะไรความละเอียดอยู่ กำลังรออยู่ **มันต้องไปพร้อม ๆ กันทั้งหมด ยุคนี้อันต้องมีพยานหลักฐาน มันต้องไปเห็นพร้อมกัน**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๔

ไม่มีแรงกดดันตลอดเส้นทาง : โดยให้เริ่มต้นในจุดที่ง่าย และ มีความสุขก่อน **ที่จะไม่มีแรงกดดันตลอดเส้นทางในการศึกษาวิชาธรรมกาย** ยิ่งนั่งต้องยิ่งง่ายขึ้น คล่องขึ้น มีความสุขความบริสุทธิ์มากขึ้น

รสแห่งธรรม : แค่หยุดประเดี๋ยวเดียว เห็นแสงสว่าง เห็นดวงธรรมยังมีรสชาติ พุดไม่ออก บอกไม่ถูกทีเดียว แต่ถ้า **“หยุดในหยุด”** กว่านั้นเข้าไปอีกจนกระทั่งได้เข้าถึงสิ่งที่มีอยู่ในตัว ได้เห็นดวงธรรม เห็นกายภายในที่ละเอียดสลับซับซ้อนอยู่ภายในกายหยาบตามลำดับ จะยังมีรสชาติดีกว่านี้เข้าไปอีกเหมือนถาป่นโตที่ใส่อาหารในแต่ละชั้นที่ซ้อนเรียงรายกันอยู่ เมื่อเปิดถาดแรกขึ้นมารับประทาน ปรากฏว่าอร่อย แล้วชั้นถัดไปก็อร่อยยิ่งกว่านั้นเข้าไปอีกรสแห่งธรรมก็เช่นเดียวกัน จะประณีตขึ้น ลุ่มลึกขึ้นไป อร่อยขึ้นไป มีรสชาติขึ้นไปเรื่อย ๆ สนุกสนาน เบิกบาน บันเทิง ชวนติดตามยิ่งกว่ารสชาติในทางโลกเสียอีก

แห่กันไปดู : ลูกต้องจำเวลาหลวงพ่อดู ต้องฝึกให้ได้จนกระทั่งในระดับหายสงสัยในสภาวะธรรมนี้ หลวงพ่อดูถามแค่ **“เป็นไหม”** ยังไม่ได้ถามว่า **“ที่เป็นนั้นเป็นอย่างไร สภาวะธรรมนั้นเป็นอย่างไร”** มันต้องไปทั้งทีม หลวงพ่อดูอยากให้ทัน ๆ กัน ลูกต้องทัน ๆ กัน ลูกต้องร่วมมือกันหน่อยนะ ให้ทำความเพียร แต่อย่าลุ่ม ให้ไปพร้อม ๆ กัน จะได้แห่กันไปดู ไปเป็นทีม เราต้องทิ้งทุกอย่าง วาง

ทุกสิ่ง เอาตรงกลาง เอาให้ติด ซึ่งมันทำได้ ประคับประคองกันให้
ดีเลย ฝีกให้มันได้ เอาให้ได้ มันจะมาสู้กับเราได้อย่างไร

คิดว่ายาก มันก็ยาก : เราถูกความคิดสอนให้เราเชื่อว่า การ
ศึกษาวิชาธรรมกายเป็นเรื่องยาก แต่จริง ๆ แล้วง่าย ง่ายที่สุด ง่าย
แสนง่าย ง่ายจนไม่รู้ว่าจะมีอะไรง่ายยิ่งกว่า **ถ้าเราคิดว่ายากมันก็
ยาก ถ้าเราคิดว่าง่ายมันก็ง่าย** มันเหมือนเส้นผมบังภูเขา พอเรา
คิดว่ายาก มันก็เลยไปวิตกกังวล ลุ้น เร่ง เฟ่ง จ้อง ตั้งใจมาก เรา
จะวน ๆ อยู่ตรงนี้แหละ

สำรวมอินทรีย์ : การสำรวมอินทรีย์ คือสำรวมตา หู จมูก ลิ้น
กาย และใจ การสำรวมอินทรีย์ที่แท้จริงแล้ว เกิดจากใจที่หยุดนิ่ง
**การสำรวมอินทรีย์มี ๓ แบบ แบบแรก คือสร้างทำเป็นเครื่อง
อยากให้เรารู้ว่าเราเป็นผู้สำรวม แบบที่ ๒ เกิดจากการฝึกฝน
อบรมตนเอง ให้เป็นผู้ที่สงบสำรวม แบบที่ ๓ เกิดจากการฝึก
ใจให้หยุดนิ่ง สงบจากข้างใน แล้วส่งผลออกมาถึงภายนอก**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๕

ยังอยู่ในไซ้ : ให้เริ่มต้น ณ จุดที่เราพร้อมก่อน ก็ถือว่าอยู่ในคำสั่ง **พอใจเราพร้อมค่อยทำการบ้าน ไม่ทำไม่ได้ มันอยากที่จะทำเอง** ตอนนี้เราก็เหมือนอัณฑชะที่ยังอยู่ในไซ้ ยังไม่เป็นโอบปาติกะ อย่างนี้สบายใจมั๊ยลูก

มนุษย์มหัศจรรย์ : ทั้งทุกอย่าง ทำแบบยาย สิ่งที่เราจะเรียนรู้ นำศึกษา ที่ทางโลกให้ไม่ได้ ลูกไม่อยากเป็นคนมหัศจรรย์เหวอเอาแบบยายสิ เดี่ยวจะมหัศจรรย์ ปกติมนุษย์ต้องไหว้เทวดา พรหม แต่เข้าถึงวิชาธรรมกายมันจะกลับตาลปัตร ลูกฝึก และทำให้ได้ อย่างนี้ เดี่ยวจะอัศจรรย์ในวิชา จะสนุกนะ อย่างเราจะให้ใครมาทำงาน เราต้องอ้อนวอน ขอร้อง จ้างเขา ถ้าเราเข้าถึงวิชาธรรมกายไม่ต้องอ้อนวอนเลย ให้นาค ยักษ์ คนธรรพ์ ครุฑ เทวดา นาคทำอย่างนี้ ยักษ์ทำอย่างนี้ คนธรรพ์ทำอย่างนี้ โอ๊ย...สนุกมากเลย อยากให้ลูกฝึกตรงนี้ แล้วจะมหัศจรรย์ และจะเทิดทูนพระเดชพระคุณหลวงปู่ การไปนรกสวรรค์ ตอนที่มิชีวิตอยู่โดยสมัครใจไป มันมหัศจรรย์ อยากเป็นมนุษย์มหัศจรรย์ต้องทำถูกหลักวิชา นิ่งอย่างเดียว **“หยุดเป็นตัวสำเร็จ”** ถ้าเป็นหนึ่งเดียวกับองค์พระภายในได้ มันจะมหัศจรรย์ จะเป็นได้ ต้องทุกอย่าง วางทุกสิ่ง นิ่งอย่างเดียว ทางโลก เรื่องข้างนอก อย่างนั้นๆ ตัน เป็นนายก พอพ้นวาระ ก็เป็นตาแก่คนหนึ่ง เป็นมหาเศรษฐีอันดับ ๑ ของโลก มีเวลาชื่นชมทรัพย์สมบัติก็ได้แค่ดู ไม่นานก็ตายแล้ว มันยิ่ง

ใหญ่จริง ๆ นะ ถ้าลูกเข้าถึงวิชาธรรมกาย หลวงพ่ออยากแข็งแรง
อยากนั่งทำนี้ได้เหมือนพวกเรา ตอนนี้อายุกแค้นี่ แข็งแรงกับนั่งทำ
นี้ได้ อย่างอื่นก็ไม่อยากได้ เพราะฉะนั้น ลูกมีทุกอย่างที่หลวงพ่อ
อยากได้ ต้องชิงช่วงนะ

นักรบกองทัพธรรม ไม่มีวันปลดประจำการ : นักรบแห่ง
กองทัพธรรม ไม่มีวันปลดประจำการ ทหารทางโลก พอถึงเวลาเขา
ก็ปลดเกษียณ ปลดประจำ การ **แต่นักรบแห่งกองทัพธรรม ไม่มี
วันปลดประจำการ เพราะว่า เป้าหมายที่ตั้งใจเอาไว้ เรายังไป
ไม่ถึง** เราเพียงแต่เห็น หนทางที่จะไปถึง และวิธีการที่จะไปให้ถึง
ได้นั้น ต้องชำระกาย วาจา ใจ ให้สะอาด บริสุทธิ์ และทำภารกิจ
ที่หลวงพ่อ และหมู่คณะมอบหมายไว้ให้ นั้น เราต้องทำกันต่อไป
จนกว่าร่างกายเราจะทำไม่ไหว

สนิทสมบุรณ์ : “เป็น” แบบหลวม ๆ จะแตกต่างจาก “เป็น”
อย่างสมบุรณ์ **ถ้าเป็นอย่างสนิทสมบุรณ์แล้ว จะถ่ายทอด
คุณสมบัติของหลวงปู่ออกมาได้** จะมีความรู้ มีญาณ วิชชา และ
จรรยา อภิญญา ตรงนี้จะเป็นตัววัดความเป็นของเรา

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๖

ฝนเราฝนเค้า : *ฝนไม่ตก มันไม่ตกเอง หรือว่าเราไปทำให้มันไม่ตก?* ต้องดูว่า มันประเด็นไหนนะ ฝนไม่ตกเหมือนกันนะ แต่เพราะมันไม่ตกเอง หรือว่าเราเก็บฝนได้ ประเด็นไหน? ต้องไปดูให้ถึงในเหตุแล้วเราจะรู้ มันอาจจะข้ามขึ้นไปนิดหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้ตกตามที่เราปรารถนา แต่ก็ไม่ ได้หมายความว่า เป็นไปตามความปรารถนาของเรานะ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในโรงงานทำวิชชา มีการเกณฑ์ฝนเรียกฝน พอออกไปดูข้างนอก ปรากฏว่า ฝนตกจริงๆ ก็ดีใจกันเข้ามาบอกว่า **“ฝนตกแล้วๆ”** แต่ผู้ที่นั่งเป็นประธานอยู่ในที่นั้น หลวงพ่อวัดปากน้ำท่านบอกว่า **“นั่นมันฝนของเค้า ฝนของเรา ยังไม่มา”** ดังนั้น ก็ต้องดูให้เข้าไปถึงในเหตุ ต้นเหตุของผู้ผลิตฝน จึงจะรู้จริงๆ ว่า มันประเด็นไหนแน่

อย่าลืกันนะ ถ้ารู้ตัวว่า ลึ้น ให้ทิ้งภาพนั้นไปเลย อย่าไปเสียดาย แล้วเริ่มต้นใหม่อย่างง่าย ๆ ในจุดที่พึงพอใจ เมื่อคล่องและมีความสุข เราจะต้องพร้อมเสมอที่จะเริ่มต้นใหม่อย่างถูกวิธี

ตัวสบาย ใจสงบ : เวลาที่เรานั่งธรรมะ ให้นั่งทำตัวสบาย ๆ ทำใจให้สงบ หยุด นิ่ง แล้วก็นึกถึงศูนย์กลางกายให้เป็นชีวิตจิตใจ ตลอดเวลาเลย อะไรในโลกนี้ ไม่สำคัญเท่าศูนย์กลางกาย เราต้องนึกเบา ๆ สบาย ๆ แค่นั้นสบาย ให้ดูตัวเราเป็นเกณฑ์ ดูตอนที่เรารู้พอใจว่าอารมณ์ไหน อยากจะอยู่กับอารมณ์นี้นาน ๆ ตรงนั้นแหละ

อารมณ์สบาย แล้วจะไม่รู้สึกรังเกียจ แต่ถ้าร่างกายประท้วงบอกว่านี่ตึงไป แสดงว่า ผิดวิธี

เครื่องวัดความละเอียดของเรา : ถ้าเราไม่คิดเรื่องทางโลก ไม่พูดเรื่องทางโลก ไม่ทำแบบทางโลก ก็จะเป็นเครื่องวัดความละเอียดของเราว่า ธรรมะของเราละเอียดขึ้น แม้พูดเล็กน้อยก็ไม่ควร **ถ้าใจของเรามุ่งแต่จะเข้าไปสู่ภายใน ไม่ติดเรื่องทางโลกเลย แสดงว่า ใจของเราละเอียดขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง** ญาณจะเร็วแรง และญาณก็จะแม่นยำ

รักมันคนเดียวจบ : รักวิชาธรรมกายกันใหม่ รักแค่ไหน ต้องรักยิ่งกว่าชีวิต พร้อมทั้งจะสละชีวิตเข้าถึงธรรมได้ ต้องทิ้งทุกอย่างจริงๆ ต้องรักวิชาธรรมกายมากๆ จึงจะศึกษาวิชาธรรมกายได้ สำคัญนะลูกนะ ต้องถามตัวเองจริงๆ นะ มันต้องทิ้งจริงๆ ถ้าจริงก็ได้จริง มุ่งอยากจะไปรู้ไปเห็น สำคัญที่สุด ถ้าไม่มีตรงนี้ ยาก รักบางช่วง รักขยับขยับอน เดี่ยวรัก เดี่ยวไม่รัก ไม่ได้ต้องรักมันคนเดียวจบ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๗

ต้องเป็นทุกกาย : เราต้องเป็นหมดทุกกาย ควบคุมได้หมดทุกกาย ให้แต่ละกายทำกิจกรรมได้เหมือนกันหมด หรือจะให้ทำแตกต่างกันก็ได้ เป็นอิสระไม่ซ้ำกันเลย เหมือนเราเป็นผู้บัญชาการกองทัพทั้งหมด เราควบคุมบัญชาการ สั่งการได้หมด ตั้งแต่นายพลถึงพลทหาร **เหมือนกายเราเป็นฐานทัพ แล้วเราไปเป็นหมดทุกกาย** ถ้าเป็นกองทัพก็เป็นตั้งแต่นายพลจนถึงพลทหาร ไม่ว่าจะกองร้อย กองพัน กองพล หรือกองทัพก็ตาม เราก็สามารถบัญชาการได้ทั้งหมด ไม่เหมือนการรบทางโลกที่ผู้บัญชาการต้องสั่งการรบจนกว่าจะชนะ แปลว่า สามารถควบคุมทหารในกองทัพได้ทั้งหมด แต่จริง ๆ ไม่ใช่ ไม่มีกอง ทัพที่ไหนในโลกที่ควบคุมทหารในกองทัพได้ทั้งหมด แต่การรบภายในนี้ทำได้ แต่ละกายยังสามารถทำกิจกรรมที่ต่างกันได้ เป็นอิสระ ไม่ซ้ำกันเลย เหมือนนายพลจนถึงพลทหารต่างก็มีหน้าที่ของตัวเอง แต่ทั้งกองทัพก็ยังไม่พร้อม ๆ กัน โดยเราสามารถควบคุมได้ทั้งหมด

ต้องสู้อย่างเดียว ถึงจะชนะ : ฝึกไปเรื่อย ๆ นะ ถ้าลูกรักที่จะเป็นนักรบกองทัพธรรม ต้องเป็นอย่างยาว ต้องมุ่งมั่นอย่างเดียว เราไม่มีทางเลือกอย่างอื่น ต้องสู้อย่างเดียวถึงจะชนะ ถ้าไม่สู้ก็แพ้ เขา มันอันตรายนะลูกนะ ที่อันตรายเป็นอย่างไร ถ้าเราละเอียดไปถึงจุดนั้น หลวงพ่อจะพาไปดูว่า ทำไมเราต้องทำ ไม่ทำได้ไหม ไม่ทำแล้วเป็นอย่างไร แพ้เขาเป็นอย่างไร ชนะเขาเป็นอย่างไร ทำไมเรา

ต้องสู้ไม่สู้แล้วเป็นอย่างไร สู้แล้วเป็นอย่างไร สักวันหนึ่งเราต้องไป
ดู ก่อนที่จะเข้าไปสู่สมรภูมิมิรบ แต่ฐานลูกต้องแน่น ถ้าไม่แน่นก็ยาก
ลูกตั้งใจฝึกตรงนี้นะ ทั้งทุกสิ่งให้หมด ใจต้องเกลี้ยงๆ เกลี้ยง
จริงๆ ผิดจากคุณยายเป็นไม่ได้ ลูกเอาอย่างนั้นะ ลูกจำไว้นะ
ต้องฝึกอย่างนี้ ฝึกอย่างคุณยาย ผิดจากคุณยายไม่ได้ ตั้งใจฝึกให้
ดีนะ จิงจะชนะ

ก่อนจะเห็นมารต้องเห็นพระ : ความบริสุทธิ์จะทำให้รู้ญาณ
แม่นยำ จะไม่ติดในคน สัตว์ สิ่งของ เหมือนคุณยายตอนนี้เรา
ยังไม่เห็นพญามาร ก่อนจะเห็นมาร ต้องเห็นพระก่อน เป็นพระ
ก่อน เรายังเป็นทหารใหม่ ต้องศึกษากฎเกณฑ์ตรงนี้ก่อน

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๘

ลຸ້ນທີ່ไม่รู้ตัว : ลຸ້นแล้วรู้ตัว ยังไม่น่ากลัว แต่ลຸ້นไม่รู้ตัวนี่สิ ก็ต้องให้ย้ายมาอยู่ในจุดที่ทำแล้วรู้สึกสบาย ไม่กังวล และเมื่อทำความละเอียดได้ถึงจุด ก็ค่อยกลับมาอยู่ในจุดเดิมได้ใหม่

ทำตัวเหมือนหุ่นยนต์ : หลวงพ่อว่า การเรียนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ต้องใช้ สุ จิ ปุ ลิ หรือตา ดู หู ฟัง เขียน และซักถาม ต้องกลับไปค้นคว้า ขนาดห้องตำรากันมามาก ๆ ดิวแล้วดิวอีก ตั้งแต่ดิวอ่อนจนกระทั่งดิวเข้ม ผลสอบออกมายังตก ดูซิ...ยากขนาดไหน แต่การศึกษาวิชาธรรมกาย ไม่ต้องใช้อะไรเลยสมุด ดินสอ ปากกา ไม่ต้องใช้ อุปกรณ์การเรียนก็ไม่มี มีแต่กาย ที่ยาววา หนาคืบ กว้างศอก มีแต่ใจ และศูนย์กลางกาย ส่วนวิธีการก็มีหยุดกับนิ่ง แค่นี้เอง เดี่ยวก็ไปรู้ไปเห็นได้ แถมไม่ต้องใช้สมองด้วย แค່ทำตัวให้เหมือนหุ่นยนต์ คือลืมความรู้สึกว่า เราเป็นมนุษย์ ยิ่งทำให้เหมือนหุ่นยนต์มากเท่าไร ยิ่งเรียนได้ดีเท่านั้น แต่ถ้ายังมีความรู้สึก ว่า เรายังเป็นมนุษย์อยู่ ยังต้องคิด ต้องอย่างนั้น ต้องอย่างนี้ ยังเรื่องมากอย่างนี้ ยากนานนะจะ ทำตัวให้เหมือนหุ่นยนต์ที่ไม่มีมันสมอง หยุดกับนิ่ง ทำเฉย ๆ เดี่ยวความอัศจรรย์จะเกิดขึ้น **เพราะสิ่งเหล่านี้มีอยู่แล้ว เข้าถึงได้ด้วยวิธีการง่าย ๆ แค່หยุดกับนิ่ง ใจถึงจะละเอียดก็แคँนี้เอง ไม่ได้ยากอะไรมากมาย**

ภาษาประสบการณ์ภายใน : ภาษาประสบการณ์ภายใน มันจะพอดี ๆ พอพูดออกมา มันจะโป่งเลย มันจะพอดี ๆ มันจะเป๊ะ

เป็นภาษาที่ไม่ต้องปรุงแต่ง ถ้าเป็นภาษาที่ปรุงแต่งหลวงพ่อก็จะ ฟังออก หลวงพ่อฟังดูก็รู้ ภาษาประสบการณ์ภายในจะบอก อย่าง นี้ปรุงแต่ง จะเป็นคำที่สละสลวย ฟังแล้วดูดี เคลิ้ม แต่ว่าใช้งาน ไม่ได้ เหมือนมายืนนอกกันอยู่ที่หน้าประตู แต่เข้าไม่ได้ พอพูดไป ทีเดียว ยกขึ้นใส่พานเอาเข้าไปเลย เดี่ยวพอไปถึงในจุดที่ละเอียดยิ่ง ขึ้นไปกว่านี้ เจอคำถามที่เราไม่รู้อะไรเลย จะใช้ภาษาปรุงแต่งไม่ได้ แล้ว เหมือนคุณยายท่านไม่รู้หนังสือ สมัยนั้นผู้หญิงในโรงงานที่มีการศึกษาสูง ๆ ที่จบ ม.๖ ซึ่งก็ถือว่ามีความรู้สูงมากทีเดียว ที่จบปริญญาก็มี แต่คุณยาย **“ฉันมาคนเดียว จากนครไชยศรี”** ไม่จบอะไรเลย ตอบหลวงปู่ไม่กี่คำ ท่านถึงกับบอกว่า **“ลูกจันทร์นี่เป็นหนึ่งในไม่มีสอง”**

วิชาการทางโลกก็เปรียบเหมือนกิ่ง ก้าน สาขา ใบ ดอก แต่วิชาที่เรากำลังเรียนกันอยู่นี้ เป็นแก่น เป็นรากแก้วเลย

สิ่งที่ทำให้ใจละเอียด : สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ที่สว่างที่สุด ลองไปดูเถอะ ไม่มีที่ไหนหรือที่สว่างเท่านี้ ลองไปดูทั่ววันพพาน ภาพสาม โลกกันต์ ตรงไหนสว่างที่สุด เดี่ยวจะให้ไปดู **แล้วก็อย่าไปคิด พูด ทำในเรื่องทางโลก ไม่ทำอะไรที่จะสื่อออกไปในทางโลก ใจเราต้องไม่ติดในอะไรเลย ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ จะทำให้ใจของเราละเอียดขึ้น แล้วสิ่งที่หลวงพ่พูดมาทั้งหมดนี้ ลูกต้องจำนะจ๊ะ หลวงพ่พูดมีแต่เนื้อๆ ทั้งนั้นเลยนะ ต้องจดจำให้ดี อย่าดูเบา**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๖๕

ยึดหลักสบายๆ : ต้องพิสูจน์โอวาทของหลวงปู่ที่ว่า **“หยุดเป็นตัวสำเร็จ”** จริงทุกขั้นตอน ให้หยุดกันให้สนิทยิ่งๆ ขึ้นไปกว่านี้อีก ให้เป็นให้ดีขึ้นกว่านี้อีก ต้องให้ไปเป็นหมดทุกกาย เป็นให้เป็น ยิ่งขึ้นไปอีก ทำให้ละเอียดยิ่งขึ้นไปอีก แต่อย่าลุ่มนะ **อย่าให้ลุ่ม แม้แต่นิดเดียว ให้ยึดหลักสบายๆ และมีความสุข สุขตลอดเส้นทาง ต้องมีความสุข และความบริสุทธิ์ยิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ**

ลุ่มภาพจะแคบ : ถ้ามีลุ่ม ภาพจะแคบ ถ้าไม่ลุ่ม ภาพจะขยาย พุ้งขยายออกไปเรื่อย ๆ

ฝึกให้เป็นจริงๆ : ให้ฝึกให้เป็นจริงๆ เข้าไปซ้อนกับพระเดชพระคุณหลวงปู่ให้สนิท ให้ละเอียด ทำซ้ำ ๆ ๆ ให้คล่อง ให้ชำนาญมาก ๆ ๆ ๆ ถ้าเราซ้อนสนิทเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับหลวงปู่ จะเห็นชัดเจนมาก จะพุ่งเร็วแรง มีพลังมาก กายก็จะหนาแน่นทับทิวขึ้นไปเรื่อย ๆ ยิ่งทำก็จรรู้สึกยิ่งง่ายขึ้นเรื่อย ๆ ต้องให้เป็นทุกกายจริง ๆ ทบไปทวนมา ทำให้คล่อง พุ่งเข้ากลางแล้วก็จะแน่นขึ้นเรื่อย ๆ เข้ากลางหลวงปู่ให้สนิท ให้เห็นชัดเจน เอาให้หนึ่งทุกรูปนะ ต้องให้ละเอียด ๆ ยิ่งขึ้นไปกว่านี้เยอะ ๆ

รู้สึก คือยังหยุดไม่สนิท : เราต้องนิ่งแน่นกว่านี้นะ นั่งแล้วมีความสุข ถ้าไม่นิ่งแน่นมวลแห่งความสุขจะไม่รวมตัวกัน มันจะฟุ้งกระจายเหมือนแก๊สไฮโดรเจน ถ้าควบนั่งอย่างดี จะนิ่งแน่นดี เป็น

มวลในตัว ความสุขจะทำให้ถูกดึงดูตไปเอง ถ้าเรามีความรู้สึกว่า
ยังนิ่งแน่นไม่สมบูรณ์ มันต้องรู้แจ้ง ไม่ใช่รู้สึก อย่างนี้แสดงว่า หยุด
ไม่สนิท ถ้าหยุดสนิทจะเป็นเอง

ตัดสินใจถูกแล้ว : การที่พวกเราได้ก้าวเข้ามาสู่เส้นทางธรรม
ตั้งใจมาเป็นนักรบแห่งกองทัพธรรม ถือว่าเป็นความตั้งใจที่ดีมาก ๆ
และก็ดีที่สุด แล้วเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง เพราะภารกิจนี้คืองาน
ที่แท้จริงของเรา เราเกิดมาพร้อมกับหน้าที่ที่จะต้องทำกันต่อไป
ไม่มีถอยหลังกลับ ฉะนั้นให้รู้สึกเป็นเกียรติ มีปีติ และภาคภูมิใจที่
ได้รับหน้าที่นี้ เป็นหน้าที่อันยิ่งใหญ่ ที่เราต้องทำกันไปเป็นทีมจึง
จะสำเร็จ トラバドที่เรายังไปไม่ถึงจุดหมาย คือที่สุดแห่งธรรม เรา
ก็ต้องร่วมมือกันต่อไป สานใจกันให้เป็นหนึ่ง ท่วมเทชีวิตจิตใจ
สร้างบารมีกันให้เต็มที บารมีของเราก็จะได้เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ เรา
ต้องบำเพ็ญบารมีให้มากที่สุดเท่าที่เรายังมีเวลาของชีวิตเหลืออยู่
ในโลกนี้

ค่อย ๆ ฝึกไป : เรื่องฟุ้ง ยอม ๆ มันบ้าง เตียวมันก็ยอมเรา ได้
สิลูก เพราะอะไรช่วงนั้นมันจึงเป็นอย่างนั้น ลูกต้องสังเกตว่า เป็น
อย่างไร ให้เรื่องนั้นออกไป จะได้ไม่ไปฟุ้งอีก เพราะอะไรใจมันทำไม
ไม่นิ่ง ลูกจะได้สังเกตว่า ก่อนเข้ามานั่งเรามีอารมณ์อย่างไร ค่อย ๆ
ฝึกไป เตียวจะไปถึงจุดตรงนั้น ถ้าเราเข้ากลางจุดเล็กใส่ได้ เข้ากลาง
ดวงได้ เข้ากลางองค์พระได้ เราก็จะเข้ากลางฉานได้เหมือนกัน วิธี
การเข้าเหมือนกัน

คุณครูไม่ใหญ่

วัตถุประสงค์ของหลวงพ่อก : วัตถุประสงค์ของหลวงพ่อก หลวงพ่อกต้องการให้ลูกทุกคนเข้าถึงพระธรรมกาย ดังนั้น ให้ร่วมมือกับหลวงพ่อก ลูกพยายามหมั่นตริก...นี่ก็...คิด...ที่ศูนย์กลางกายอย่างสบายๆ ตลอดเวลา แม้เอนกรอบ...เราควรระบองใจให้คลอเคลียนิ้วเนียบอยู่ที่ศูนย์กลางกาย กระทั่งคั่นติดอยู่ที่ตรงนั้น เมื่อเราปฏิบัติธรรมเ็นรอบ ใจจะรวมเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาปรับใจ เพราะเราปรับตลอดเวลาอยู่แล้ว

ต้องหยุดสนิทให้บริสุทธิ์จริงๆ : หยุด หนึ่งๆ ให้พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านจุดเข้าไปเลย มันจะได้เร็วหน่อย เหมือนเราขึ้นรถคันเดียวกันกับท่าน แต่ลูกต้องบริสุทธิ์นะ หยุด หนึ่งๆ แล้วเดี๋ยวท่านก็จะจุดติดเข้าไปเลย ถ้าถูกส่วนมันจะพี๊ดไปเลย อย่างนี้มันจะได้เร็วหน่อย อยากเร็ว หรืออยากช้า ต้องให้บริสุทธิ์ ไม่ให้มีอะไรมาเหนี่ยวรั้งเลย ท่านถึงจะจุดเข้าไปได้ ลูกค่อยๆ ฝึกไป ต้องบริสุทธิ์ หลวงปู่ถึงจะจุดเข้าไปได้ไว ต้องไม่มีอะไรมาติดเ็นใจเลย ต้องหยุดสนิทให้บริสุทธิ์จริงๆ ไม่มีอะไรมาเหนี่ยวรั้งเลย จะได้ยกทีมเป็นหนึ่งไม่มีสอง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗๑

รักษาความละเอียดให้ได้ตลอด : ให้รักษาความละเอียดเอาไว้ให้ได้ตลอด เวลา **ถ้ากิจวัตรกิจกรรมของเราลงตัว ก็จะรักษาความละเอียดของใจได้** ให้เริ่มในจุดที่ง่าย และพร้อมที่จะเข้าไปสู่จุดละเอียดที่เราเข้าถึง ร่างกายของเรายังแข็งแรง เหมาะสมที่จะเป็นฐานทัพหยาบ ถ้าใครได้เรียนวิธีแยกธาตุ แยกธรรม เห็น จำ คิด รู้มาแล้วก็จะง่าย จะเห็นตามได้ ถ้าใครยังไม่ได้เรียนก็มองตามไปนะ มองเข้าไปในกลางท่าน ติดเข้าไปเลย แยกดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศธาตุ วิญญาณธาตุให้บริสุทธิ์หมด แล้วเวลาที่หลวงพ่อบุญไม่อยู่ ก็ให้ตัวกัน จะทำได้ จะได้ทัน ๆ กัน ไม่ต้องหนักแรงหลวงพ่อบุญ อารานาพระนิพพานเก่า ๆ แยก ๆ อารานาหลวงปู่ให้ท่านลงซ้อน กลั่นแก้สะสางธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ ให้สะอาดบริสุทธิ์ จะได้ทัน ๆ กัน

วาดตามสิ่งที่เห็น : อย่าลืมนวดตามสิ่งที่เราเห็น ไม่ใช่วาดตาม ๆ กันนะ เพื่อหลวงพ่อบุญจะได้รู้ว่า ลูกละเอียดไปถึงไหน ลูกต้องชิงช่วงตอนที่หลวงพ่อบุญแข็งแรง เพราะฉะนั้นต้องเอาใจใส่ นะ ในเมื่อเราทิ้งทุกอย่างวางทุกสิ่งมาแล้ว อย่าลืมนึกเป้าหมาย คือศึกษาวิชาธรรมกาย เป้าหมายแรก คือวาดสิ่งที่เราเห็น เห็นสิ่งใดก็วาดไปอย่างนั้น วาดตามสิ่งที่เห็น เห็นสิ่งใดก็เป็นสิ่งนั้น

ดวงธรรม : ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์หยาบ ไสบริสุทธิต่อเท่ากับฟองไข่แดงของไก่ ดวงธรรมดวงนี้สำคัญมาก ถ้าฟองไข่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๓๒

ต้องเท่าเทียมกันทั้งทีม จึงสู้เค้าได้ : ต้องทำอย่างง่าย ๆ ทำอย่างมีความสุข และความบริสุทธิ์ ต้องไม่ติดเรื่องอะไรเลย ใจต้องเกลี้ยง ๆ แล้วจะมีความรู้แจ้งเกิดขึ้นมาพร้อมกับความเห็นแจ้ง ถ้านั่งแล้วเฉย ๆ ไม่ใช่แล้ว สุขชนิดเดียวกับไม่ใช่ ดีเท่าเดิมก็ไม่ใช่ ดีกว่าเดิมนิดหนึ่งก็ไม่ใช่ มันต้องชีวเลยลูก มีลุ่มลึก ๆ นะ มันติดเป็นนิสัย ต้องแก่นะ อย่าให้ติดเป็นนิสัยนะ ถ้าวดวงสลบองค์พระได้ ข้ออื่นก็ง่ายหมด **มันต้องเท่าเทียมกันทั้งทีม ไม่งั้น อย่าไปสู้เค้าเลย สู้เค้าไม่ได้หรอก ๑) มันทำไม่ได้ ๒) ได้ก็ไม่ดี** ไม่ใช่แบบส่งพลทหารออกไปรบแล้วนายสิบบอกขอนั่งกินไอ้เลี้ยงก่อน มันก็ไม่ใช่ มันต้องทำไปพร้อม ๆ กัน แล้วพลังจะมาซ้อนกันเป็นหนึ่งเดียว

อย่ากังวล ได้สิหน้า : เริ่มจากจุดที่ง่ายที่สุด ที่เราชอบเข้าไปภายใน ทั้งทุกอย่างวางทุกสิ่ง แล้วนั่งอย่างเดียวจริงๆ อย่าไปใช้ความตั้งใจ ใครที่ใช้ตาตุ๊กก็ให้ปรือตา ความละเอียดขนาดนี้ ลูกจะสามารถไปถึงฝั่งเดิมได้ในวันนี้ ลูกทุกคนเคยทำวิชชามาแล้วในอดีตชาติ ขอแต่ให้เรานิ่งแน่น ตั้งมั่น เดี่ยวฝั่งเก่าก็จะได้ช่องส่งผลให้ถึงในวันนี้ได้เลย นั่งเข้าไปเรื่อย ๆ นั่ง ๆ แล้วมันจะเป็นไปเอง ดวงชัด ภายชัด ฌานชัด นั่งเข้าไปเรื่อย ๆ อย่ากังวล ได้สิหน้า สังเกตบ้าง รีเปล่า ใจละเอียดไม่พอ เพราะฟุ้ง หรือลุ่มกันบ้างรีเปล่า มันมีลุ่มเบา ลุ่มหนัก มีความตั้งใจ ลูกต้องสังเกตดูเวลานั่งดีปรุใจอย่างไร ถ้าถูกส่วนก็จะไปได้ แล้วจะดีขึ้นเรื่อย ๆ

“ตั้งใจมากที่จะฝึกให้ลูก ๆ ทำวิชชากันให้ได้ หลวงพ่ออยากทำให้ได้เหมือนในยุคสมัยหลวงปู่พระผู้ปราบมาร เพราะท่านอยากให้เราทำได้ จะได้ไปเชื่อมกับท่าน เราก็ฝึกกันมายาวนาน (พระลูกชาย: ๗ - ๘ ปีแล้วครับ) ไม่ใช่ ๗ - ๘ ปี ฝึกมานานแล้ว เป้าที่แท้จริงจะมาทำแบบหลวงปู่ แต่ทำไม...ออกไปทางขยาย เพราะเป้าเดิมของหลวงพ่อ ไม่ได้คิดที่จะขยาย

ก่อนเจอคุณยายฯ ก็ไม่รู้ว่า เราตามหาใครสักคน เป็นมานาน ตั้งแต่เด็ก ๆ เหมือนตามใครสักคนที่จะตอบคำถาม (พระลูกชาย: คำถามเกิดขึ้นมาได้อย่างไรครับ) ไม่รู้เหมือนกัน เกิดขึ้นมาเอง อายุประมาณ ๑๐ ขวบ ซึ่ง ๑๐ ขวบ จะชัดเจน แต่ตอน ๙ ขวบ...ไปที่ไหน ก็จะเล่าเรื่องพุทธประวัติ ซึ่งก็ไม่ว่า อ่านมาจากไหน มา ๑๐ ขวบ ก็ตามหาใครสักคนที่จะตอบคำถาม ไปตามลำพัง ไปตามถ้ำ ตอนนั้นอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี เดินไปตามลำพัง ซึ่งถ้าอยู่ห่างหลายกิโล ลูกลองนึกถึงเด็ก ๆ ที่เดินข้างถนน ดูวิว ดูทิวทัศน์ ใจจดจ่อที่จะตามหาผู้วิเศษ เพราะรู้ว่า ผู้วิเศษจะต้องอยู่ในถ้ำ มีถ้ำที่ไหนก็ไป ถ้ำเขาวัง ถ้ำเขาหลวง ถ้ำที่คุณยายทองสุขไปจับตัวเปรี้ยว นึกถึงเด็ก ๑๐ ขวบ ไปคนเดียวเดินไปตามลำพัง ในถ้ำก็จะมีหลืบ เป็นห้อง ๆ ในถ้ำ เพราะคนสมัยก่อนจะทำที่นั่งสมาธิเอาไว้ตามหลืบ พอไปหา แต่ก็ไม่มีใคร ไปเงียบ ๆ คนเดียว ไปก็ไม่เห็นมีใคร เจอแต่ลิง ดีที่ลิงไม่กัดเอา ลิงเดินเรียงกันตั้งแต่สูงมาต่ำ อย่างกะจัดแถวกันมา แปลกดี แต่ก็ไม่ทำอะไร ไปหาผู้วิเศษ แต่กลับเจอลิง แทนที่จะเจอผู้วิเศษ แต่กลับเจอลิง แต่เคยเจอพระที่ท่านอยู่ในถ้ำ ซึ่งไม่ใช่พระรูปองค์ เป็นพระที่อาศัยอยู่ในถ้ำ ซึ่งที่พัก

ท่านจะแคบ ๆ ท่านก็ตอบคำถามหลวงพ่อ แต่ก็ยังไม่โดน ถึงไม่โดน
แต่ก็สบายใจ (พระลูกชาย: ๑๐ ขวบ หลวงพ่อรู้แล้วหรือครับว่า...
โดนไม่โดนเป็นยังไง) โดนมา รู้ตอนอายุ ๑๙ ขวบ นอกนั้นไม่โดน
ตามถ้ำ ตามวัด ตามสำนัก ยังไม่โดน"...(มีต่อพรุ่งนี้)

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗๓

จุดแห่งชัยชนะ : *ภาวนามยปัญญา ไม่ใช่ภาวนามยปัญหา เพราะยิ่งภาวนาไปก็มีแต่ปัญหา จุดกลาง คือจุดแห่งชัยชนะ จุดแห่งความสำเร็จ*

แยกธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ : หยุดโนใหญ่ด นิ่งโนนึ่ง ต้องให้ นิ่งแนกกว่านี้ จะแนนได้ก็ตองนึ่ง แล้วนึ่งมาก ๆ จะนึ่งได้ก็ตองทิ้ง ทุกสิ่งที่ไม่เป็นสาระแก่นสาร ทั้งภายในภายนอกให้หมด *กลั่นแกล้ง* **เราก็แยกธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้** ตอนแรกมันก็จะฟุ้งกระจาย เหมือนการกระจายตัวของแก๊ส นั้นแหละ เราต้องค่อย ๆ เปลี่ยนสถานะเป็นของเหลว แล้วก็จะกลายเป็นของแข็ง เหมือนที่เขาเอา แก๊สมีเทนมาทำเป็นเพชรที่มีความแข็ง แล้วก็แข็งยิ่งกว่าเพชรขึ้นไปอีก แต่ของเราไม่ต้องผ่านกระบวนการที่สลับซับซ้อนอย่างนั้น

เหมือนอากาศที่ขาดไม่ได้ : ต้องฝึกนิสัยขยันนั่งธรรมะจนติด เป็นนิสัย เหมือนเป็นกิจวัตรประจำวันเช่นเดียวกับการอาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟันที่ต้องทำทุกวันจนเป็นปกติ เพราะไม่ทำไม่ได้ ไม่ทำแล้วเหมือนชีวิตขาดสิ่งที่สำคัญไปอย่างหนึ่ง เหมือนอากาศที่ขาดไม่ได้ เราจำเป็นต้องหายใจทุกวัน หายใจอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่หายใจเราก็ตาย การปฏิบัติธรรมก็เช่นเดียวกัน ต้องให้ความสำคัญ เป็นอันดับหนึ่ง ให้มีความสำคัญกว่า การปฏิบัติธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับชีวิต สำคัญยิ่งกว่าอากาศที่เราหายใจ เพราะถ้าเราขาด

อากาศ เราก็แค่ตายจากโลกนี้ไป แต่ถ้าขาดกรรมแล้ว เราจะตายจากความดี ตายจากทุกสิ่งทุกอย่าง เหมือนกรรมะที่ปฏิบัตินี้แหละที่จะเป็นที่พึ่งติดตามตัวเราไป แม้เราจะโลกไปแล้ว ก็จะมีชีวิตใหม่ที่ประณีตกว่าเดิม เป็นชีวิตอันยาวนานที่มีความสุขด้วยการเข้าถึงกรรม กรรมจะติดตามตัวเราไปทุกภพทุกชาติ ตลอดเส้นทางแห่งการเดินทางไปสู่ที่สุดแห่งกรรม

พู่ขยาย : ปล่อยสบาย ๆ ปล่อยนะ ไม่ใช่ดัน ตั๋งปล่อย อย่าไปฝืน อย่าไปรั้ง เพราะการฝืนและรั้งมันไม่เกิดประโยชน์ แถมเกิดโทษ **ปล่อยให้มันจะพู่ขยายออกไป** พู่ขยายไม่ใช่พู่หลวงลงน้ำนะ ไม่ใช่ดิงพสุธาอย่างนั้น **ตอนนี้หลวงพ่อกำลังจะฝึกให้ฟังคำสั่งของหลวงพ่อ ให้เราสามารถทำตามคำสั่งหลวงพ่อได้อย่างกะทันหัน ถ้าความละเอียดของลูกถึง ก็จะทำให้ได้อย่างสบาย ๆ พอสุดเสียงหลวงพ่อก็ต้องไปถึงจุดนั้นทันที** ที่หลวงพ่อให้ทำกลับไปกลับมาอย่างนี้ เพราะหลวงพ่อต้องการจะทดสอบความละเอียดของลูกว่า สับสนมัยอะ? หลวงพ่อทดสอบตัวเรา ส่วนเราก็ทดสอบตัวเองนะจ๊ะว่า เราสามารถทำได้แค่ไหน? มีความละเอียดอยู่ในระดับไหน?

*** ห้ามส่งต่อนะครี๊บ ***

โอวาทพิเศษสำหรับลูก ๆ ชูตนั่งกรรมะเท่านั้น

(๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๗ ตอนที่ ๒)

“พอมาอยู่กรุงเทพฯ มาวัดมหาธาตุ ไปเรียนยุบหนอพองหนอ ซึ่งก็ไปตาม ก็จะต้องบอกว่า มีนะ ในพระไตรปิฎกว่ามีนะ น่าจะมี ซึ่งตอบแบบเฉียด ๆ ยังไม่โดน ตอนนั้นอายุ ๑๖ ขวบ ได้อ่านหนังสือ วิปัสสนาบันฑิตสาร ซึ่งครูรวมัย กบิลสิงห์ ที่เป็นลูกศิษย์ของคุณยายฯ เป็นคนเขียน ตอนหลังก็ไปบวชที่ใต้หัวน ก่อหน้านั้น เป็นลูกศิษย์ของคุณยายฯ ซึ่งก่อนที่ครูรวมัยจะไปผ่าตัด ได้ไปถามคุณยายฯ แล้วก็เล่าให้คุณยายฯ ฟังว่า ครู ฉันจะไปผ่าตัดที่ห้องให้ครูช่วยด้วยนะ คุณยายฯ ก็บอกว่า...คะ แล้วท่านก็นิ่งหลับตา แล้วท่านก็บอกว่า...ไม่มีอะไร จะไปผ่าตัดทำไม ซึ่งครูรวมัยก็บอกว่า ไม่ได้นัดเอาไว้แล้วต้องผ่า คุณยายฯ ก็บอกว่า แล้วแต่คุณ ท่านจะตอบเรียบ ๆ พอผ่าตัดมา เขาก็มาหาคุณยายฯ มาบอกว่า...ครู หมอผ่าแล้วไม่มีอะไรจริง ๆ อย่างที่คุณยายฯ บอก คุณยายฯ ก็ไม่ได้ว่าอะไร เพราะคุณยายฯ ก็บอกไว้แล้วว่า...ผ่าแล้วไม่มีอะไร จะไปผ่าตัดทำไม เรื่องนี้...คุณยายฯ เล่าให้หลวงพ่อฟัง เจ็บตัวฟรี เย็บเหมือนเดิม ซึ่งตอนนั้น...หลวงพ่อยังไม่ได้เข้าวัดปากน้ำ อายุ ๑๖ ขวบ เรียนอยู่ที่โรงเรียนสวนกุหลาบ แล้วก็ไปเจอหนังสือเล่มนี้ที่สนามหลวง หลวงพ่อไปตามล่าฟัง ชอบปลีกวิเวกไปตามร้านแผงหนังสือ

เมื่อก่อน...ที่สนามหลวงมีหนังสือเต็มไปหมดเลย (พระลูกชาย : เด็กรุ่นใหม่ ๆ จะไม่ค่อยรู้กันครับว่า...สมัยก่อนสนามหลวงจะมีแผงหนังสือเยอะ แล้วตอนหลังก็ย้ายไปที่จตุจักรครับ) ใส่กางเกงขาสั้น รองเท้าแตะเดินไปตามแผงหนังสือ (พระลูกชาย: ตอนนั้น...หลวงพ่อไม่มีอารมณ์จะไปเที่ยวเลยหรือครับ) หลวงพ่อไม่ค่อยชอบเที่ยว ชอบไปไหนคนเดียว แต่ก็ก็จะเที่ยวหาผู้วิเศษ ไปตามแผงหนังสือ

ไปอ่านหนังสือ เจ้าของร้านก็ถือไม้ชนไก่ปิด ๆ ๆ และจะเข้ามาใกล้ ๆ เพื่อจะถามหลวงพ่่ว่าซื้ออะไร พอจะเข้ามาใกล้ ๆ หลวงพ่อก็ปิด แล้วก็จะไปต่ออีกแผง ต่อหน้านั้นเลย หลวงพ่ออ่านไว เพราะเจอปิด ๆ ๆ ตอนนั้นบ่จี้ไม่ค่อยมีเงินที่จะซื้อ จนกระทั่งซื้อมา ๑ เล่ม มีเรื่องราวหลวงปู่ แล้วก็มาถึงคุณยายฯ คุณยายทองสุข ซึ่งในหนังสือเล่าเรื่องปิดลูกกระเบิด เห็นรูป เห็นหน้าคุณยายฯ เห็นคุณยายฯ แล้วรู้สึกใช่เลย เพราะในหนังสือเขียนว่า...คุณยายฯ ปิดลูกกระเบิด ปิดปรมาณู เราก็เลยต้องหาคนที่ปิดลูกกระเบิด ในหนังสือเขียนบอกเอาไว้เลย ถ้าปิดธรรมดาที่ไม่ได้ แต่นี่ปิดปรมาณูเลย เพราะมีคนเห็นแม่ชีปิดลูกกระเบิดแถวสะพานพุทธ หลวงพ่อก็เลยไปวัดปากน้ำ ไปเดือนเมษายน สอบเสร็จไปวัดปากน้ำ ซึ่งในฝันต้องมีต้นไม้ร่มรื่น พอมาถึงก็ตกใจ เห็นมีแต่อาคาร แทบไม่มีต้นไม้เลย เลยกลับดึกว่า"...(มีต่อพรุ่งนี้)

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗๔

อย่าตั้งใจมากเกินไป : ตั้งใจมากเกินไปทำไม อย่างไม่รู้จักได้อยู่แล้ว เพราะเรามีพระธรรมกายในตัวทุกคน ศูนย์กลางของเราก็มีใจของเราที่จะไปถึงศูนย์กลางกายก็มี เหลือเพียงอย่างเดียว ปฏิบัติให้ถูกวิธี คือทำตัวให้สบาย ทำใจให้หยุด ให้นิ่ง แล้วก็เฉย ๆ ที่ศูนย์กลางกาย อย่าไปนั่งแข่งกับวันเวลา ให้กำหนดใจที่ศูนย์กลาง ถ้าตั้งหรือเครียด อย่าไปฝืน ให้ล้มตาขึ้นมา นึกถึงสิ่งที่ทำให้ใจเราสดชื่น อาจจะเป็นเรื่องของธรรมชาติ ความงามของดอกไม้ หรือเรื่องของความดี เรื่องบุญกุศล ความอินโนเซนซ์ของเด็ก ๆ หรือสิ่งที่ทำให้ใจสบาย เมื่อสบายแล้ว เราค่อยกลับมาที่ศูนย์กลางกายใหม่

จากเรือนเหมือนนกที่จากคอน : ลูกอย่าลืมจากเรือนเหมือนนกที่จากคอน ให้ทำเหมือนพระอริยเจ้าปลีกวิเวกไปอยู่ป่า เจอคนพาล สัตว์ร้าย โรคภัย ดินอากาศฟ้าแปรปรวน และอยู่ตามลำพังด้วย แต่ท่านก็ไม่ได้กังวลอะไร ท่านขยับจากสติเป็นมหาสติ ใจที่อยู่กับตัวอยู่แล้ว ใจที่นิ่งแน่นก็ยังนิ่งหนักเข้าไปอีก เป็นอยู่ได้ด้วยตัวเอง อยู่ในป่าได้อย่างมีความสุข ต้องปลอดกังวลจริง ๆ พวกเราเทียบกับท่านแล้ว เราเป็นสุขุมลชาติ แม้สมัยหลวงปู่ ก็ยังเป็นสุขุมลชาติ อะไร ๆ ก็เรื่องเล็ก ถ้าลูกอยากศึกษาวิชาธรรมกายไปปราบมาร ต้องเอาชนะตรงนี้ให้ได้ เพราะเป็นพื้นฐาน ไม่ได้ ยากถ้าจะเข้าสู่สมรภูมิ พระอริยเจ้า พระมหาเถระที่เข้าป่า เข้าเขา ไม่มีความสะดวกสบาย แม้แต่อาหารบางวันก็ไม่ได้ฉัน บางที ๓ วันฉันที่

ของเราวันหนึ่งหลายครั้ง แต่ท่านอยู่ได้อย่างมีความสุข ผิดพรรณ
วรรณะผ่องใสจนมีคนถาม แม้ตัวสะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น

เราไม่ได้นึกถึงเรื่องอดีตที่ผ่านมา ไม่คิดถึงอนาคต มีชีวิตอยู่กับ
กับปัจจุบันไปวัน ๆ ไม่ยึดมั่นถือมั่นอะไร ใจจึงมีความสุข ปลอด
กังวล แม้เราอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นสุขุมลมาชาติ ลูกต้องฝึกให้ได้
นะ เพราะฉะนั้น กิจวัตรกิจกรรมของเราต้องเอาให้ลงตัวให้ได้ ใจ
ต้องอยู่กับตัวเองให้มาก ๆ อยู่ให้มีความสุข อย่าให้มีความรู้สึกที่ว่า
ทำไมต้องอย่างนั้นอย่างนี้ ต้องอะไรก็ได้ทั้งนั้นนะจะ เหมือนพระ
อุจฉุค ชาวป่าชาวเขา ก็หยิบอาหารใส่ปาก เขายังอยู่ได้

ภิกษุณีในสมัยพุทธกาล บางท่านได้กินข้าวเปล่าที่หุงสุกแล้ว
บางท่านยังไม่ได้หุง แค่อามาล้าง ยังไม่ได้ต้ม เคี้ยวกรุบ ๆ แล้วดื่ม
น้ำตาม นั่งหลับตาเป็นพระอรหันต์ ลูกอ๋อ...นี่เขาหุงมาอย่างดี มี
คนมาประเคนให้เรา ต้องนั่งให้ดี อย่าลืมนะ ลูกเป็นพันธุมหัทศวรรย์
นี่เป็นคำของหลวงปู่ **“ตลอดแสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล
นิพพานถอดกาย พุดเรื่องปราบมารไม่มีใครรู้เรื่อง”** แต่ลูกกำลัง
จะมาศึกษาวิชาธรรมกาย นำภาคภูมิใจ ลูกไม่ปีติใจเหวอ แม้ลูกจะ
คุยกับใครไม่รู้เรื่อง เหมือนอินส์ไตน์ พุดคุยกับใครไม่รู้เรื่อง ๖,๐๐๐
ล้านคน คุยรู้เรื่องแค่ ๑๒ คน คนที่ ๑๓ คุยไม่รู้เรื่อง เพราะฉะนั้น
ลูกต้องฝึกให้ดี ต้องจากเรือนเหมือนนกที่จากคอน

*** ห้ามส่งต่อ นะครับ ***

โอวาทพิเศษสำหรับลูก ๆ ชุดนั่งธรรมะเท่านั้น

(๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๗) (ตอนที่ ๓)

“ครั้งแรกไปถึงแล้วก็กลับเพราะนึกว่าเป็นวัดป่า ต้นไม้ร่มรื่น เพราะในหนังสือวัดปากน้ำเป็นภาพเก่า รอบวัดเป็นสวน แต่ในตอนนั้น...ก็ไม่เหมือนปัจจุบันที่มีตึกเยอะแยะเต็มไปหมด ตอนที่ไปนั้น...ก่อนอายุ ๑๙ ขวบไม่กี่วัน เพราะถ้า ๒๒ เมษายนก็ ๑๙ ขวบแล้ว สอบเข้ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ช่วงเดือนเมษายน เรียนอยู่ครึ่งปี เรียนดีที่สุดก่อนเจอคุณยายฯ ตอนนั้นเรียนอยู่ในระดับ...อิมเลย พอเดือนตุลาคมปิดภาคเรียน มีความรู้สึกที่ว่า...ต้องไปหาคุณแม่อาจารย์ลูกจันทร์ เมื่อก่อนจะเรียกคุณยายฯ ว่าคุณแม่อาจารย์ลูกจันทร์ พอเดือนตุลาคมปลายปี ก็ไปวัดปากน้ำอีก ไม่มีต้นไม้ก็ไป ก็ไม่รู้ไปทำไม แต่อยากไป ไปถามหาคุณแม่อาจารย์ลูกจันทร์ ไปเจอหลวงตาที่ชอบนั่งธรรมะ ไปคุยไปถามหาคุณแม่อาจารย์ลูกจันทร์ ท่านก็บอกว่า ไม่มี มีแต่ครูจันทร์ แต่ท่านก็ไม่ได้บอกนามสกุล แล้วท่านก็ถามว่า ไปหาครูจันทร์ทำไม หลวงพ่อก็บอกว่า...จะไปนั่งสมาธิกับท่าน ท่านก็เลยพาไปที่กุฏิพระอาจารย์วิระที่สอนนั่งสมาธิที่วัดปากน้ำ ซึ่งท่านเป็นปฐมาจารย์ของหลวงพ่อ ไปที่กุฏิท่าน ไปถึงก็กราบท่าน ท่านใจดี ท่านก็บอกว่า...หลวงพ่อวัดปากน้ำสอนให้ทำอย่างนี้...อย่างนี้ ซึ่งท่านจะอ้างหลวงปู่ จะยกย่องหลวงปู่มาก จะบอกว่า...หลวงพ่อวัดปากน้ำสอนให้ทำอย่างนี้...อย่างนี้

กุฏิท่านก็ใหญ่พอสมควร หลวงพ่อไปนั่งอยู่หน้าห้องน้ำ ภายในมีตู้เดี่ยวๆ มีลำโพง ซึ่งต่อมาจากในโรงงาน ก็ไม่รู้เรื่องว่ามีลำโพง แล้วก็รู้ว่า...พูดว่าอะไร เพราะเรากำลังทำสมาธิอะไรหัง ไม่รู้ว่าพูดเรื่องอะไร นึกว่า...นั่งสมาธิต้องนั่งเงียบๆ ฟังแล้ว

ไม่เข้าใจ แต่ก็ชอบฟัง (พระลูกชาย: สมัยก่อน...หลวงพ่อกเคยฝึกนั่ง
มาก่อนหรือเปล่าครับ) ก็ฝึกยุบหนอพองหนอ อานาปานสติ ลอง
ไปเรื่อยๆ ก็เลยมานึกถึงคุณแม่อาจารย์ลูกจันทร์ แต่ก็ไม่เจอ ก็นั่ง
ไปเรื่อยๆ แต่ก็สบายใจดี

มีอยู่วันหนึ่งนั่งเห็นหลวงปู่ขึ้นมา ท่านหันประจันหน้ากับ
หลวงพ่อกเฉียงๆ ไม่รู้เรื่องเลย เพราะตาท่านจ้อง หลวงพ่อกตกใจ
เลยเลิกดีกว่า แต่เดินไปไหนมาไหนก็ เอ๊ะ! ทำไมมีพระอยู่ในตัว
แต่ก็ไม่รู้เรื่อง ยังไม่เห็นองค์พระ เป็นความรู้ สึกเหมือนว่ามีพระ
แต่ถ้าตั้งใจจะให้เห็นก็ไม่มี ไม่ได้ตั้งใจ เหมือนมีความรู้สึกว่ามีพระ
ซึ่งสบายใจ แต่พอจะหลับตาดูก็ไม่เห็นมี ช่วงนั้นเดือนตุลาคมไม่กี่
วัน แต่ใจวนเวียนอยู่กับพระ สบายใจ ไม่รู้เรื่อง เพราะท่านไม่ได้
สอนอะไร ให้ทำแต่...สัมมาอะระหัง หลวงพ่อกไม่รู้เรื่องก็ดีอย่าง
คือไม่มีอะไรเลย ไม่รู้เรื่องเลย ไปไหนมาไหนมีพระในตัว แต่ไม่ได้
เล่าให้ท่านฟัง เพราะท่านให้ดูดวง แต่ดวงไม่เห็น เห็นแต่องค์พระ
หลวงพ่อกภาวนาไปเรื่อยๆ สบายใจ พอเห็นหลวงปู่เลิกดี กว้า"...
(ต่อพรุ่งนี้)

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗๕

คุยกับใครไม่รู้เรื่อง : ลุงเปล่งเข้าไปในโรงงานทำวิชา หลวงปู่อนุญาตให้เข้าไป แต่กำชับว่า อย่าพูดอะไร ให้ไปนั่งฟัง อย่าทำเสียงดัง ลุงเปล่งมาแล้วให้หลวงพ่อฟังเรื่องรุ่นบุกเบิก สมัยทำวิชา หลวงพ่อวัดปากน้ำ...ผมเหมือนคนบ้า เขาพูดอะไรฟังไม่รู้เรื่องเลย เตี่ยลูกจะเจอ ตอนนั้น หลวงพ่ออายุ ๒๐ ขวบ ผ่านมา ๔๐ กว่าปีแล้ว ลุงเปล่งกับหลวงพ่อ คุยกันถูกคอ หลวงพ่อชอบฟังเรื่องในโรงงาน ตอนนั้นไม่ได้คิดว่า จะต้องมานั่งฝึกลูก ๆ ให้เป็นนักรบเข้าสู่สมรภูมิ ขนาดคนที่อยู่ในยุคของหลวงปู่ ลุงเปล่งยังไม่รู้เรื่อง อีกหน่อยเราจะรู้เรื่อง เป็นพันธที่คุยกับใครไม่รู้เรื่อง

เทวดาตามรักษา : เทวดาชอบพระแท้ คือ **“พระที่เข้าถึงพระในตัว”** และจะคอยตามดูแลรักษา แล้วสิ่งที่เป็นอจินไตยเหนือธรรมชาติ ก็จะเกิดขึ้นให้เราได้เห็นอยู่ตลอดเวลาด้วยเทวานุภาพ เพราะเทวดารักเรา รัก **“พระที่เข้าถึงพระ”** และที่สำคัญ คือเข้าถึงแล้วมีความสุข เป็นที่พึ่งแก่เราได้

เราเรียนเพื่อตัวของเราเอง : ต่อไปเราจะต้องไปดูนิพพานภาพสาม โลกกันต์ ต้องไปดูให้เห็นตลอดหมด เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวของเราเองทั้งนั้นเลย **เราเรียน เพื่อตัวของเราเอง เพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามาร** ตอนนี้ เรายังไม่เห็นหรอก ต้องเห็นพระก่อน แล้วถึงจะเห็นมาร แต่ตอนนี้ ความละเอียดของเรา ยังไปไม่ถึง ต้องนั่งในนิ่งไปจนถึงจุดที่

ไม่มีหนึ่งอีกต่อไป สมมติเราหนึ่งในหนึ่งแล้ว แต่เอ๊ะ ! ยังมีหนึ่งใน
หนึ่งในหนึ่งอีก เราก็ต้องหนึ่งต่อไปอีกแล้วก็ต้องให้มีวิญญาณเป็น
พระ คือเป็นพระทั้งข้างนอก ทั้งข้างใน นั่นอุบาสิกาก็เป็นพระ
ข้างใน ข้างนอกไม่ได้เป็น

*** ห้ามส่งต่อ นะครับ ***

โอวาทพิเศษสำหรับลูก ๆ ชูตนั่งธรรมะเท่านั้น
(๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๗) (ตอนที่ ๔)

“มีอยู่วันหนึ่ง ก็ไปเจอเพื่อนต่างสถาบัน ซึ่งนั่งอยู่ข้าง ๆ ไม่รู้คิด
ยังไง ก็เลยถามว่า รู้จักคุณแม่อาจารย์ลูกจันทร์ไหม เขาก็บอกว่า
ครูจันทร์หรือ ครูจันทร์ ขนนกยูง ผมรู้จัก ก็เลยพามาหาคุณยายฯ
นี่คือจุดเริ่มต้น (พระลูกชาย: นั่งอยู่ที่นั่นนานไหมครับ) นั่งอยู่ได้
ประมาณ ๑๕ วัน ซึ่งคนที่บอกก็เห็นอยู่บ่อย แต่ไม่ได้คุยกัน นั่ง
อยู่ด้วยกัน เป็นเพื่อนต่างสถาบัน พอพามาเจอคุณยายฯ ที่หน้า
หอหลวงปู่ ท่านกำลังเดินไปธุระนอกวัด ท่านก็บอกว่า สวัสดี แล้ว
ค่อยเจอกันนะวันรุ่งขึ้นก็มาเลย มาหาคุณยายฯ เลย จะถามอะไร
ท่าน ท่านบอกว่า คุณ คุณนั่งไป ซึ่งตอนนั้น...รู้ที่อยู่คุณยายฯ แล้ว
แต่ที่จริง ตอนเดือนเมษายนที่มาวัดปากน้ำครั้งแรก ก็เจอคุณยายฯ
แล้ว แต่ท่านนั่งหันหลัง ก็ไม่รู้ว่าท่าน ท่านนั่งอยู่หน้าเรือนทอง
คุณยายทองสุข หลวงพ่อเดินผ่านประตูเห็น ซึ่งไม่ใช่บ้านหลังเล็ก
นะ ตอนนั้น...เดินอยู่ในวัด ไม่เห็นว่าเป็นวัดป่าเลย กลับมาอีกที
เดือนตุลาคม ซึ่งพอมานั่งกับคุณยายฯ ตอน ๔ โมงเย็น คุณยายฯ
ก็บอกว่าจะไปนั่งเข้าที่ที่โรงงาน คุณนั่งไป คุณนั่งไปก่อนนะ ซึ่ง

หลวงพ่อก็จะไปนั่งอยู่ที่หน้าลำโพง ไม่รู้เรื่อง แต่ก็ชอบฟัง พอกลับมา...ถามคุณยายๆ คุณยายๆ ก็บอกว่า...คุณนั่งไปก่อน จนกระทั่งผ่านไปได้ไม่กี่วัน ท่านคงเห็นอะไรสักอย่าง หลวงพ่อถามเรื่องนรก - สวรรค์มีจริงไหม ท่านก็ตอบเรียบๆ ตอบอย่างที่เราให้ฟัง พอรู้แล้ว จะเรียนหนังสือไปทำไม เพราะตอบคำถามอะไรไม่ได้เลย ซึ่งหลังจากนั้น...เข้าไปโรงอาหารคนแรก ไม่มีนักศึกษาเลย สั่งอาหารเมื่อก่อนอาหารถูก มีอละ ๓ บาท อิมละ ๓ บาท กับข้าว ๓ อย่าง ข้าวไม่อั้น กับอย่างละ ๑ บาท อิม ๓ บาท เพราะฉะนั้น...เวลาเลี้ยงเพื่อนต่างสถาบัน เลี้ยงสบายเลย แค่นละ ๓ บาท (พระลูกชาย: ไปโรงอาหารคนแรกก็โมงครึ่ง) ๖ โมง พออิมก็ขึ้นรถ ๓ ต่อมาวัดปากน้ำ ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมงครึ่งเกือบๆ ๒ ชั่วโมง กลับตาไปเรื่อย ๆ ลืมตาเปลี่ยนรถ พอสุดท้ายก็ลงวัดปากน้ำ ไปที่บ้านหลังเล็ก ไปนั่งที่เสาหัวด้วนเล็กๆ ไปนั่งฟังชะมันแปลบเลย"...(จบ)

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗๖

ฟุ้งขยายลงไป : เริ่มต้นในจุดที่เราคล่องก่อน ตรงไหนก็ได้ ที่จะทำให้ใจเราละเอียดได้เร็ว **แค่ ๕ นาทีก็สามารถทำให้เราคล่องได้ อย่างนี้แหละจะ** เพราะใจเป็นสภาวะที่ละเอียด การที่เราเริ่มในจุดที่คล่อง ก็จะนำไปสู่สภาวะของใจที่ละเอียดได้ **เข้าไปสู่จุดที่ละเอียด** บ่อยสบายๆ อย่าไปดัน มันจะฟุ้งขยายลงไป ไม่ใช่ฟุ้งหวาด อย่างที่หลวงพ่อบุญจะ เราทำนี่ๆ มันจะมีแรงดึงดูดเราลงไปเอง ไม่ใช่ดันนะจะ มันจะเร็วแรงให้ทำการบ้านให้คล่องๆ คล่องขึ้นไปเรื่อยๆ จนคล่องมาก ๆ จนรู้สึกว่าง่ายมาก ๆ จะทำให้ซ้าก็ได้ เร็วก็ได้ ดูมันวนเดี๋ยวจบ ปริ๊ดเดียวไปเลย ดูให้ชัดเจนหายสงสัย อย่าให้มีปณิธานหรือสัญญาเก่าๆ ให้หยุดในหยุด หนักขึ้นไปเรื่อยๆ ให้สะอาดยิ่งขึ้น บริสุทธิ์ยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ

ชุดสมบัติ : มีพระอยู่องค์หนึ่งสมัยหลวงปู่ ได้วิชาธรรมกายระดับหนึ่ง องค์นี้ท่านมีเจตนาดี ท่านเห็นหลวงปู่เหนื่อย ต้องรับแขก และต้องทำอะไรอีกเยอะ ท่านอยากหาทางลัดช่วย คิดจะไปชุดสมบัติ มีคนส่งข่าวมา ก็มาขออนุญาตท่าน หลวงปู่บอก ว่า อย่าไปเลย จะไปทำไม ท่านตอบว่า จะไปเอาทรัพย์ในดินมาถวาย หลวงปู่พยายามพูดหวานล้อมไม่ให้ไป จนกระทั่งหลวงปู่เห็นในญาณทัสสนะ ท่านจึงพูดออกมาคำหนึ่งว่า เออ...ไปนี่ละ อย่าว่าแต่สมบัติจะไม่ได้ แม้แต่กระดูกก็ยังเอากลับมาไม่ได้เลย ท่านเข้าไปในป่าเขา ไปเอาสมบัติ โยมแผ้วเล่าให้ฟังว่าล้มป่วยอยู่ตรง

นั่น ญาติทราบก็ไปรับในป่า ไปเผาเก็บอัฐิใส่กระเป๋ามา ขึ้นรถไฟ
โจรมาจากไหนไม่รู้ ปล้นเอากระเป๋าที่ใส่อัฐิมาด้วย แม้แต่กระดูก
ยังกลับมาไม่ได้ โจรเอาไปหมดเลย นี่หลวงปู่ ลูกต้องใจเป็นหนึ่ง
ถ้าอยากไปทำวิชา ต้องไม่ติดอะไรเลย ลูกต้องปลุกจิตสำนึกตัว
เองดี ๆ นะ อยาก จะไปรู้ไปเห็นจริง ๆ หรือเปล่า จริงช่วงสั้น จริง
ช่วงยาว

พ่อครัวชั้นดี : วางใจให้หนึ่ง ๆ นุ่ม ๆ ละมุนละไม ให้ได้ต่อเนื่อง
กันไป ทำอย่างนี้ แค่นี้เท่านั้น อย่าทำอะไรที่นอกเหนือจากนี้ แล้ว
ใจของเราก็จะถูกปรับปรุง ปรับใจปรุงใจของเราให้ถูกส่วนเอง ใจ
ของเราก็จะค่อย ๆ ละเอียดลงไปเรื่อย ๆ เหมือนพ่อครัวชั้นดี ที่มี
ฝีมือปรุงอาหารให้มีไอชารส เราก็ต้องทำประดุจพ่อครัวชั้นดีอย่าง
นั้น ปรุงใจของเราด้วยวิธีการดังกล่าว คือหยุดนิ่งเฉย ๆ นิ่ง ๆ นุ่ม ๆ
ละมุนละไม อย่างสบาย ๆ

คุณครูไม่ใหญ่

รักตัวของเรา : รักตัวของเราเอง รักตัวของเรา ไม่ใช่เห็นแก่ตัว แต่ต้องทำตัวของเราให้บริสุทธิ์ ให้มีความสุขตลอดเวลา สิ่งที่ผ่านมาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มีทั้งดี และชั่ว เราจะต้องเลือกเอาแต่สิ่งที่ดี ๆ ให้เข้ามารวมอยู่ภายในศูนย์กลางกายฐานที่ ๗

เข้าสู่สมรภูมิภายใน : จากที่ลูก ๆ ตอบประสบการณ์ภายในกันมา เชื่อที่พูด เดียวจะมีข้อสอบที่อยู่ในขอบเขตจำกัด แต่ใจมีอิสระภาพ ไร้ขอบเขต เพราะยายอยู่ที่แคบกว่านี้ ฟันไม่ได้สบายอย่างนี้ ยายยังอยู่ได้ จะทดสอบดู จะวัดความละเอียดว่า ใครความละเอียดไม่ได้ก็เดินออกไป ใครจะตอบตาม ๆ กันก็ไม่ได้ ถ้าเห็นตรงกันก็ตอบตามกันได้ ต้องเป็นตัวของเราเอง ไปง เวลเข้าสู่สมรภูมิมันยากนะ ลูกต้องทำตรงนี้ให้มันง่ายซะก่อน เพราะมันไม่มีในพระไตรปิฎก เพราะการได้ยินได้ฟังมาเหมือนเข้าใจ แต่มันไม่เข้าใจ ต้องไปรู้ไปเห็นถึงจะเข้าใจ ถ้าไม่ทำตรงนี้ให้ง่าย มันยากนะ มันไม่เหมือนกันนะ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๗๘

ความรู้คู่ความบริสุทธิ์ : นิ่งในนิ่ง ให้ไม่มีอะไรมาเหนี่ยวรั้งได้ เข้าไปในกลางหลวงปู่จนคล่อง จนคุ้น ซ้อนติดกลางหลวงปู่ไป หยุต นิ่ง ๆ จริง ๆ จะทิ้งดิ่งไปเอง อย่าลุ่ม อย่าตัน ต้องให้จิตบริสุทธิ์ จริง ๆ เรียนแล้วต้องแจ่มแจ้ง เป็นความรู้คู่ความบริสุทธิ์ บริสุทธิ์ ในบริสุทธิ์ขึ้นไปเรื่อย ๆ

ทางมาแห่งบารมี : วันนี้เราพึงพอใจในการนั่งธรรมะได้ ๕ นาที วันพรุ่งนี้ฝึกใหม่ ฝึกไปเรื่อย ๆ แม้วันพรุ่งนี้จะดีไม่เท่าวันนี้ก็ช่าง หรือดีกว่าวันนี้ก็ช่าง ให้เฉย ๆ ฝึกไปเรื่อย ๆ ล้มลุกคลุกคลานกันไป เราก็ฝึกไป นี่เป็นทางมาแห่งบารมีของเรา ความเจริญงอกงามของ จิตใจก็จะเกิดขึ้นทุกวินาที แม้เราว่า ไม่เห็นจะก้าวหน้าอะไร **“ไม่เห็นมีอะไรใหม่”** แม้เราจะรู้สึกอย่างนี้ก็ตาม แต่ความละเอียดก็ ถูกสังขมาไวโนใจ บุญเกิดขึ้นทุกครั้งที่เราลงมือปฏิบัติ อย่างที่เรา ไม่รู้ตัวเลย จะเกิดขึ้นทุกอนุวินาทีเลย กาย วาจา ใจของเราจะถูก กลั่นให้สะอาดแล้วสะอาดเล่า บริสุทธิ์แล้วบริสุทธิ์เล่าเพิ่มขึ้นทุกวัน

ให้ทะเล่ถูกรอบความคิดทุกอย่าง : อีกไม่เกินเดือน จะค้น Case Study ได้เลยเอาให้ทะเล่ถูกรอบความคิดทุกอย่าง ให้ใจหยุดสนิท นิ่ง ในนิ่ง ๆ ๆ ขึ้นไปเรื่อย ๆ ในสภาวะแวดล้อมอย่างนี้ ไม่มีเครื่องกั้วล ไม่ต้องออกไปรับเรื่องอะไร อยู่แต่ตรงกลางของกลางอย่างนี้ เดี่ยว จะฉิว ชิว ๆ เลย เอาให้คล่อง ๆ ยิง ๆ ขึ้นไป ความละเอียดขนาดนี้

อีกไม่นานจะได้ไปค้น Case Study เพราะฉะนั้น เอาให้หนึ่งในหนึ่ง ๆ หลุดกรอบความคิดทุก ๆ อย่างให้หมดเลย

ต้องบริสุทธิ์ : *ต้องบริสุทธิ์ คือต้องไม่มีความคิดแทรก แต่ ถ้ายังไม่บริสุทธิ์ มันจะดึงดูดความคิดเข้ามาหา ถ้าเราส่งใจไปที่อื่น มันก็จะไปเอาสิ่งที่เป็นมลทินของใจเข้ามา วิชชามรรคผลไปแค่ตัวคนเดียว แต่วิชชาบต้องให้ละเอียดมาก ๆ คล่องแคล่ว และต้องไปกันเป็นทีม เพราะมันมีธาตุปิดธาตุดั้งอยู่ ๑๘ กายต่อไปจะเรียกย่อ ๆ ๓ คำ มนุษย์ ทิพย์ ธรรม มนุษย์ก็หมายถึง กายมนุษย์หยาบ กายมนุษย์ละเอียด ทิพย์ก็กายทิพย์ พรหม อรูปพรหม ธรรม ก็กายธรรมโคตรภู โสดา สกิทาคา อนาคตา อรหัตตัต ต่อไปได้สอนวิชาปุพเพนิวาสานุสสติฯ พอระลึกชาติได้ ๑ ชาติ ต่อไปก็ให้ย้อนดูได้ที่ละกัลป์เลย มีตั้ง แต่ ๑ กัป ๒ กัป ๓ กัป ซึ่งเป็นสิ่งที่เราไม่รู้มาก่อนเลย มัวไม่ได้เลย ถ้ามัวไปก็จะไม่ได้อะไร นั่งก็เมื่อยฟรี เพราะเราเรียนเพื่อตัวของเราเอง เราทิ้งทุกอย่างมาเพื่อการนี้*

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๘๐

สิ่งเดียวที่จะทำให้หลวงพ่อสวดขึ้นและสมปรารถนา : อย่าให้มีความคิด อย่าติดสัญญา ให้บริสุทธิ์จริงๆ แจ่มแจ้งจริงๆ ตรงนี้สำคัญ ถ้ามีความคิดปน ก็จะต้องปรับและแก้ไขแต่ตอนนี้ให้หยุดสนิทจริงๆ ต่อไปญาณทัสสนะจะได้ถูกต้องแม่นยำ สิ่งเดียวที่จะทำให้หลวงพ่อสวดขึ้นและสมปรารถนา คือความละเอียดของลูกๆ ทุกคน

ต้องบริสุทธิ์ สุข และง่าย : อย่าไปลุ้นดัน ถ้าลุ้นดันมันก็ไม่เกิดประโยชน์ในการศึกษาวิชาธรรมกาย ลูกจะต้องฟังสอนตัวเองให้ดีนะจ๊ะ ถ้าเราปล่อยจริงๆ เพราะเราละเอียด มันก็จะง่ายสำหรับเรา ต้องบริสุทธิ์ สุข และง่าย ถ้าเราแบ่งเป็นเลี้ยวๆ ๗ นับอสงไขยไม่ถ้วน เอามาเลี้ยวเดียว ทำให้ละเอียดอย่างนี้นะจ๊ะ แล้วก็อาราธนาพระนิพพาน ขอให้ท่านลงซ้อนกลั่นแก้ไปด้วย

งานตรงนี้เป็นงานที่แท้จริง : เดี่ยวพอเรียนวิชารบ จะยิ่งสนุกกันใหญ่ “งานตรงนี้ และงานที่แท้จริง” หลวงพ่อรวอวันที่ทหารตัวจริงระดมพลกันมาพร้อม หลวงพ่อก็สนุกในการทำวิชา ทำความละเอียด ถ่ายทอดธรรมะแก่ลูกๆ ให้ไปกันเป็นทีม ถ้ามีความรู้สึก ลุ้น ให้กลับมาเริ่มต้นใหม่ ณ จุดที่ง่าย ชอบ และคล่อง ให้สบายก่อน

สม่าเสมอ : ความสม่ำเสมอของการปฏิบัติธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้เราเข้าถึงพระธรรมกายได้ แม้ว่าเราจะมีภารกิจมากน้อยเพียงใด ก็ขอให้เพิ่มสิ่งนี้เป็นภารกิจประจำวันเข้าไปด้วย และไม่่ว่าเราจะอยู่ในอารมณ์ใดก็ตาม จะหงุดหงิด ชุนมัว หรืออารมณ์แจ่มใส สุขภาพจะแข็งแรง หรือจะเจ็บป่วยไข้ ซึ่งก็เป็นธรรมดาของสังขาร หรือกลับมาตึก ๆ ตื่น ๆ แค่นั้น ก็ขอให้ปฏิบัติธรรมไปเถาะ การที่เราปฏิบัติอย่างสม่าเสมอนี้ จิตใจของเราจะถูกขัดเกลาให้สะอาด บริสุทธิ์เพิ่มขึ้นทุก ๆ วัน ใจของเราจะคั่นกับศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ซึ่งเป็นที่สถิตย์ของพระธรรมกาย

มิเตอร์วัดใจ : เราต้องฝึกจนกว่าจะครอบครองทุกสิ่งให้ได้ ต้องเกิดฉันทะอย่างบริบูรณ์ แม้แต่พระอินทร์ลงมาห้าม เรายังไล่ได้ รักการปฏิบัติธรรม เมื่อเราเริ่มภาคภูมิใจในตัวเอง เป็นใหญ่ในตัว เป็นอิสระ ฝึกตรงนี้ให้คล่อง นับวันจะดีขึ้นเรื่อย ๆ ลูกจับวิธีการได้ใหม่ จับจุดได้ใหม่ วิธีการที่จะไปถึงตรงนี้ได้ ต้องจับจุดให้ได้ ดูดวงแก้ว เล่นกับดวงแก้ว สักพักเราก็จะไปถึงตรงนั้นเอง เดียวก็ได้ ลูกไม่ต้องไปกังวล ให้ทำตรงนี้ให้คล่อง เข้าดวง เข้าฌาน ให้ชัด ใส สว่าง จนกระทั่งเป็นหนึ่งเดียวกัน **ลูกจะมีความสุข ความบริสุทธิ์ เป็นมิเตอร์วัดใจ**

คุณครูไม่ใหญ่

โลกะ โทสะ และโมหะ ก็ยังมีเท่าเดิม แต่เส้นทางสายกลางภายใน เป็นเส้นทางแห่งพระอริยเจ้า เป็นทางเอกสายเดียว ที่ทำให้ความสุขเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นเดินทาง จนกระทั่งถึงปลายทาง ถ้าเข้าไปไม่ถูกช่อง ทางสายนี้จะไม่รู้จักความสุขที่แท้จริงเลย มีแต่สุข เสื่อม ๆ กับสุขใหม่ ๆ จะสุขในขวดก็ดี หรือจะสุขที่ไหนก็ดี นั่นแหละ เป็นสุขที่มีความหายนะครอบงำ แต่สุขตรงนี้เป็นสุขจริง ๆ เป็นสิ่งที่ จำเป็นสำหรับตัวมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ถ้าเรายังเข้าไม่ถึง สุขตรงนี้ ก็ไม่ถึงต้นทางตรงนี้ ชีวิตก็ยังไม่ปลอดภัย

ครอบครองจุดเล็กใสให้ได้ : จุดเล็กใสใครได้บ้าง สำคัญนะ ต้องครอบครองให้ได้ ได้อย่างง่าย ๆ ได้ตลอด ก็ฝึกตรงนี้ไป ฝึกให้ ชำนาญ เมื่อได้แล้ว ลูกจะมีความสุขอย่างยั่งยืน เพราะช่วงยาว ช่วงสั้น ลูกได้ผ่านตรงนั้นมาแล้ว ลูกต้องสำรวจตัวเองให้ดีนะจะ พอถึงตรงนั้น ไม่มีใครที่จะช่วยเราได้ ลูกต้องเห็นเอง เป็นเอง และ ทำได้เอง ทำตามลำพังก็ทำได้ จะอยู่เป็นทีมก็ทำได้ ลูกต้องช่วย ตัวเอง แต่ครั้งที่ **หลงพอมานั่งตรงนี้ ไม่มีอะไรใหม่ อันไหน ที่ถามซ้ำ ๆ ย้ำ ๆ แสดงว่า ตรงนี้สำคัญ เพราะเป็นหัวใจ** นอก นั้นเป็นปอด ตับ ม้าม ไต ซึ่งหัวใจอยู่ตรงนี้นะจะ หยุดแรกสำคัญ เราจะเสียเวลาตรงนี้นิดหน่อย แต่เสียเพื่อได้ จะมันคงมันใจ และ มันคงต่อไป ดูเหมือนไม่ก้าวหน้า แต่จริง ๆ แล้ว **เรากำลังไปถึง จุดหมาย ถ้าลูกครอบครองจุดเล็กใสนี้ได้ สำคัญมาก ๆ จุดเล็ก ใสมันคง มันใจ ลูกเอาตรงนี้ให้คล่อง** ฝึกตรงนี้ได้ยากก็ได้ มันไป ได้เอง พอถึงจุดหนึ่ง มันจะต้องได้ ๑๘ กาย ฝึกตรงนี้ซ้ำ ๆ ย้ำ ๆ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๘๒

จิตบริสุทธิ์ จะเห็นไปตามความเป็นจริง : ต้องให้นิ่งสนิทจริง ๆ **นิ่งแล้วดียังไง มันจะเป็นอิสระ อิสระแล้วดียังไง จิตมันจะบริสุทธิ์ บริสุทธิ์แล้ว มันจะรู้เห็นไปตามความเป็นจริง** ต้องให้หลุดจากสัญญาความทรงจำให้ได้ ถ้าจะให้ลืม เราคงลืมยาก แต่ถ้าจะให้ดี ก็อย่าไปจำมัน เราต้องหลุดจากกรอบ DMC ให้ได้ ต้องให้เกิดความเชื่อมั่นด้วยตัวเองว่า เรามาจากดุสิตจริง ๆ

ความรู้แจ้งเห็นแจ้ง : การเข้าไปในไส้กลาง มันจะกว้างขวาง เป็นอาณาจักรของเราเลย ไปจนสุดรู้ สุดญาณ จักขุ ญาณ ปัญญา วิชา แสงสว่าง ความสุขความบริสุทธิ์ ความรู้แจ้งเห็นแจ้ง จะมาพร้อมกัน

ทำตัวของเราให้บริสุทธิ์ : อย่าประมาทว่าเราคล่องแคล่วแล้ว ให้อาราธนาพระนิพพานลงซ้อนกลั่นแก้ในสิ่งที่เราข้องกับสิ่งที่เป็นข้าศึกต่อการกุศลและพรหมจรรย์ เราต้องติดกลางพระเดชพระคุณ หลวงปู่ เพราะท่านเป็นผู้เลิศ ผู้ประเสริฐ เป็นผู้บริสุทธิ์ เราต้องทำตัวของเราให้บริสุทธิ์ โดยนิ่งแน่นแล้วค่อยโน้มเข้ากลางท่าน ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับท่าน ถ้าละเอียดแล้ว ก็ดูให้แจ่มแจ้งไปเรื่อย ๆ ให้นิ่ง ๆ เนื่องจากพระเดชพระคุณหลวงปู่ พระนิพพาน ท่านจะเปิดอายตนะทิพย์ จะเปิดหมด เพราะมีทั้งจักขุ ญาณ ปัญญา วิชา แสงสว่าง จะมาพร้อมกัน โดยที่เราทำอย่างง่าย ๆ ทำอย่างมีความสุข และความบริสุทธิ์ เราจะเห็นสิ่งใดเป็นสิ่งนั้นอย่างง่าย ๆ

ธรรมปฏิบัติ : สิ่งที่เราทำอยู่นี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะว่าเป็นทางมรรคผลนิพพาน เรากำลังแสวงหามรรคผลนิพพานอยู่ บุญอันใดจะประเสริฐ และเลิศเท่ากับการทำใจหยุดนิ่ง กระทั่งเห็นแสงสว่างแว็บเดียว เป็นไม่มี เพราะแสงสว่างนี้เป็นต้นทางที่จะไปสู่อายตตนิพพาน

ดิ่งลงไปพร้อมกัน : ช้อนพระเดชพระคุณหลวงปู่ให้สนิทให้ท่านเปิดอายตตนิพพาน หลวงพ่อก็ช้อนอยู่กับท่าน ลูกจะต้องตกศูนย์ก่อนในครั้งแรก ลูกยังไม่คุ้น ต้องทุ้มลงไปทั้งตัวเลย ปล่อยทิ้งทั้งตัว การที่เราทำผ่านมาในอดีต และที่ทำอยู่ ณ ปัจจุบัน แล้วก็ในอนาคต เราจะเอามารวมกัน จะได้มีพลัง แล้วเราก็จะช้อนอยู่ในกลางเดียวกัน ดิ่งลงไปพร้อมกัน เราจะมีพลังละเอียดเท่าๆ กัน แล้วจะเร็วแรงมาก

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๓

ยิ่งเรียนยิ่งง่าย : อย่าตอบตามกัน วิชาธรรมกายยิ่งเรียนยิ่งง่าย และง่ายขึ้นไปเรื่อย ๆ จะบริสุทธิ์ขึ้น มั่นใจขึ้น สุขขึ้น ดีขึ้นทั้งหมด สิ่งที่เราได้ยินได้ฟังมา เราก็รับรู้เอาไว้ แต่ความจริงเป็นอย่างนั้น หรือเปล่า หรือไม่เป็น เอ๊ะ แล้วจริง ๆ เป็นยังไง เราต้องพิสูจน์

เรียนเพื่อความบริสุทธิ์ : เริ่มในจุดที่ง่าย สบาย และมีความสุข ทุกครั้ง จะได้ไม่ล้า ต้องจำไว้ว่า เราเรียนเพื่อความบริสุทธิ์บริบูรณ์ ในการประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อรักษาเป้าหมาย และมโนปณิธาน ของเรา ความละเอียดของเราใน ตอนนี้อย่างไร ต่างแต่ความ คล่อง

ต้องทำไปพร้อม ๆ กัน : ซ้อนติดกับพระเดชพระคุณหลวงปู่ **ทั้งหมดนี้ต้องทำไปพร้อม ๆ กัน** ให้นิ่งสนิทจริง ๆ แล้วก็กลับแก้ ภาตธรรม เห็น จำ คิด รู้ของตัวเองให้สะอาดบริสุทธิ์

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๒๔

แจ่มแจ้งจนหายสงสัย : อย่าติดสัญญา ความทรงจำต้องเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ให้หลุดจากกรอบความรู้ที่เราได้เคยศึกษา มา การบ้านทุกข้อต้องเอาให้คล่อง ให้ชำนาญ ให้แจ่มแจ้งจนหายสงสัยด้วยตัวของเราเอง ต้องไปรู้ให้ได้ว่า ก่อนมาเกิดเรามาจากไหน มาทำไม

ผู้ที่จะอยู่กระถวงกลาโหม : ผู้ที่ปราบมารในยุคของพระเดชพระคุณหลวงปู่ นั้น ล้วนมีบารมีแก่ๆ บารมีมาก ๆ จึงปราบมารได้ บารมีน้อยๆ ปราบมารไม่ได้ มากขนาดไหน? ต้องนึกถึงคำหลวงปู่ว่า **“ตลอดแสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล นิพพานถอดกาย ไม่มีใครรู้เรื่องการปราบมารเลย”** ผู้ที่มุ่งปราบมาร ผู้ที่จะอยู่กระถวงกลาโหม ทำหน้าที่ปราบมาร ก็แปลว่า ผู้ที่อยู่ในยุคหลวงปู่ ล้วนเป็นผู้ที่มีบารมีมาก บารมีท่านมีถึงขนาดได้สมบัติจักรพรรดิตกไม่พร่อง ถ้าเอาบารมีมากแบบท่านไปทำทางโลกให้หมดเปลืองไป สามารถทำอะไรมาบำรุงบำเรอตามกระแสโลก แต่ท่านไม่เอา เพราะไม่ใช่เป้าหมายของท่าน **เป้าหมายของท่านคือปราบมาร**

คุณครูไม่ใหญ่

พบกันครึ่งทางที่กลางกาย : หลวงปู่ และพระนิพนพาน ท่านคิด
อย่างเดียวกันที่จะเอาลูกทุกคนไปทำวิชา ตลอดเวลาทุกอนุวินาที
ให้ได้ นี่คือความคิดคำนึงของท่าน ณ เวลานี้ไม่ใช่เป็นบาง**อารมณ์**
“จะทำได้ไหมนะ บางอารมณ์ก็จะเป็นนักรบแห่งกองทัพธรรม”
ลูกต้องคิดให้เหมือนท่านตลอดเวลาทุกอนุวินาทีแน่นอน นิ่งแน่น
นี่...เรายังไม่เจอตัวจริงของท่าน เราดูแต่ภาพถ่าย และเจอกายที่
ท่านละทิ้งแล้ว เห็นภาพที่ท่านนอนถอดร่างอยู่ที่วัดปากน้ำ ตัวจริง
จะพบที่ศูนย์กลางกาย **เราจะเจอตัวจริงของท่าน** ที่เป็นสมณเทว
บุตรที่ดุสิตบุรี **ต้องพบกันครึ่งทางที่กลางกาย** ลูกต้องทิ้งทุกอย่าง
วางทุกสิ่ง นิ่งอย่างเดียว **ทุกอย่างมีเหตุผล แต่ตอนนี้ไม่ต้องถาม**
ลุยพัฒนา และข้ามขั้นตอนไป ผู้ที่จะสงสัยได้มีหลวงพ่อก็ค
เดียวว่าทำไม? ลูกไม่มีหน้าที่สงสัย ลูกมีหน้าที่ไปหยุด ไปค้น ไปดู
แล้วเอามาตอบหลวงพ่อก ความสงสัยมีคนเดียว ลูกไม่มีหน้าที่สงสัย
หลวงพ่อกจะเป็นผู้ตั้งคำถาม แล้วลูกมีหน้าที่ตอบ ม้วนเดียวจบ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๘๖

หยุดกับนิ่งอย่างมีความสุข : เป็นฝ่ายโปรด เน้นสอนธรรมะ เป็นกระทรวง ศึกษาธิการ ไปสอนเขา ความละเอียดไม่ต้องเท่าเทียมกันก็ได้ แต่กระทรวงกลาโหม ต้องละเอียดเท่าเทียมกัน เพราะต้องไปพร้อม ๆ กัน ไปกันเป็นทีม ถึงจะไปสู้เค้าได้ ต้องละเอียดทัน ๆ กัน ตอนนี่ เรายังละเอียดไม่เท่าเทียมกัน ถ้าเข้าสู่สนามรบ ก็จะไปสู้เค้าได้ในระดับหนึ่ง เราจะรู้เห็นไปตามความเป็นจริง ก็จักขุ ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่างนั้นแหละ ซึ่งทั้งหมดนี้ ก็ขึ้นอยู่กับ หยุดกับนิ่งอย่างมีความสุข และความบริสุทธิ์

ผู้เข้าถึงธรรมกาย เป็นที่ต้องการของชาวสวรรค์ : ผู้ที่จะ “เข้าถึงธรรมกาย” และ “เป็นธรรมกาย” เป็นที่ต้องการของชาวสวรรค์ทั้งหลาย อยากให้ไปเป็นสหายด้วย อยากอัญเชิญไปอยู่ด้วย เพราะเข้าใกล้ธรรมกายแล้ว มีความสุขมันชุ่มอกชุ่มใจ เย็นอกเย็นใจ มีกำลังใจสูงส่ง อยากอยู่ใกล้เหมือนร่มไม้ ใหญ่ที่เกิดความอบอุ่นใจ ปลอดภัย มีปีติสุข กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำความดี ธรรมกาย จึงเป็นของประเสริฐเลิศนัก

ภารกิจที่สำคัญ : ใครอยากไปทำวิชาบ้าง? ตามจริง ๆ นะ ตรงนี้ !! ทหารเข้าสู่สมรภูมิที่ปลอดภัยด้วยตัวเอง และมวลมนุษยชาติให้พ้นจากการเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามาร เป็นภารกิจที่สำคัญ ต้องถามใจตนเองว่า **อยากจริง ๆ หรืออยากตามกระแส** **อยาก เพราะเห็นประโยชน์** **อยาก เพราะเห็นโทษ**

ในชีวิตแบบโลกๆ เห็นภัยในวิฎฐะจริง ๆ ไม่ใช่อ่านตามทฤษฎี แต่เห็นแล้ว เบื่อหน่ายจริง ๆ เบื่อหน่ายสุดขีด อยากพ้น อยาก พบพระผู้ปราบมาร อยากปราบมาร เป็นขั้นเป็นตอนอย่าง แท้จริง เพราะเราต้องเป็นที่พึ่งของตัวเอง ไม่งั้นไม่ได้ ต้องถาม ตัวเอง ถ้าไม่ตรงนี้ตรงนั้นก็ไม่ได้ อยากตามกระแส หรือจริง ๆ ถ้า จริง ๆ ลูกต้องไปทบทวนประวัติศาสตร์ยุคหลวงปู่ว่าหลวงปู่ ในยุคนั้น อยู่กันอย่างไร มีข้อวัตรปฏิบัติอย่างไร นี้ ! เรามา ไม่ทันคุณยาย ก็ศึกษาจากแบบแผนข้อวัตรปฏิบัติของคุณยาย ว่า ท่านทำอย่างไร ท่านก็สอนอย่างนั้น ผ่านการฝึกฝนอบรม ตนเองแล้ว จึงนำมาถ่ายทอด แม้ท่านไม่มีชีวิตอยู่ แต่ท่านยัง อยู่กับเราด้วยคำสอน

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๘๗

อายตนิพพานมีแต่ผู้บริสุทธิ์ : ถ้านิ่งในนิ่ง มันจะมีความสุข ความบริสุทธิ์ ความสว่าง และความสงบเพิ่มขึ้น **ศูนย์กลางกาย คือที่รวมของสรรพสัตว์และสรรพสิ่งทั้งหลาย** **อยากรู้อะไรก็ดูที่ศูนย์กลางกายในอายตนิพพาน** **ที่นั่นมีแต่ผู้บริสุทธิ์ จะไปถึงได้** **เราก็ต้องทำตัวของเราให้บริสุทธิ์** **ความบริสุทธิ์ก็จะดึงดูดเราไปได้** เหมือนฝูงเนื้อย่อมอยู่ในฝูงเนื้อ สัตบุรุษย่อมอยู่กับสัตบุรุษ อสัตบุรุษย่อมอยู่กับอสัตบุรุษ สัตบุรุษย่อมไม่อยู่กับอสัตบุรุษ อสัตบุรุษย่อมไม่อยู่กับสัตบุรุษ ถ้าไปนิพพานได้ ภาพสามก็ไปได้หมด เพราะนิพพานบริสุทธิ์ ส่วนที่เหลือบริสุทธิ์น้อยกว่า

แห่กันไปดู : หลวงพ่อเจอมายะยะ นั่งรับแขก ต้อนรับแขกที่ติดระดับมหาเศรษฐีระดับโลก ระดับที่ติดอันดับนิตยสาร Forbes ลง แต่เขาตอบคำถามของหลวงพ่อไม่ได้ว่า You รวยไปทำไม ตอบไม่ได้ แต่ถ้าถามว่า You ทำอย่างไรถึงรวย ตอบได้เป็นฉากๆ เพราะเขาชำนาญ พอถามว่า You เกิดมาทำไม เขาตอบไม่ได้ แต่เราตอบได้ ถ้าลูกไปเห็นกฎหมายต่างๆ case study case แรกอยู่ในนี้ ถ้าลูกมีความละเอียดพร้อมกัน เราต้องแห่ไปดู และมีพยานยืนยันว่าพร้อมกัน วันใดที่ลูกพร้อม เราจะแห่กันไปดู แล้วจะไปพร้อมๆ กัน

อย่าไปจำมา เดี่ยวจะเป็นอุปสรรค : ลูกต้องทิ้ง DMC ไปนะ ไม่งั้น ท่องจำคล่องปากขึ้นใจ อย่าไปจำมา เดี่ยวจะเป็นอุปสรรค

เพราะว่าต่อไปลูกจะต้องเรียนรู้ในสิ่งที่เราไม่เคยเรียนรู้มาก่อน สิ่งที่ไม่
มีใน DMC ให้เชื่อสิ่งที่เราเห็นเองข้างใน จำเป็น **เพราะเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับตัวเรา ให้ฟังตัวเรา ให้ฟังความรู้ เราต้องฟังหยุดกับ
นิ่ง ทั้งให้หมด** ทำตัวเกลี้ยงๆ ไม่ให้มีเรื่องอื่น ให้มีแต่ดวง มีกาย
ลูกทำตรงนี้นะ ไปทำตรงนี้ให้คล่องๆ ซ้ำๆ

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๘๘

มานะทิฐิ : เราเรียนเพื่อตัวของเราเอง เราจะ **ไม่มีมานะทิฐิ** ว่าจะต้องเป็นอย่างนี้ ๆ เหมือนที่เราเห็น จะไม่สนใจเรื่องมานะทิฐิ จะก้าวข้ามตรงนี้ไป จะนิ่ง ๆ อย่างเดียว เราต้องดูให้แจ่มแจ้ง ให้หายสงสัย ทำเหมือนนักเรียนอนุบาล ทำใจให้อินโนเซนซ์ เหมือนเด็ก ๆ

ใจต้องเป็นกลาง ๆ : พอเรานิ่งจริง ๆ บริสุทธิ์จริง ๆ ไม่ติดอะไรเลย ดูแบบธรรมดา ๆ เดียวก็จะเป็นชัฏหนึ่งโนนนิ่ง ๆ กลางจริง ๆ ปล่อยใจลงไปตรงกลาง ดูตรงกลางที่เดียว เป็นที่รวมข้อมูลของทุกสรรพสิ่ง **ให้ดูเหมือนเราดูก้อนหิน ๑ ก้อน ต้นไม้ ๑ ต้น คน ๑ คน** โดยปราศจากความคิดปรุงแต่ง ให้บริสุทธิ์จริง ๆ ใจต้องเป็นกลาง ๆ ไม่ติดอะไรเลย

อย่าเอาแต่ใจ : ลด ละ เลิก ถ้าเอาแต่ใจตัวเอง จะทำงานเป็นทีมไม่ได้ เมื่อทีมสามัคคี มีจิตเมตตาปรารถนาดีซึ่งกันและกัน คิดเหมือนกัน พูดเหมือนกัน ทำเหมือนกัน ทีมก็จะเกิดความสุข จะมีกระแสนิดหนึ่ง ที่เกิดความอบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกไม่หวาดระแวงใครเลย เป็นพลังแฝงเงียบ ๆ ซึ่งเรามองไม่เห็น เป็นพลังแห่งความสามัคคีของทีม ที่จะทำให้ศึกษาวิชาธรรมกายได้ดีมากเลย

คุณครูไม่ใหญ่

เราต้องใจเย็นๆ : เราต้องยอมรับความไม่ได้ตั้งใจ แล้วเราจะได้ตั้งใจทุกครั้ง ถ้าเราไม่ยอมรับความไม่ได้ตั้งใจ เราก็จะไม่ได้ตั้งใจทุกครั้ง นี่ก็หนึ่งไม่ได้ ต้องนิ่งโดยไม่ตึงนึ้ก เราต้องใจเย็นๆ น้ำแข็งว่าเย็นแล้ว ลูกต้องเย็นกว่า ใจเย็น รอให้ได้ เราต้องยอมรับว่า เราควบคุมอะไรไม่ได้ทั้งหมด เหมือนเราสองกระจก ก็พบว่ามีคนอยู่ในกระจก **เป็นคนธรรมดา ไม่ใช่เทวดา เราคนธรรมดา เนมรมิตไม่ได้ เราต้องคอย คอยให้เป็น เย็นให้พอ** เดี่ยวจะได้

งานที่แท้จริง : ชีวิตของพวกเขาเราทั้งหลายเกิดมาเพื่อที่จะมาทำงานที่แท้จริงที่เราเรียกว่า ภารกิจ กิจที่แท้จริงที่ควรทำ ก็คืองานทำหยุด ทำนึ่ง งานที่จะเอาชนะกิเลสอาสวะ ขจัดกิเลสอาสวะให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ ไม่มีส่วนเหลือของกิเลสอาสวะเลย ก็คือสิ้นเชื้อไม่เหลือเศษนั่นเอง ให้ใจใสสว่าง แล้วความไม่รู้ก็จะหมดไป ความรู้ที่แท้จริง **ความสุขที่แท้จริง...ก็จะบังเกิดขึ้นเมื่อจิตของเราสว่างไสวสว่างโพลง เราเกิดมาเพื่อการนี้แหละลูกนะ**

คุณครูไม่ใหญ่

อะไร หลวงพ่อได้ผ่านความยากลำบากในการปฏิบัติธรรมมาก
กว่าจะเข้าถึงธรรมกายได้ก็นานมากแล้ว และในที่สุดก็ค้นพบว่า...
วิธีที่ลัดที่ลัด และเร็วที่สุด ไม่มีวิธีไหนที่ดีไปกว่านี้ **คือทำตัวเรา
ให้สบายๆ แล้วก็ทำให้ใจเราให้หยุดนิ่งเฉย อย่าไปบังคับใจของ
เรา ทำแค่นี้เท่านั้น**

หยุดนิ่งไปเรื่อย ๆ แล้วจะเป็นไปเอง : ทำให้นิ่ง ๆ ให้ใจละเอียด
ก่อนแล้วค่อยทำอย่างอื่นต่อ เข้าไปในกลางนิ่ง ๆ สลักเข้ากลางไป
ในกลางองค์พระหลวงปู่ ใครเข้ากลางหลวงปู่ได้ ก็เข้ากลางท่านไป
เลย สลักเข้าไส้กลางของกลางไปเลย อย่าไปลุ้น จะได้ปล่อยหลุด
ปล่อยพัน ทั้งดึงไปเลยกลางองค์พระ ให้นิ่ง อย่ากดดัน ไม่เกิด
ประโยชน์ นิ่ง ๆ จะเร็วแรงเอง ทำให้ใจให้ถูกหลักวิชา ให้นิ่งแน่น
ถ้านิ่งแน่นจะได้หมด ชัด ใส สว่าง ความสุข ความบริสุทธิ์ จะเพิ่ม
มากขึ้น ภาพจะเกิดขึ้นเอง ให้หยุดนิ่งไปเรื่อย ๆ แล้วจะเป็นไปเอง
**ถ้านิ่งแน่นมากกว่านี้จะไปถึงจุดที่เร็วแรงมากกว่านี้ เป็นจุดที่
ทำวิชาได้ ถ้าทำไม่ได้ ให้กลับไปทำจุดที่เราทำได้ง่ายก่อน
เลลาใจก่อน พอใจใสสว่างแล้วเข้าไปใหม่**

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๕๓

เอาให้ได้ตามสูตร : ให้เรานั่งในนั่ง เอาให้ชัดทุกดวง ทุกกาย ทุก
ฌาน ผ่านเข้าไปทีละดวง ทีละกาย อย่างช้า ๆ ชัด ๆ โดยไม่ต้องรีบ
ให้หนึ่งในหนึ่งเข้าไปให้มีความสุข ความบริสุทธิ์ในทุกชั้นตอน เราจะ
ผ่านดวง ผ่านกายทั้ง ๑๘ กาย ดูไปที่ละดวง ทีละกาย อย่างช้า ๆ
ชัด ๆ ให้ทุกดวง ทุกกาย ทุกฌานให้ใส ๆ **เอาให้ได้ตามสูตร ชัด
ใส สว่าง มีความสุข ความบริสุทธิ์ทุกชั้นตอน ไปสู่จุดที่ดีที่สุด
ของเราที่เคยทำได้ นิ่ง ๆ เข้าไปเรื่อย ๆ**

ภาพออกมาแตกต่างกัน เพราะยังหยุดไม่สนิทสมบูรณ์ : ที่
ลูกยังเห็นไม่ชัด เพราะใจยังหยุดไม่สนิทสมบูรณ์ มีความคิดแทรก
ติดสัญญาความทรงจำ มีความประมาท การจะให้เห็นชัดก็ต้องดูนิ่ง ๆ
ดูความไม่ชัดต่อไปด้วยใจนิ่ง ๆ การดูนิ่ง ๆ ก็คือการเอาใจมาหยุด
อยู่กับภาพ ๆ เดียว ใจก็จะไม่ชัดส่ายไปที่อื่น เดียวภาพก็จะชัดขึ้น
มาเอง เหมือนเราอยู่ในห้องมืด ดูความมืดไปเฉย ๆ ดูไปเรื่อย ๆ
เดี๋ยวเราก็จะรู้ว่าสวิตช์ไฟอยู่ตรงไหน พอเปิดสวิตช์ มันก็จะสว่าง
ขึ้นมาเลย **ลูกจะมีความสุขในการดู เมื่อลูกเลยชั้นอะทุกขะมะ
สุขไปแล้ว ลูกจะไม่ทุกข์ จะมีแต่ความสุข มหาสุข บรมสุข ขึ้น
ไปเรื่อย ๆ** อยากให้ลูกวางใจจดจ่ออยู่กับธรรมะภายใน แล้วลูกจะ
ไม่มีสิ่งใดที่จะมาดึงใจของลูกให้หลุดออกจากกลางไปได้เลย

ต้องเอาวิชชามรรคผลให้แจ่มแจ้งก่อน จึงจะเข้าสู่วิชชารบได้ :

โครงสร้างของนิพพาน ภาพสาม โลกกันต์ ต้องทิ้งสิ่งที่เคยได้ยินได้ฟัง มาให้หมด นี่เรายังอยู่แค่วิชชามรรคผลเท่านั้น ต่อไปต้องเรียนเรื่อง โลกธาตุ แส่นโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล ถ้าเข้าสู่ **วิชชารบ** แล้ว เราต้องหอบเอาส่วนนี้ไปด้วยทั้งหมด นี่ยังไม่ได้เข้าสู่เรื่องดวงบุญ ดวงบาป ชั้นที่ ๕ อายุตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทริย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาท **เราต้องเอาวิชชามรรคผลให้แจ่มแจ้งก่อน แล้ว ถึงจะไปสู่วิชชารบ** ตอนนี้จะขำนิดหนึ่ง เพราะความละเอียดของเรา ยังไปไม่ถึงจุดนั้น ต้องละเอียดกว่านี้อีกเยอะ เราต้องเอาให้แจ่มแจ้ง ให้หายสงสัย เพื่อจะได้ไปแนะนำให้ทันๆ กันไปเลย

เอาจริงต้องได้ : การปฏิบัติธรรม ถ้าตั้งใจจริง ทำกันจริง ๆ และปรารถนาจะเข้าถึงธรรมอย่างแท้จริงด้วยความสมัครใจ “ต้องได้” แล้วก็ต้องได้ทุกคนด้วย

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๙๔

เป็นไทแก่ตัวเอง : เครื่องเหนี่ยวรั้งจะเป็นชั้น ๆ เราก็ต้องปล่อยเป็นชั้น ๆ แล้วเราก็จะเป็นไทแก่ตัวเอง ไม่ติดอะไรเลย

ฝึกซ้ำ ๆ จนกว่าจะไม่มีความคิด : เราฝึกตอนนี้ ย่ำให้นิ่งแน่นจริง ๆ ไม่มีความคิดปน วางใจเบา ๆ ตรงกลางอย่างมีความสุข ความบริสุทธิ์ แล้วใจจะนิ่งแน่น ชัด ใส สว่าง และหายสงสัยไปเอง เมื่อลูกเข้าไปได้ อย่างอื่นง่าย ๆ ง่ายอยู่ตรงนั้น ตามที่ลูกเห็น ถ้ายังไม่ไปอยู่ตรงนั้น ก็ฝึกซ้ำ ๆ จนกว่าจะไม่มีความคิดอื่นเข้ามาแทรก เมื่อไปถึงจุดที่เห็น สันนิษฐานก็จะไม่มี ภาพจะปรากฏขึ้นเอง ลูกก็จะรู้สึก ว่า **ตัวเราสะอาด บริสุทธิ์ เกลี้ยงจริง ๆ**

วิชาชีวิต : สิ่งที่ชาวโลกต้องการ คือความรู้ที่ชาวโลกเขาไม่รู้ ความรู้นั้นคือ ความรู้ที่อยู่ในพระไตรปิฎก ทั้งภายในพระคัมภีร์ที่อยู่ในตู้ และความรู้ที่อยู่ในตัว ชาวโลกเขาอยากจะรู้เรื่องราวของชีวิต วิชาความจริงของชีวิต ซึ่งทางโลกไม่มีสอน

ต้องตามสูตร : หลวงพ่อบอกให้รู้ตัว ลูกจะได้ไปปรับ ลูกสามารถปรับได้ ลูกยังแข็งแรงอยู่ ให้ตอบตามภาพที่เห็น ไม่ต้องไปปรุงแต่งภาพเหนือกว่าการปรุงแต่งมาก ภาพภาพเดียวเหนือกว่าคำพูดคำอธิบายมาก ฝึกให้ละเอียด ต้องให้ได้จุดที่ง่ายทุกข้อ ที่ชอบ และมีความสุข ชัดเจน แจ่มแจ้ง และหายสงสัยทุกข้อ เป็นชั้นตอนที่

ก้าวไปตรงนั้น พอถึงตรงนั้น ลูกจะเข้าไปได้อย่างเร็วแรง เร็วเอง ไม่เร็วไม่ได้ จะเป็นไปเอง เพราะลูกคล่อง การบ้านแต่ละข้อ จะทำให้หายสงสัย เพราะเป็นจริง ลูกยังแข็งแรงอยู่ ต้องสู้ แล้วจะได้เองตามสูตรที่ให้ไว้ ทั้งชัด ใส สว่าง บริสุทธิ์ ลูกจะมีความสุข ที่ได้เห็น และเป็นในทุกอย่าง ข้อ ลูกจะเห็นและเป็นในทุกดวง ทุกกาย ทุกภพ ความเป็นจนหายสงสัย ดูเหมือนซ้ำ แต่ไม่ซ้ำหрок ซ้ำช่วงแรก ให้ลูกหยุดนิ่งเข้าไปเรื่อย ๆ นิ่งในนิ่ง เข้าไปในจุดที่ดีที่สุด ที่ลูกเคยทำได้ เข้าในกลางดวง กลางกาย ลูกจะเห็นและเป็นได้ ในทุกดวง ทุกกาย ปรับให้ได้นะลูก

ทิ้งเข้าไปทั้งตัว ผ่านเข้าไปในกลาง : ให้ใจเราใส ๆ เกลี้ยง ๆ ไม่มีสิ่งใดมาเหนี่ยวรั้ง ให้เป็นทุกดวง ทุกกาย ทุกภพ นิ่งในนิ่ง นิ่งในนิ่ง สลักเข้าไปในไส้กลางของกลางไปเรื่อย ๆ ไปอย่างนิ่ง แน่น นุ่มนวล ทิ้งเข้าไปทั้งตัว ผ่านเข้าไปในกลาง ถ้านิ่งแน่นแล้ว ผ่าเข้าไปให้ติดกลางพระเดชพระคุณหลวงปู่ในกลางองค์พระของท่าน เข้าไปได้แล้วจะเร็วแรงเอง เข้าไปที่ละดวงทีละกาย เมื่อนิ่งแล้ว จะเหมือนเราหลุดเข้าไปทั้งตัวเลย เข้าไปเป็นทุกดวง ทุกกาย ที่ลูกเข้าถึง จะได้เห็นดวง เห็นกาย และเป็นได้ทุกดวง ทุกกาย ทุกภพ ลูกจะนิ่งแน่น นุ่มนวล และมั่นคง ลูกทำได้ เพราะเห็นและเป็นเมื่อวางใจเข้าไปในกลาง

คุณครูไม่ใหญ่

ความสุขจะมาติดเรา : หนึ่งได้จะไม่เบื่อ เบื่อไม่ค้อยิ่ง มีความสุขน่าจะนิ่งแน่น ถ้ามีความสุขจะไม่อยู่ที่เดิม เราไปติดความสุขหรือความสุขมาติดเรา ต้องทำตัวเราให้มีเสน่ห์ ความสุขจะติดเราต้องนิ่งอย่างเดียว ถ้าเราไม่ไปติดความสุขมันต้องเป็นอย่างนี้ ผิดจากนี้ไม่ได้ เรายิ่งแน่นจริงๆ ต้องติดเรา เราพยายามนิ่งแน่น มันไม่ค้อยึด แปรลก มันติด ๆ หลุด ๆ เราเล่นตัวหน่อย มันจะมาติด ๆ เลย เยอะเลย สุขมา ดวงมา กายมา เยอะเลย จับหลักให้ได้ แค่หนึ่งอย่างเดียว มีแรงดึงดูด ชัดมา ไสมา สุขมา บริสุทธิ์มา

รักตัวของเรา : รักตัวของเราเอง รักตัวของเรา ไม่ใช่เห็นแก่ตัว แต่ต้องทำตัวของเราให้บริสุทธิ์ ให้มีความสุขตลอดเวลา สิ่งที่ผ่านมาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มีทั้งดี และชั่ว เราจะต้องเลือกเอาแต่สิ่งที่ดี ๆ ให้เข้ามารวมอยู่ภายในศูนย์กลางกายฐานที่ ๗

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๙๖

ให้สงสัยในสิ่งที่เกิดประโยชน์ : ต้องเรียนให้หายสงสัย เรียนเพื่อตัวของเราเอง บางคนนั่งธรรมะกับหลวงพ่มาตั้งแต่เด็ก ๆ ถามหลวงพ่ว่า **“ทำไมดวงต้องใส?”** หลวงพ่ฟังแล้วก็เลยถามกลับ **“ทำไมคอนกริตต้องทึบ? ทำไมเส้นหมี่ต้องยาว?”** คือความสงสัยนี้มีได้ แต่ควรสงสัยในสิ่งที่ควรสงสัย สงสัยในสิ่งที่เกิดประโยชน์ หลวงพ่ก็เลยถามกลับ ผลัดกันถามบ้าง ทำไมเพชรต้องใส? ทำไมถ่านต้องดำ? ความจริงคำถามนี้ หลวงพ่ก็เคยถามมาแล้วเมื่อ ๒๐ กว่าปีก่อน ไม่นึกว่าจะมาโดนถามวันนี้ ถามว่า หนู ๆ หนูเห็นอะไร? หนูเห็นยังงี้? คือหลวงพ่คุ้นกับเด็ก ๆ หนูมั่นใจหรือว่า เห็นจริง ๆ? คำนี้ก็จะมีเหตุผลมาสนับสนุนว่า เห็นจริง ถ้าเป็นเขตนอกมาถาม หลวงพ่ก็ไม่แปลกใจ หลวงพ่จะตอบอย่างดีเลยให้หยุดนิ่ง ๆ มีให้ดูก็บุญหนักหนาแล้ว อะไรอย่างนี้ แต่เนืออยู่เขตในด้วยกัน มาถามอย่างนี้ ตอนหลังเค้าก็มาสารภาพว่า ความคิดมันแว็บเข้ามาครับ หลวงพ่ก็ว่า มันแว็บมาได้ก็แว็บไปได้ เหมือนคนหาบของมาขาย แต่เราไม่ซื้อ มันหาบมาเดี่ยวมันก็หาบไปเอง เพราะฉะนั้น เข้ามาทุกครั้งก็จะเจอหลวงพ่ว่า **ต้องหลุดกรอบนะ ต้องทิ้งสิ่งที่ได้ยินได้ฟังมาให้หมด อย่าติดสัญญาความทรงจำ**

สิ่งที่รักที่สุด คือวิชาธรรมกาย : บุคคลพึงสละทรัพย์ เพื่อรักษาอวัยวะ พึงสละอวัยวะ เพื่อรักษาชีวิต พึงสละชีวิต เพื่อรักษาธรรมะ พวกเราก็สละชีวิตกันมาแล้ว ถึงได้ตัดสินใจเข้ามาอยู่ในนี้

หลวงพ่อบอกว่า คนที่เข้ามาอยู่ใกล้หลวงพ่อบอก จะมีความรักในวิชาธรรมกายเหมือนหลวงพ่อบอก หลวงพ่อบอกก็รักเค้า จึงอยากถ่ายทอดสิ่งที่หลวงพ่อบอกที่รักที่สุด **คือวิชาธรรมกาย** ให้เค้า แต่ถ้าใครยังไม่พร้อมยังไม่มั่นใจ ยังไม่เห็น ก็ไปอยู่ในจุดที่พร้อมก่อน อยู่ในนี้มันไม่ได้ออกไปไหน ส่วนใครที่พร้อม มั่นใจในสิ่งที่เห็นจริงๆ ก็มา เดินทางไปด้วยกัน หลวงพ่อบอกก็ตรงๆ อย่างนี้ ง่ายๆ ไม่ซับซ้อน

คือความเรียบง่าย...ภายใน : ครูสอนภาษาท่านหนึ่งกล่าวว่า การเรียนภาษาต้องง่าย ๆ ตรงไปตรงมา เพราะว่า ภาษา หรือ ประโยคของคำพูด ไม่ได้เริ่มต้นมาจากนักปราชญ์ บัณฑิต หรือ บัญญัติสวรรค์ แต่เริ่มต้นจากชาวบ้านธรรมดา คือมีประธาน มี กริยา แล้วก็มีกรรม ท่านก็ยกตัวอย่าง เช่น ฉันกินข้าว และหลังจากนั้น ก็มีผูกประโยคกันให้ซับซ้อนให้ดูเลิศหุร สละสลวยกันขึ้นมา แต่จริงๆ ก็มีคามหมายแค่ ฉันกินข้าว การปฏิบัติธรรมก็เช่นเดียวกัน จริง ๆ แล้วมันเรียบง่าย สบาย ๆ เข้าถึงได้โดยไม่ยาก แค่ทำใจให้อินโนเซนซ์เหมือนเด็ก ๆ ง่ายๆ เดียวก็เข้าถึงได้ และสิ่งที่เป็นความลับ เหลือเชื่อ เช่น นรก สวรรค์ นิพพาน ก็จะถูกเปิดเผยออกมาสว่าง กระจ่าง เหมือนเราชักม่านแห่งความมืดในยามรัตติกาลให้แสงสว่าง เหมือนดวงอาทิตย์ที่ได้โคจรทำความสว่างให้แก่มองโลกก็ง่ายๆ แค่นั้นเอง

คุณครูไม่ใหญ่

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๔๗

เปลี่ยนความสับสน ให้เป็นความสุขสันต์ : ข้างนอก ใจเค้า สับสน พอเอาใจเค้ามาหยุดได้ ก็มีมีความสุข เปลี่ยนความสับสน ให้เป็นความสุขสันต์ พอสับสนแล้ว ก็ไม่รู้จะทำยังไงถึงจะดี ให้ไป ตักบาตรเอง ก็ไม่มีอารมณ์จะตัก คิดไม่ออก ก็เลยจัดโปรแกรม ตักบาตรพระแสนรูป พอเห็นตักกันเยอะๆ เข้าก็เลยมาตักกันใหญ่ แล้วก็นิมนต์พระมา ยกท่านให้สูงส่ง พระท่านก็เรื่อยๆ พอถูกยก ขึ้นมา อ้าว เราสูงส่งเหวอเนี่ย ก็ต้องทำตัวให้สูงส่ง นี่ความสับสน สร้างความสูงส่ง

ต้องฝึกให้เป็นนักค้นคว้า นักวิจัยภายใน ฝึกทำ R&D : สมัยหลวงปู่ท่านก็ทำ R&D นะ ท่านใช้คำว่า ค้นวิชา มีสถานที่ ค้นเรียกว่า โรงงาน หลวงปู่ก็เห็นว่าคำว่า R&D ความหมายมันก็ อย่างเดียวกัน เลยเอามาใช้ เราฝึกค้นวิชาด้วยการทำวิชา

ความมั่นใจ และหายสงสัย : ความสุข ความบริสุทธิ์ ความ ละเอียดของใจมี จักขุ ญาณ ปัญญา วิชา แสงสว่าง จะมาพร้อม กัน จะมีความมั่นใจ และหายสงสัยใจจะรวมเป็นหนึ่ง เรียกว่า เอก์ คคตา ให้หยุด ให้นิ่งแน่น ผ่านดวง ผ่านกาย ให้เป็น และเป็นให้ ได้ ลูกทำดีมาระดับหนึ่งแล้ว ปล่อยวางทุกอย่าง ทั้งทุกอย่าง หนึ่งอย่าง เดียว ถ้าใจนิ่งแน่น ก็จะมีนุ่มนวล ละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ เมื่อลูกไม่ เอาใจออกไปข้างนอก ใจก็จะติดอยู่ภายในเพียงอย่างเดียว อย่านไป

สรุปโอวาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ ๙๙

(โอวาทเฉพาะชุดปฏิบัติธรรมเท่านั้น วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘)

เราต้องช่วยกันประคับประคอง เพราะปริมาณน้อย ๆ เราจะสู้ไต่ดำไม่ได้ ต้องมีเยอะ ทหารต้องมีเยอะ ๆ และมีความละเอียด (พระลูกชาย: คุณยายท่านรักษารธรรมะ รักษาวิชาได้อย่างไรครับ หลังจากที่หลวงปู่ท่านละสังขารแล้ว คุณยายท่านยังรักษาทั้งธรรมะ และรักษาวิชาครับ) เพราะท่านรักษารธรรมะ รักษาวิชาดีมาก จึงไม่ต้องมีใครมากระตุ้นเตือน เป็นสิ่งที่ท่านรัก หวงแหน และเทิด ทูน เพราะเอาไว้ช่วยตัวเองก็ได้ ช่วยคนอื่นก็ได้ ช่วยใครก็ได้ ท่านจะรักษาวิชาดีมาก นั่งธรรมะไม่เคยขาดเลย ท่านมีฉันทะ ซึ่งมีเองเลย ฉันทะมีความสำคัญมาก ถึงไม่มีใคร ท่านก็นั่งคนเดียว มีสองคนก็นั่งสองคน จะมีกี่คนท่านก็นั่ง หลวงพ่อว่านะ ท่านเป็นบุคคลมหัศจรรย์มาก พอเจอท่านครั้งแรก เห็นบุคคลิกของท่าน ถึงแม้ตัวของท่านจะสะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น แต่ก็มีดวงตาที่สดใส ดูมีน้ำ มีนวล ดวงตาท่านจะเด่นมาก ตั้งแต่แรกเห็นดวงตาท่านฉายแววความบริสุทธิ์จากภายใน เห็นแล้วน่าเข้าไปใกล้ และน่าเกรงขามในตัว แต่ก็เข้าไปใกล้ เข้าไปก็มีความสุข ถัดมาก็ถามคำถามท่าน แล้วท่านก็ตอบ ล้วนเป็นสิ่งมหัศจรรย์ทั้งสิ้น เพราะที่ผ่านมามีหลวงพ่อดูตามไปตามถ้ำ ไปตามอารามต่าง ๆ เพื่อหาคำตอบ แต่ก็ตอบเฉียดไปเฉียดมา ไม่ถูกใจ ไม่เข้าเป้า แต่คุณยายท่านตอบไม่กี่วินาทีไป้ง! เซ็ดบิลเลย ถ้าเป็นคนอื่น คงโดนไล่ออกไปแล้ว หลวงพ่อถามคุณยายว่า ยายครับ **“นรกสวรรค์มีจริงไหม?”** คุณยายตอบว่า

ยาย ตี ๔ ค่อย ๆ ย่อง แล้วคิดว่า ถ้ากระเป๋ามาเก็บตังค์ ก็จะบอก
ตรง ๆ ว่า ไม่มีตังค์ ถ้ามีแล้ววันหลังจะเอามาให้ แต่ถ้าเขาไล่ลงก็จะ
เดินไป ๑๖๖ กิโลเมตร ใจมีความสุข สบายใจ ยังจำอารมณ์นั้นได้ ปลอดภัย
กังวล ตอนนั้นที่กลัว คือกลัวโยมพ่อ เลยกราบลาที่ตรงหน้าประตู
คือไปแล้วไม่ย้อนกลับ บ่อจ๊ะนะ อยู่ ๆ เจอเพื่อน ทำไม่มีความคิด
ตรงกัน จะไปวันเดียวกัน อยู่บ้านติดกัน น่าที่จริง ๆ เหมือนเป็น
ผิงที่จัดวางเอาไว้ เจอก็กักกันเลย เพื่อนถาม **“ไปไหน”** กระเป๋า
กำลังเดินมา หลวงพ่อบอกไม่มีตังค์ ที่พักก็ไม่มี แต่ก็ไม่ได้ขอเพื่อน
นะ เพื่อนถามก็ตอบ กระเป๋าก็เดินมา เพื่อนก็โวยวาย **“ไม่มีตังค์
แล้วไปได้ไง ที่พักก็ไม่มี”** เพื่อนก็ใจเด็ด ไม่ใช่เขารวยนะ เขามีเงิน
อยู่ ๓๐๐ แบ่งกันคนละ ๑๕๐ แค่อัดตังค์ใจไปหายาย ก็ได้สมบัติครึ่ง
หนึ่ง แล้วก็ได้ที่พักด้วย ได้ทั้งตังค์ และที่พัก ซึ่งเพื่อนตื่นเช้าก็ออกไป
เรียน หลวงพ่อก็ไปหายาย ไปนั่งธรรมะ นั่งแล้วมีความสุข อย่า
ลืมนะ ให้ไปช่วยกันระครองที่มิให้ละเอียดย ๆ กันนะ

คุณครูไม่ใหญ่

หลวงปู่ท่าน ปึงเดียวท่านไปนิพพานเลย แต่ของเรามันล้านปึงยังไม่ถึงเลย **บารมีอย่างพระเดชพระคุณหลวงปู่ ถ้าจะไปนิพพานก็ได้เลย แต่ท่านจะไปเลยกว่านั้น พระอรหันต์สร้างบารมีมาแสนกัป ก็ไปนิพพานได้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสร้างบารมีมา ๒๐ ๔๐ ๘๐ อสงไขย เศษแสนมหากัลป์ ก็ไปนิพพานได้ ทั้งหมดนั้น มีมากกว่าเมล็ดทรายในท้องมหาสมุทร รวมทั้งนิพพาน ถอดกายยังไม่รู้เลยว่า พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านทำอะไรอยู่ หลวงปู่ว่านิพพาน ปึงเดียวก็ถึง แต่บารมีอย่างท่าน ไม่หวังไปแค่นิพพาน ท่านจะไปปราบให้ถึงต้นแหล่งไฉ่ดำ**

สำคัญทั้งนั้น : ทุก ๆ บุญ ทุก ๆ กิจกรรมที่หลวงปู่ให้ทำ ล้วนเป็นไปเพื่อการอบรมบ่มกาย วาจา ใจให้บริสุทธิ์ มีความสำคัญทั้งนั้น ลูกจะเข้าใจคำนี้ได้เมื่อลูกได้เข้าถึงจุดแห่งความสว่าง จุดแห่งการเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน

สรุปโอวาทประจำ วันพุธที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

หลวงพ่อบรมพระธุดงค์ทุกคืน ต้องเป็นพระตั้งแต่ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก อวัยวะภายใน เพราะ ญาติโยมต้องล้างเท้า ต้องเป็นพระหมดเลย แม้อยู่ตามลำพัง ต้อง กราบตัวเองได้ เคารพตัวเองได้ เมื่ออยู่ในห้องน้ำ ก็สามารถกราบ ตัวเองได้ อยู่ในกลด ในเต็นท์ ต้องกราบตัวเองได้ เพราะเราเป็น พระ ต้องสงบเสงี่ยม ถ้าญาติโยมล้างเท้าที่ ต้องปิดประตูอบายให้ เขาเลย เป็นเนื่อนาบุญ เป็นพระตลอดทั้งตัวเลย ตั้งแต่ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก ปอด ตับ ม้าม ไต อวัยวะ ทุกส่วน ถ้าญาติโยมล้างเท้าเราต้องไม่เป็นหนี้เขา ล้างเท้าต้องอยู่ ในฐานะผู้ให้ แค่ทำเฉยๆ ให้เขามาเช็ดมสายนบุญ และประคององค์ พระ ให้เขากราบไหว้ตลอดเส้นทางด้วยความสงบเสงี่ยมสง่างาม เพื่อให้ญาติโยมเขากราบไหว้ พระคลุมตัวเรา และพระในตัว มอง กลาง มองทางอย่างเดียว ถึงจะปิดประตูอบายให้ญาติโยม เปิด ประตูสวรรค์ให้โยมได้

คุณครูไม่ใหญ่

กราบอนุโมทนาบุญทุกท่านผู้ที่มีส่วนสำคัญยิ่ง
ทำให้หนังสือง่ายที่สุดคือหยุดได้ เล่ม ๑
เสร็จจบบริบูรณ์

พระมหาอภิรักษ์ ยโสธโร
พระประทีป ปทีโป
พระมหานัฐพล ปญญาชโย
พระมงคล ภาทุมงคโล
พระภุชิต ยุตตวิฑูโช
พระธำรงค์เดช ปญญาโชโต
คุณจิตติรัตน์ ลักษณะธนากุล
กองพุทธศิลป์
กองภาวนา
Peace Revolution

